

VILNIAUS UNIVERSITETAS

Valerij Dobrovolskij
Rimantas Stukas

**LIETUVOS GYVENTOJŲ
MITYBOS ĮPROČIAI 2013 METAIS**

Mokomoji knyga

mpga | MĀSTO
DIRBŲJŲ
GAMYTOJŲ
ASOCIACIJA

2014

UDK 613.2(474.5)(075.8)
Do-45

Apsvarstė ir rekomendavo spausdinti Medicinos fakulteto Taryba
2013 m. lapkričio mėn. 26 d.; protokolo Nr. 150000-T-8(592).

Recenzavo: habil. dr. prof. Jurgis Algirdas Juozulynas
prof. dr. (HP) Jonas Algis Abaravičius

Mokomojoje knygoje pateikiami Lietuvos gyventojų mitybos įpročių 2013 metais tyrimo, kurį atliko Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Visuomenės sveikatos instituto mitybos specialistai, duomenys. Tyrimas atliktas visoje šalies teritorijoje, tad reprezentuoja visus šalies regionus. Apklausti gyventojai nuo 18 iki 75 metų amžiaus, iš viso apklaustas 1001 respondentas. Tyrimo rezultatai reprezentuoja šalies gyventojų nuo 18 iki 75 metų nuomones ir vertinimus.

Mokomoji knyga skirta visuomenės sveikatos, medicinos, slaugos, kineziterapijos, ergoterapijos, reabilitacijos ir kitų studijų programų studentams.

Šioje mokomojoje knygoje naudingos informacijos ras specialistai, dirbantys visuomenės sveikatos srityje. Knyga naudinga visuomenės sveikatos biurų darbuotojams, vykdančioms sveikos mitybos mokymo programas, gydytojams, teikiantiems pacientams sveikos mitybos ir sveikos gyvensenos rekomendacijas, sveikatos priežiūros darbuotojams, formuojantiems sveikatos ir mitybos politiką.

© Valerij Dobrovolskij, 2014
© Rimantas Stukas, 2014
© Knygos redaktorė: Ingrida Vasileviciūtė, 2014
© Maketavo: Jovita Bliūdžiūtė, 2014
© Maisto papildų gamintojų asociacija, 2014

TURINYS

ĮVADAS	5
1. MAISTO PRODUKTŲ PASIRINKIMO KRITERIJAI	7
2. DARŽOVIŲ VARTOJIMAS	15
3. VAISIŲ VARTOJIMAS	29
4. GRŪDINIŲ PRODUKTŲ (IŠSKYRUS DUONĄ) VARTOJIMAS	33
5. DUONOS VARTOJIMAS	41
6. ŽUVIES IR JOS PRODUKTŲ VARTOJIMAS	49
7. PIENO IR JO PRODUKTŲ VARTOJIMAS	59
8. DRUSKOS VARTOJIMAS	67
9. RIEBALŲ VARTOJIMAS	75
10. KIAUŠINIŲ VARTOJIMAS	83
11. MITYBOS REŽIMAS	85
12. MAISTO PAPILDŲ VARTOJIMAS	97
13. INFORMACIJOS APIE MITYBĄ ŠALTINIAI	107
14. MAISTO PRODUKTŲ ŽENKLINIMAS	115
15. POŽIŪRIS Į TAM TIKRUS MITYBOS ASPEKTUS	125
APIBENDRINIMAS	151
LITERATŪRA	152

ĮVADAS

Per pastaruosius tris dešimtmečius padaugėjo antsvorio ir nutukimo problemų turinčių Europos Sąjungos gyventojų. Tai rodo blogėjančią gyventojų netinkamos mitybos ir nepakankamo fizinio aktyvumo tendenciją. Dėl netinkamų gyvenamosios aplinkos sąlygų ateityje gali padaugėti lėtinių ligų, tokių kaip kraujagyslių sistemos ligos, padidėjęs kraujospūdis, antrojo tipo diabetas, insultas, kai kurių lokalizacijų vėžys, skeleto raumenų sistemos ir net įvairūs psichikos sveikatos sutrikimai [1].

Pasaulio sveikatos organizacijos duomenimis, žmogaus sveikata 40–60 proc. priklauso nuo gyvenamosios aplinkos, 30–40 proc. — nuo aplinkos, 10–15 proc. — nuo paveldėjimo ir tik 8–10 proc. — nuo sveikatos apsaugos [2]. Vienas pagrindinių sveikatą lemiančių gyvenamosios aplinkos veiksnių bei ligų riziką mažinančių elementų yra sveika mityba [3]. Mokslininkų duomenimis, mitybos įpročiai turi net 25–30 proc. įtaką sveikatai [4].

PSO 2012 metais Pasaulio sveikatos ataskaitoje, kurioje nurodė, kokie sveikatos veiksniai turi įtakos žmonių ligų, negalavimų ir mirčių atsiradimui, prognozavo, jog 2020 metais mirtingumas nuo lėtinių neuzkrečiamų ligų gali išaugti net iki 73 proc. Statistika šokiruoja, daugiau nei vienas milijardas pasaulio gyventojų turi antsvorio, o apie 300 milijonų suaugusiųjų yra kliniškai nutukę. Iš jų apie pusė milijono žmonių iš Šiaurės Amerikos ir Vakarų Europos miršta nuo nutukimo nulemtų ligų kiekvienais metais — nuo širdies ir kraujagyslių ligų, diabeto, kaulų ir raumenų sutrikimų (ypač opi problema — osteoartritas), kai kurių vėžio formų, pavyzdžiui, endometriumo, krūties, storosios žarnos [5].

Pasaulyje itin didėja nutukimo problema, ypač ekonomiškai išsivysčiusiose šalyse [6]. 2010 metų statistikos duomenimis, didžiausias skaičius nutukusių ir anstvorį turinčių asmenų gyvena Jungtinėse Amerikos Valstijose [7]. Pagrindinė mirties priežastis Europos Sąjungoje yra širdies ir kraujagyslių ligos. Vienas iš pagrindinių šių problemų sprendimo būdų — subalansuota

mityba bei pakankamas fizinis aktyvumas. PSO (2012) nurodė sveikos mitybos ir gyvenamosios rekomendacijas, kurių svarbiausios ir su sveikata nepalankaus maisto vartojimu susijusios yra šios: mažinti riebalų vartojimą, esant galimybei gyvulinius riebalus, kuriuose yra daug sočiųjų riebalų rūgščių, keisti augalinius aliejais; vartoti produktus, kuriuose daug omega-3 riebalų rūgščių, rinktis maisto produktus, kuriuose yra kuo mažiau cukraus; mažiau vartoti saldžių gėrimų, saldumynų; valgyti nesūrų maistą ir patartina vartoti joduotą druską [8].

Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Visuomenės sveikatos instituto mitybos specialistai 2013 metų vasario mėnesį atliko reprezentatyvų Lietuvos gyventojų mitybos įpročių tyrimą. Tyrimas atliktas visoje šalies teritorijoje, iš viso pasirinkti 65 atrankiniai taškai, išdėstyti taip, kad reprezentuotų visus šalies regionus. Apklausti gyventojai nuo 18 iki 75 metų amžiaus, iš viso 1001 respondentas.

Atliekant tyrimą naudotas daugiapakopės stratifikuotos tikimybinės atrankos metodas. Šis atrankos metodas užtikrina duomenų reprezentatyvumą, t. y. kiekvienas šalies namų ūkis turi vienodas galimybes būti apklaustas ir atrankinė visuma pagal tikslinius kriterijus atitinka generalinę visumą. Tyrimo rezultatai reprezentuoja šalies gyventojų nuo 18 iki 75 metų nuomonės ir vertinimus.

1 MAISTO PRODUKTŲ PASIRINKIMO KRITERIJAI

Moksliniais tyrimais įrodyta, kad mityba daro reikšmingą įtaką sveikatai, lėtinių neinfekcinių ligų plitimui. Labai svarbu, kad žmonės, rinkdamiesi maistą, atkreiptų dėmesį ne tik į asortimento įvairovę, bet ir į patį maisto produktą ir į jo naudą sveikatai. Deja, tik maždaug penktadalis Lietuvos suaugusių gyventojų rinkdamiesi maistą galvoja apie jo naudą sveikatai, tai sudaro 21,3 proc. Labiausiai maisto produktų pasirinkimą lemia maisto produkto kaina – 36,8 proc., kiek mažiau – produkto skonis (tai sudaro 27,9 proc.). Kitų šeimos narių pomėgiai reikšmingos įtakos maisto pasirinkimui neturi, tai sudaro tik 9,9 proc., produkto tinkamumas dietai – 3,1 proc. (1.1 lentelė). Tokią situaciją tenka vertinti kaip labai nepalankią, nes didžioji dalis gyventojų deramai neįvertina mitybos, kaip sveikatai įtaką darančio veiksnio, svarbos.

1.1 lentelė. Respondentų maisto produktų pasirinkimo kriterijai

Maisto produktų pasirinkimo kriterijai	Rodiklis	Iš viso respondentų
Skonis	Skaičius	279
	%	27,9
Kaina	Skaičius	368
	%	36,8
Produkto nauda sveikatai	Skaičius	213
	%	21,3
Kitų šeimos narių pomėgiai	Skaičius	99
	%	9,9
Produkto tinkamumas dietai	Skaičius	31
	%	3,1
Neatsakė	Skaičius	11
	%	1,1
Iš viso	Skaičius	1001
	%	100,0

Vyrų ir moterų maisto pasirinkimo kriterijai pasiskirsto nevienodai. Rinkdamiesi maisto produktus apie jų naudą sveikatai galvoja tik 15,1 proc. vyrų, o moterų grupėje apie sveikatą galvoja 26,8 proc. respondentų. Tiek vyrų, tiek moterų maisto pasirinkimui labiausiai įtaką daro kaina – 37,8 proc. vyrų ir 35,8 proc. moterų maistą renkasi žiūrėdami į produkto kainą. Trečdaliui vyrų renkantis maistą svarbus skonis, tai sudaro 33,5 proc., o moterims skonis yra trečioje vietoje – 22,8 proc. (1.2 lentelė).

1.2 lentelė. Respondentų maisto produktų pasirinkimo kriterijų struktūra pagal lytį

Maisto produktų pasirinkimo kriterijai	Rodiklis	Lytis		Iš viso respondentų
		Vyrai	Moterys	
Skonis	Skaičius	158	121	279
	%	33,5	22,8	27,9
Kaina	Skaičius	178	190	368
	%	37,8	35,8	36,8
Produkto nauda sveikatai	Skaičius	71	142	213
	%	15,1	26,8	21,3
Kitų šeimos narių pomėgiai	Skaičius	41	58	99
	%	8,7	10,9	9,9
Produkto tinkamumas dietai	Skaičius	14	17	31
	%	3,0	3,2	3,1
Neatsakė	Skaičius	9	2	11
	%	1,9	0,4	1,1
Iš viso	Skaičius	471	530	1001
	%	100,0	100,0	100,0

Jauniausių respondentų (18–25 m. amžiaus) grupėje svarbiausias renkantis maisto produktus yra produkto skonis, tai sudaro 34,8 % respondentų atsakymų, kaina sudaro 32,6 proc., o produkto nauda sveikatai 18,4 proc. Vyresnėse amžiaus grupėse pagrindinis maisto produktų pasirinkimo kriterijus yra produkto kaina. Iš 56 m. amžiaus ir vyresnių gyventojų 42,4 proc. maistą renkasi pagal kainą, 24,9 proc. pagal skonį ir tik 21,8 proc. galvoja apie produkto naudą sveikatai. Gaila, bet visose amžiaus grupėse renkantis maistą apie sveikatą galvoja mažiau nei ketvirtadalis gyventojų: 18–25 m. amžiaus grupėje 18,4 proc., 26–35 m. – 18,6 proc., 46–55 m. – 24,9 proc. (1.3 lentelė).

1.3 lentelė. Respondentų maisto produktų pasirinkimo kriterijų struktūra pagal amžių

Maisto produktų pasirinkimo kriterijai	Rodiklis	Amžius					Iš viso respondentų
		18–25 m.	26–35 m.	36–45 m.	46–55 m.	56 m. ir daugiau	
Skonis	Skaičius	49	61	53	52	64	279
	%	34,8	30,2	28,2	24,4	24,9	27,9
Kaina	Skaičius	46	69	68	76	109	368
	%	32,6	34,2	36,2	35,7	42,4	36,8
Produkto nauda sveikatai	Skaičius	26	43	35	53	56	213
	%	18,4	21,3	18,6	24,9	21,8	21,3
Kitų šeimos narių pomėgiai	Skaičius	13	21	22	22	21	99
	%	9,2	10,4	11,7	10,3	8,2	9,9
Produkto tinkamumas dietai	Skaičius	7	6	6	6	6	31
	%	5,0	3,0	3,2	2,8	2,3	3,1
Neatsakė	Skaičius	0	2	4	4	1	11
	%	0	1,0	2,1	1,9	0,4	1,1
Iš viso	Skaičius	141	202	188	213	257	1001
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Visose skirtingo išsimokslinimo grupėse pagrindinis maisto produktų pasirinkimo kriterijus yra produkto kaina, antroje vietoje produkto skonis, o nauda sveikatai trečioje vietoje (1.4 lentelė). Kaina yra svarbiausias produktų pasirinkimo kriterijus ir mažiausias pajamas turintiems respondentams – vienam asmeniui tenkant iki 500 Lt maisto pasirinkimą kaina lemia 49,5 proc., 501–1 000 Lt – 37,5 proc. respondentų. 1 001–1 500 Lt tenkant vienam asmeniui pagrindinis kriterijus renkantis maisto produktus tampa produkto skonis (32,4 %), o kaina atsiduria antroje vietoje (28,1 proc.). Net respondentų grupėje, kurių vienam šeimos nariui tenka daugiau kaip 1 500 Lt pajamų, pagrindinis kriterijus, kuriuo vadovujamasi renkantis maistą yra produkto kaina – 32,3 proc., skonis – 27,4 proc., produkto nauda sveikatai – 25,0 proc. Neatsižvelgiant į tai, kiek pajamų tenka vienam namų ūkio nariui, produkto nauda sveikatai renkantis maistą yra trečioje vietoje (1.5 lentelė).

1.4 lentelė. Respondentų maisto produktų pasirinkimo kriterijų struktūra pagal išsilavinimą

Maisto produktų pasirinkimo kriterijai	Rodiklis	Išsilavinimas			Iš viso respondentų
		Aukštasis, nebaigtas aukštasis	Aukštesnysis, vidurinis, spec. vidurinis	Nebaigtas vidurinis	
Skonis	Skaičius	70	182	26	278
	%	30,3	27,5	25,7	28,0
Kaina	Skaičius	71	253	42	366
	%	30,7	38,2	41,6	36,8
Produkto nauda sveikatai	Skaičius	57	137	16	210
	%	24,7	20,7	15,8	21,1
Kitų šeimos narių pomėgiai	Skaičius	20	66	13	99
	%	8,7	10,0	12,9	10,0
Produkto tinkamumas dietai	Skaičius	11	17	2	30
	%	4,8	2,6	2,0	3,0
Neatsakė	Skaičius	2	7	2	11
	%	0,9	1,1	2,0	1,1
Iš viso	Skaičius	231	662	101	994
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

1.5 lentelė. Respondentų maisto produktų pasirinkimo kriterijų struktūra pagal pajamas

Maisto produktų pasirinkimo kriterijai	Rodiklis	Pajamos, tenkančios vienam namų ūkio nariui per mėnesį				Iš viso respondentų
		Iki 500 Lt	501—1 000 Lt	1 001—1 500 Lt	Daugiau kaip 1 500 Lt	
Skonis	Skaičius	40	111	68	34	253
	%	21,7	27,5	32,4	27,4	27,5
Kaina	Skaičius	91	151	59	40	341
	%	49,5	37,5	28,1	32,3	37,0
Produkto nauda sveikatai	Skaičius	32	80	52	31	195
	%	17,4	19,9	24,8	25,0	21,2
Kitų šeimos narių pomėgiai	Skaičius	14	48	20	11	93
	%	7,6	11,9	9,5	8,9	10,1
Produkto tinkamumas dietai	Skaičius	5	9	8	6	28
	%	2,7	2,2	3,8	4,8	3,0
Neatsakė	Skaičius	2	4	3	2	11
	%	1,1	1,0	1,4	1,6	1,2
Iš viso	Skaičius	184	403	210	124	921
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Produkto nauda sveikatai renkantis maistą pagrindinis kriterijus yra tik aukščiausio ir vidutinio lygio vadovų grupėje, tai sudaro 28,6 proc., antroje vietoje yra produkto skonis (21,4 proc.), o kaina trečioje vietoje — 17,9 proc. Specialistų ir tarnautojų grupėje pagrindinis kriterijus renkantis maistą yra skonis — 33,7 proc., kaina 25,9 proc., o nauda sveikatai 23,8 proc. Darbininkų ir techninių darbuotojų grupėje didžiausias procentas — 41,6 proc. respondentų maistą renkasi pagal kainą, 26,8 proc. pagal skonį, produkto nauda sveikatai yra trečioje vietoje — 19,6 proc. Nors pensininkams pagrindinis maisto produktų pasirinkimo kriterijus yra produkto kaina (40,1 proc. respondentų), tačiau produkto nauda sveikatai yra tik trečioje vietoje — 22,4 proc., antroje vietoje skonis — 26,3 proc. (1.6 lentelė).

1.6 lentelė. Respondentų maisto produktų pasirinkimo kriterijų struktūra pagal užimtumą

Maisto produktų pasirinkimo kriterijai	Rodiklis	Pagrindinis užsiėmimas									Iš viso respondentų
		Aukščiausio, vidutinio lygio vadovas	Specialistas, tarnautojas	Darbininkas, techninis darbuotojas	Smulkus verslininkas	Ūkininkas	Bedarbis	Pensininkas	Studentas, moksleivis	Namų šeimininkė	
Skonis	Skaičius	6	99	67	7	5	17	40	25	9	275
	%	21,4	33,7	26,8	17,1	20,8	17,7	26,3	35,7	29,0	27,9
Kaina	Skaičius	5	76	104	20	10	55	61	22	9	362
	%	17,9	25,9	41,6	48,8	41,7	57,3	40,1	31,4	29,0	36,7
Produkto nauda sveikatai	Skaičius	8	70	49	10	4	15	34	12	9	211
	%	28,6	23,8	19,6	24,4	16,7	15,6	22,4	17,1	29,0	21,4
Kitų šeimos narių pomėgiai	Skaičius	5	32	23	3	4	8	14	6	3	98
	%	17,9	10,9	9,2	7,3	16,7	8,3	9,2	8,6	9,7	9,9
Produkto tinkamumas dietai	Skaičius	2	13	3	1	0	1	3	5	1	29
	%	7,1	4,4	1,2	2,4	0	1,0	2,0	7,1	3,2	2,9
Neatsakė	Skaičius	2	4	4	0	1	0	0	0	0	11
	%	7,1	1,4	1,6	0	4,2	0	0	0	0	1,1
Iš viso	Skaičius	28	294	250	41	24	96	152	70	31	986
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Nepriklausomai nuo šeiminės padėties ir gyvenamosios vietos, pagrindinis produktų pasirinkimo kriterijus yra kaina, antroje vietoje skonis, produkto nauda sveikatai — trečioje vietoje (1.7 lentelė ir 1.8 lentelė).

1.7 lentelė. Respondentų maisto produktų pasirinkimo kriterijų struktūra pagal gyvenamąją vietą

Maisto produktų pasirinkimo kriterijai	Rodiklis	Gyvenamoji vieta			Iš viso respondentų
		Didieji miestai	Rajono centras, rajoninis miestas	Kaimo vietovė	
Skonis	Skaičius	110	76	93	279
	%	25,9	27,3	31,1	27,9
Kaina	Skaičius	149	105	114	368
	%	35,1	37,8	38,1	36,8
Produkto nauda sveikatai	Skaičius	101	61	51	213
	%	23,8	21,9	17,1	21,3
Kitų šeimos narių pomėgiai	Skaičius	42	25	32	99
	%	9,9	9,0	10,7	9,9
Produkto tinkamumas dietai	Skaičius	15	9	7	31
	%	3,5	3,2	2,3	3,1
Neatsakė	Skaičius	7	2	2	11
	%	1,7	0,7	0,7	1,1
Iš viso	Skaičius	424	278	299	1001
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

1.8 lentelė. Respondentų maisto produktų pasirinkimo kriterijų struktūra pagal šeimines padėtis

Maisto produktų pasirinkimo kriterijai	Rodiklis	Šeiminė padėtis			Iš viso respondentų
		Nevedęs, netekėjęs	Vedęs, ištekėjęs, gyvena neregistruotoje santuokoje	Kita	
Skonis	Skaičius	80	160	38	278
	%	32,0	27,9	21,8	27,9
Kaina	Skaičius	93	201	72	366
	%	37,2	35,0	41,4	36,7
Produkto nauda sveikatai	Skaičius	47	127	39	213
	%	18,8	22,1	22,4	21,3
Kitų šeimos narių pomėgiai	Skaičius	18	64	17	99
	%	7,2	11,1	9,8	9,9
Produkto tinkamumas dietai	Skaičius	9	17	5	31
	%	3,6	3,0	2,9	3,1
Neatsakė	Skaičius	3	5	3	11
	%	1,2	0,9	1,7	1,1
Iš viso	Skaičius	250	574	174	998
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

2 DARŽOVIŲ VARTOJIMAS

Šviežių daržovių (išskyrus bulves) Lietuvos gyventojai vartoja nepakankamai (2.1 lentelė). Rekomenduojama šviežių daržovių valgyti kiekvieną dieną, tačiau šios rekomendacijos laikosi tik 40,4 proc. suaugusių Lietuvos gyventojų: kartą per dieną šviežių daržovių valgo apie trečdalis suaugusiųjų – 32,2 proc., kelis kartus per dieną – 8,2 proc. Apie ketvirtadalis gyventojų šviežių daržovių valgo 3–5 kartus per savaitę, tai sudaro 26,7 proc., o 1–2 kartus per savaitę – maždaug penktadalis (21,9 proc.). Rečiau nei kartą per savaitę valgo arba iš viso nevalgo šviežių daržovių 11,0 proc. suaugusiųjų.

2.1 lentelė. Šviežių daržovių (išskyrus bulves) vartojimas

Šviežių daržovių, išskyrus bulves, vartojimas	Rodiklis	Iš viso respondentų
Kelis kartus per dieną	Skaičius	82
	%	8,2
Kartą per dieną	Skaičius	322
	%	32,2
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	267
	%	26,7
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	219
	%	21,9
Rečiau nei kartą per savaitę arba visai nevalgo	Skaičius	110
	%	11,0
Neatsakė	Skaičius	1
	%	0,1
Iš viso	Skaičius	1001
	%	100,0

Nuo lyties šviežių daržovių vartojimo dažnumas nepriklauso. Kiekvieną dieną šviežių daržovių valgo 42,5 proc. moterų, iš jų 34,0 proc. kartą per dieną, ir 38 proc. vyrų, iš jų 30,1 proc. kartą per dieną. 11,7 proc. vyrų ir 10,4 proc. moterų šviežių daržovių nevartoja arba vartoja rečiau nei kartą per savaitę (2.2 lentelė).

2.2 lentelė. Respondentų šviežių daržovių (išskyrus bulves) vartojimo struktūra pagal lytį

Šviežių daržovių, išskyrus bulves, vartojimas	Rodiklis	Lytis		Iš viso respondentų
		Vyrai	Moterys	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	37	45	82
	%	7,9	8,5	8,2
Kartą per dieną	Skaičius	142	180	322
	%	30,1	34,0	32,2
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	135	132	267
	%	28,7	24,9	26,7
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	102	117	219
	%	21,7	22,1	21,9
Rečiau nei kartą per savaitę arba visai nevartoja	Skaičius	55	55	110
	%	11,7	10,4	11,0
Neatsakė	Skaičius	0	1	1
	%	0	0,2	0,1
Iš viso	Skaičius	471	530	1001
	%	100,0	100,0	100,0

Tarp vartojančiųjų šviežias daržoves nenustatyta ryškių skirtumų skirtingose amžiaus grupėse – tiek jauni, tiek vyresnio amžiaus gyventojai šviežias daržoves vartoja praktiškai vienodai. Kiekvieną dieną šviežių daržovių valgo apie 32 proc. skirtingų amžiaus grupių suaugusių gyventojų (2.3 lentelė).

2.3 lentelė. Respondentų šviežių daržovių (išskyrus bulves) vartojimo struktūra pagal amžių

Šviežių daržovių, išskyrus bulves, vartojimas	Rodiklis	Amžius					Iš viso respondentų
		18–25 m.	26–35 m.	36–45 m.	46–55 m.	56 m. ir daugiau	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	13	15	16	16	22	82
	%	9,2	7,4	8,5	7,5	8,6	8,2
Kartą per dieną	Skaičius	47	61	59	71	84	322
	%	33,3	30,2	31,4	33,3	32,7	32,2
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	35	53	53	61	65	267
	%	24,8	26,2	28,2	28,6	25,3	26,7
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	34	45	36	41	63	219
	%	24,1	22,3	19,1	19,2	24,5	21,9
Rečiau nei kartą per savaitę arba visai nevartoja	Skaičius	12	27	24	24	23	110
	%	8,5	13,4	12,8	11,3	8,9	11,0
Neatsakė	Skaičius	0	1	0	0	0	1
	%	0	0,5	0	0	0	0,1%
Iš viso	Skaičius	141	202	188	213	257	1001
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Pagal šviežių daržovių vartojimą nevienodai pasiskirstė gyventojai skirtingose išsilavinimo grupėse (2.4 lentelė). Kartą per dieną šviežių daržovių valgo 36,4 proc. aukštąjį išsilavinimą turinčių gyventojų, kelis kartus per dieną – 8,2 proc. Taigi, 44,6 proc. aukštąjį išsilavinimą turinčių suaugusiųjų šviežias daržoves valgo kiekvieną dieną, o kiekvieną dieną šviežias daržoves valgo tik 31,7 proc. nebaigto vidurinio išsilavinimo respondentų. Aukštesniojo, vidurinio ir spec. vidurinio išsilavinimo 32,2 proc. gyventojų šviežias daržoves valgo kartą per dieną, kelis kartus per dieną – 7,9 proc. Rečiau nei kartą per savaitę arba iš viso nevartoja šviežių daržovių tik 6,9 proc. aukštojo išsilavinimo, 11,2 proc. aukštesniojo, vidurinio ir spec. vidurinio išsilavinimo ir net 19,8 proc. nebaigto vidurinio išsilavinimo respondentų.

2.4 lentelė. Respondentų šviežių daržovių (išskyrus bulves) vartojimo struktūra pagal išsilavinimą

Šviežių daržovių, išskyrus bulves, vartojimas	Rodiklis	Išsilavinimas			Iš viso respondentų
		Aukštasis, nebaigtas aukštasis	Aukštesnysis, vidurinis, spec. vidurinis	Nebaigtas vidurinis	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	19	52	8	79
	%	8,2	7,9	7,9	7,9
Kartą per dieną	Skaičius	84	214	24	322
	%	36,4	32,3	23,8	32,4
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	60	178	27	265
	%	26,0	26,9	26,7	26,7
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	52	143	22	217
	%	22,5	21,6	21,8	21,8
Rečiau nei kartą per savaitę arba visai nevirtoja	Skaičius	16	74	20	110
	%	6,9	11,2	19,8	11,1
Neatsakė	Skaičius	0	1	0	1
	%	0	0,2	0	0,1%
Iš viso	Skaičius	231	662	101	994
	%	100,0	100,0	100,0	100,0 %

Įvertinus šviežių daržovių vartojimą pagal pajamas, tenkančias vienam namų ūkio nariui per mėnesį, nustatyta, kad kiekvienoje pajamų grupėje daugiausia gyventojų šviežias daržoves valgo kartą per dieną arba 3–5 kartus per savaitę. Tačiau iki 1 000 Lt pajamų grupėje kartą per dieną šviežių daržovių valgo tik 28,8 proc. gyventojų, o iš tų, kurių pajamos yra 1 001–1 500 Lt – 37,6 proc., daugiau kaip 1 500 Lt – 37,9 proc. (2.5 lentelė).

2.5 lentelė. Respondentų šviežių daržovių (išskyrus bulves) vartojimo struktūra pagal pajamas

Šviežių daržovių, išskyrus bulves, vartojimas	Rodiklis	Pajamos, tenkančios vienam namų ūkio nariui per mėnesį				Iš viso respondentų
		Iki 500 Lt	501–1 000 Lt	1 001–1 500 Lt	Daugiau kaip 1 500 Lt	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	16	27	22	11	76
	%	8,7	6,7	10,5	8,9	8,3
Kartą per dieną	Skaičius	53	116	79	47	295
	%	28,8	28,8	37,6	37,9	32,0
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	50	120	48	30	248
	%	27,2	29,8	22,9	24,2	26,9
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	40	95	35	27	197
	%	21,7	23,6	16,7	21,8	21,4
Rečiau nei kartą per savaitę arba visai nevirtoja	Skaičius	24	45	26	9	104
	%	13,0	11,2	12,4	7,3	11,3
Neatsakė	Skaičius	1	0	0	0	1
	%	0,5	0	0	0	0,1
Iš viso	Skaičius	184	403	210	124	921
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Įvertinus šviežių daržovių vartojimo dažnumą tarp nevedusių vyrų / netekėjusių moterų ir gyvenančiųjų šeimose nustatyta, kad abiejose grupėse didžiausia dalis respondentų šviežias daržoves valgo kiekvieną dieną, atitinkamai 29,6 proc. ir 34,1 proc., kelis kartus per dieną atitinkamai 8,4 proc. ir 8 proc., o rečiau nei kartą per savaitę arba nevirtoja atitinkamai 10,8 proc. ir 10,5 proc. Taigi, šviežių daržovių vartojimo dažnumui šeiminei padėtis įtakos neturi (2.6 lentelė).

2.6 lentelė. Respondentų šviežių daržovių (išskyrus bulves) vartojimo struktūra pagal šeimines padėtis

Šviežių daržovių, išskyrus bulves, vartojimas	Rodiklis	Šeiminė padėtis			Iš viso respondentų
		Nevedęs, netekėjusi	Vedęs, ištekėjusi, gyvena neregistruotoje santuokoje	Kita	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	21	46	15	82
	%	8,4	8,0	8,6	8,2
Kartą per dieną	Skaičius	74	196	50	320
	%	29,6	34,1	28,7	32,1
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	66	146	55	267
	%	26,4	25,4	31,6	26,8
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	62	125	31	218
	%	24,8	21,8	17,8	21,8
Rečiau nei kartą per savaitę arba visai nevartoja	Skaičius	27	60	23	110
	%	10,8	10,5	13,2	11,0
Neatsakė	Skaičius	0	1	0	1
	%	0	0,2	0	0,1
Iš viso	Skaičius	250	574	174	998
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

Išvertinus šviežių daržovių vartojimą pagal gyvenamąją vietą nustatyta, kad tiek didžiuosiuose miestuose, tiek rajono centre ar rajoniniame mieste, tiek kaimo vietovėje gyvenančiųjų grupėse didžiausia dalis gyventojų jas vartoja kartą per dieną, atitinkamai 30,4 proc., 36,0 proc. ir 31,1 proc. Rečiau nei kartą per savaitę arba iš viso nevartojančiųjų didžiausias procentas yra kaimo vietovių gyventojų grupėje — 16,1 proc., mažesnis didžiuosiuose miestuose — 10,1 proc. bei rajono centruose ir rajoniniuose miestuose — 6,8 proc. (2.7 lentelė).

2.7 lentelė. Respondentų šviežių daržovių (išskyrus bulves) vartojimo struktūra pagal gyvenamąją vietą

Šviežių daržovių, išskyrus bulves, vartojimas	Rodiklis	Gyvenamoji vieta			Iš viso respondentų
		Didieji miestai	Rajono centras, rajoninis miestas	Kaimo vietovė	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	42	16	24	82
	%	9,9	5,8	8,0	8,2
Kartą per dieną	Skaičius	129	100	93	322
	%	30,4	36,0	31,1	32,2
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	111	81	75	267
	%	26,2	29,1	25,1	26,7
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	98	62	59	219
	%	23,1	22,3	19,7	21,9
Rečiau nei kartą per savaitę arba visai nevartoja	Skaičius	43	19	48	110
	%	10,1	6,8	16,1	11,0
Neatsakė	Skaičius	1	0	0	1
	%	0,2	0	0	0,1
Iš viso	Skaičius	424	278	299	1001
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

Nors daugiausia vartoti rekomenduojama šviežių daržovių, tačiau raugintų ir virtų daržovių vartojimas ne tik papildo maisto racioną, bet ir papildoma mineralinėmis medžiagomis, skaidulinėmis medžiagomis ir kai kuriais vitaminais. Raugintų ar virtų daržovių didžioji dalis suaugusių Lietuvos gyventojų vartoja 1–2 kartus per savaitę, tai sudaro 37,2 proc., 3–5 kartus per savaitę vartoja 28,0 proc., kartą per dieną — 12,3 proc., o rečiau nei kartą per savaitę ar visai nevartoja 20,6 proc. (2.8 lentelė).

2.8 lentelė. Raugintų ar virtų daržovių (išskyrus bulves) vartojimas

Raugintų ar virtų daržovių vartojimas	Rodiklis	Iš viso respondentų
Kelis kartus per dieną	Skaičius	17
	%	1,7
Kartą per dieną	Skaičius	123
	%	12,3
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	280
	%	28,0
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	372
	%	37,2
Rečiau nei kartą per savaitę arba visai nevirta	Skaičius	206
	%	20,6
Neatsakė	Skaičius	3
	%	0,3
Iš viso	Skaičius	1001
	%	100,0

Vyrų ir moterų raugintų ar virtų daržovių vartojimo dažnumas praktiškai nesiskiria – 35,5 proc. vyrų ir 38,7 proc. moterų raugintas ar virtas daržoves vartoja 1–2 kartus per savaitę (2.9 lentelė).

2.9 lentelė. Respondentų raugintų ar virtų daržovių (išskyrus bulves) vartojimo struktūra pagal lytį

Raugintų ar virtų daržovių vartojimas	Rodiklis	Lytis		Iš viso respondentų
		Vyrai	Moterys	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	8	9	17
	%	1,7	1,7	1,7
Kartą per dieną	Skaičius	61	62	123
	%	13,0	11,7	12,3
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	141	139	280
	%	29,9	26,2	28,0
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	167	205	372
	%	35,5	38,7	37,2
Rečiau nei kartą per savaitę arba visai nevirta	Skaičius	94	112	206
	%	20,0	21,1	20,6
Neatsakė	Skaičius	0	3	3
	%	0	0,6	0,3
Iš viso	Skaičius	471	530	1001
	%	100,0	100,0	100,0

Skirtingose amžiaus grupėse raugintų ar virtų daržovių vartojimo dažnumas taip pat iš esmės nesiskiria – dažniausiai vartojama 1–2 kartus per savaitę. 1–2 kartus per savaitę raugintų ar virtų daržovių vartoja 47,5 proc. 18–25 metų gyventojų ir vidutiniškai 35 proc. vyresnių gyventojų. Rečiau nei kartą per savaitę ar visai nevirta visose amžiaus grupėse vidutiniškai penktadalis gyventojų, o 46–55 m. amžiaus grupėje – ketvirtadalis (2.10 lentelė).

2.10 lentelė. Respondentų raugintų ar virtų daržovių (išskyrus bulves) vartojimo struktūra pagal amžių

Raugintų ar virtų daržovių vartojimas	Rodiklis	Amžius					Iš viso respondentų
		18–25 m.	26–35 m.	36–45 m.	46–55 m.	56 m. ir daugiau	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	1	7	5	0	4	17
	%	0,7	3,5	2,7	0	1,6	1,7
Kartą per dieną	Skaičius	12	18	29	26	38	123
	%	8,5	8,9	15,4	12,2	14,8	12,3
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	31	68	55	59	67	280
	%	22,0	33,7	29,3	27,7	26,1	28,0
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	67	74	63	75	93	372
	%	47,5	36,6	33,5	35,2	36,2	37,2
Rečiau nei kartą per savaitę arba visai nevirta	Skaičius	30	34	34	53	55	206
	%	21,3	16,8	18,1	24,9	21,4	20,6
Neatsakė	Skaičius	0	1	2	0	0	3
	%	0	0,5	1,1	0	0	0,3
Iš viso	Skaičius	141	202	188	213	257	1001
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Nuo išsimokslinimo raugintų ar virtų daržovių vartojimo dažnumas nepriklauso. Didžioji dalis raugintas ar virtas daržoves vartoja 1–2 kartus per savaitę: turinčiųjų aukštąjį išsilavinimą 38,5 proc., aukštesniojo, vidurinio ir spec. vidurinio išsilavinimo 37,5 proc., nebaigto vidurinio išsilavinimo – 32,7 proc. 3–5 kartus per savaitę vartojančiųjų raugintas ar virtas daržoves procentas visose išsimokslinimo grupėse nesiekia 30 proc. (2.11 lentelė).

2.11 lentelė. Respondentų raugintų ar virtų daržovių (išskyrus bulves) vartojimo struktūra pagal išsilavinimą

Raugintų ar virtų daržovių vartojimas	Rodiklis	Išsilavinimas			Iš viso respondentų
		Aukštasis, nebaigtas aukštasis	Aukštesnysis, vidurinis, spec. vidurinis	Nebaigtas vidurinis	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	5	7	5	17
	%	2,2	1,1	5,0	1,7
Kartą per dieną	Skaičius	25	86	10	121
	%	10,8	13,0	9,9	12,2
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	66	185	28	279
	%	28,6	27,9	27,7	28,1
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	89	248	33	370
	%	38,5	37,5	32,7	37,2
Rečiau nei kartą per savaitę arba visai nevartoja	Skaičius	46	134	25	205
	%	19,9	20,2	24,8	20,6
Neatsakė	Skaičius	0	2	0	2
	%	0	0,3	0	0,2
Iš viso	Skaičius	231	662	101	994
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

Įvertinus raugintų ar virtų daržovių vartojimą pagal pajamas, tenkančias vienam namų ūkio nariui per mėnesį, nustatyta, kad iš tų, kurių pajamos iki 1 000 Lt, didžioji dalis gyventojų šias daržoves vartoja 1–2 kartus per savaitę, o iš tų, kurių pajamos 1 001–1 500 Lt, didžioji dalis gyventojų jas vartoja 3–5 kartus per savaitę, o dar didesnes pajamas, t. y. daugiau kaip 1 500 Lt, gaunančių gyventojų grupėje didžioji dalis vartoja rečiau – 1–2 kartus per savaitę (2.12 lentelė).

2.12 lentelė. Respondentų raugintų ar virtų daržovių (išskyrus bulves) vartojimo struktūra pagal pajamas

Šviežių daržovių, išskyrus bulves, vartojimas	Rodiklis	Pajamos, tenkančios vienam namų ūkio nariui per mėnesį				Iš viso respondentų
		Iki 500 Lt	501–1 000 Lt	1 001–1 500 Lt	Daugiau kaip 1 500 Lt	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	3	6	4	3	16
	%	1,6	1,5	1,9	2,4	1,7
Kartą per dieną	Skaičius	17	44	33	21	115
	%	9,2	10,9	15,7	16,9	12,5
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	42	112	67	35	256
	%	22,8	27,8	31,9	28,2	27,8
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	77	159	60	44	340
	%	41,8	39,5	28,6	35,5	36,9
Rečiau nei kartą per savaitę arba visai nevartoja	Skaičius	44	82	45	21	192
	%	23,9	20,3	21,4	16,9	20,8
Neatsakė	Skaičius	1	0	1	0	2
	%	0,5	0	0,5	0	0,2
Iš viso	Skaičius	184	403	210	124	921
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Nustatyti raugintų ar virtų daržovių vartojimo skirtumai skirtingo užsiėmimo gyventojų grupėse. 3–5 kartus per savaitę vartojančiųjų šias daržoves didžiausia dalis yra specialistų ir tarnautojų grupėje – 34,4 proc. ir smulkių verslininkų grupėje 34,1 proc. Aukščiausio ir vidutinio lygio vadovų grupėje, darbininkų, techninių darbuotojų, ūkininkų ir studentų, moksleivių grupėse didžiausia dalis raugintų ar virtų daržovių vartoja 1–2 kartus per savaitę ir jie sudarė vidutiniškai nuo 42 iki 50 proc. (2.13 lentelė).

2.13 lentelė. Respondentų raugintų ar virtų daržovių (išskyrus bulves) vartojimo struktūra pagal užsiėmimą

Raugintų ar virtų daržovių vartojimas	Rodiklis	Pagrindinis užsiėmimas									Iš viso respondentų
		Aukščiausio, vidutinio lygio vadovas	Specialistas, tarnautojas	Darbininkas, techninis darbuotojas	Smulkus verslininkas	Ūkininkas	Bedarbis	Pensininkas	Studentas, moksleivis	Namų šeimininkė	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	2	6	2	0	1	2	1	0	3	17
	%	7,1	2,0	0,8	0	4,2	2,1	0,7	0	9,7	1,7
Kartą per dieną	Skaičius	3	38	29	8	2	8	23	7	3	121
	%	10,7	12,9	11,6	19,5	8,3	8,3	15,1	10,0	9,7	12,3
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	8	101	67	14	4	27	38	11	5	275
	%	28,6	34,4	26,8	34,1	16,7	28,1	25,0	15,7	16,1	27,9
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	12	89	106	10	12	36	56	34	11	366
	%	42,9	30,3	42,4	24,4	50,0	37,5	36,8	48,6	35,5	37,1
Rečiau nei kartą per savaitę arba visai nevartoja	Skaičius	3	60	46	8	5	23	34	18	8	205
	%	10,7	20,4	18,4	19,5	20,8	24,0	22,4	25,7	25,8	20,8
Neatsakė	Skaičius	0	0	0	1	0	0	0	0	1	2
	%	0	0	0	2,4	0	0	0	0	3,2	0,2
Iš viso	Skaičius	28	294	250	41	24	96	152	70	31	986
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Nenustatyta raugintų ar virtų daržovių vartojimo skirtumų tarp nevedusių vyrų / netekėjusių moterų ir gyvenančiųjų šeimose. Abiejose grupėse didžiausia dalis respondentų raugintas ar virtas daržoves valgo 1–2 kartus per savaitę, atitinkamai 40,0 proc. ir 34,3 proc., 3–5 kartus per savaitę atitinkamai 29,6 proc. ir 30,1 proc., o rečiau nei kartą per savaitę arba nevartoja atitinkamai 17,6 proc. ir 20,2 proc. (2.14 lentelė).

2.14 lentelė. Respondentų raugintų ar virtų daržovių (išskyrus bulves) vartojimo struktūra pagal šeiminių padėtį

Raugintų ar virtų daržovių vartojimas	Rodiklis	Šeiminė padėtis			Iš viso respondentų
		Nevedęs, netekėjusi	Vedęs, ištekėjusi, gyvena neregistruotoje santuokoje	Kita	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	4	11	2	17
	%	1,6	1,9	1,1	1,7
Kartą per dieną	Skaičius	28	75	19	122
	%	11,2	13,1	10,9	12,2
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	74	173	33	280
	%	29,6	30,1	19,0	28,1
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	100	197	73	370
	%	40,0	34,3	42,0	37,1
Rečiau nei kartą per savaitę arba visai nevartoja	Skaičius	44	116	46	206
	%	17,6	20,2	26,4	20,6
Neatsakė	Skaičius	0	2	1	3
	%	0	0,3	0,6	0,3
Iš viso	Skaičius	250	574	174	998
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

Įvertinus raugintų ar virtų daržovių vartojimą pagal gyvenamąją vietą nustatyta, kad didžiuosiuose miestuose ir rajono centruose bei rajoniniuose miestuose didžiausia dalis gyventojų jas vartoja 1–2 kartus per savaitę, atitinkamai 38,7 proc. ir 42,1 proc., o kaimo vietovėse didžiausia dalis gyventojų raugintas ar virtas daržoves valgo dažniau — 3–5 kartus per savaitę, tai sudaro 34,8 proc. (2.15 lentelė).

2.15 lentelė. Respondentų raugintų ar virtų daržovių (išskyrus bulves) vartojimo struktūra pagal gyvenamąją vietą

Raugintų ar virtų daržovių vartojimas	Rodiklis	Gyvenamoji vieta			Iš viso respondentų
		Didieji miestai	Rajono centras, rajoninis miestas	Kaimo vietovė	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	5	3	9	17
	%	1,2	1,1	3,0	1,7
Kartą per dieną	Skaičius	55	29	39	123
	%	13,0	10,4	13,0	12,3
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	106	70	104	280
	%	25,0	25,2	34,8	28,0
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	164	117	91	372
	%	38,7	42,1	30,4	37,2
Rečiau nei kartą per savaitę arba visai nevartoja	Skaičius	91	59	56	206
	%	21,5	21,2	18,7	20,6
Neatsakė	Skaičius	3	0	0	3
	%	0,7	0	0	0,3
Iš viso	Skaičius	424	278	299	1001
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

3 VAISIŲ VARTOJIMAS

Vaisiai, kaip ir daržovės, yra reikšmingas vitaminų, mineralinių medžiagų ir skaidulinių medžiagų šaltinis, todėl jų rekomenduojama valgyti kiekvieną dieną.

Įvertinus suaugusių gyventojų vaisių vartojimo dažnumą nustatyta, kad didžioji dalis (36,9 proc.) gyventojų vaisius valgo 3–5 kartus per savaitę, 22,5 proc. 1–2 kartus per savaitę, o kiekvieną dieną valgo 31,2 proc. gyventojų, iš jų 21,6 proc. kartą per dieną ir 9,6 proc. kelis kartus per dieną (3.1 lentelė). Rečiau nei kartą per savaitę valgo ar iš viso nevartoja vaisių 9,5 proc. suaugusiųjų. Taigi, daugiau nei dviejų trečdalių suaugusių gyventojų vaisių vartojimo dažnumas neatitinka sveikos mitybos rekomendacijų. Didžioji dalis ir vyrų, ir moterų vaisių valgo 3–5 kartus per savaitę, taigi esminių vaisių vartojimo dažnumo skirtumų, priklausančių nuo lyties, nenustatyta. Kiekvieną dieną vaisius valgo 28,3 proc. vyrų, o rečiau nei kartą per savaitę valgo ar iš viso nevartoja vaisių 9,6 proc. vyrų. Vaisius kiekvieną dieną vartoja 33,7 proc. moterų, o iš viso nevartoja 9,4 proc. moterų (3.2 lentelė).

3.1 lentelė. Vaisių vartojimo dažnumas

Vaisių vartojimas	Rodiklis	Iš viso respondentų
Kelis kartus per dieną	Skaičius	96
	%	9,6
Kartą per dieną	Skaičius	216
	%	21,6
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	369
	%	36,9
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	225
	%	22,5
Rečiau nei kartą per savaitę, nevartoju	Skaičius	95
	%	9,5
Iš viso	Skaičius	1001
	%	100,0

3.2 lentelė. Respondentų vaisių vartojimo struktūra pagal lytį

Vaisių vartojimas	Rodiklis	Lytis		Iš viso respondentų
		Vyrai	Moterys	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	38	58	96
	%	8,1	10,9	9,6
Kartą per dieną	Skaičius	95	121	216
	%	20,2	22,8	21,6
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	182	187	369
	%	38,6	35,3	36,9
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	111	114	225
	%	23,6	21,5	22,5
Rečiau nei kartą per savaitę, nevartoju	Skaičius	45	50	95
	%	9,6	9,4	9,5
Iš viso	Skaičius	471	530	1001
	%	100,0	100,0	100,0

Visose amžiaus grupėse, visose skirtingo išsilavinimo grupėse ir skirtingas pajamas, tenkančias vienam šeimos nariui, gaunančiose grupėse didžiausia dalis gyventojų vaisius valgo 3–5 kartus per savaitę. Toks vartojimo dažnumas nustatytas ir skirtingo užsiėmimo gyventojų grupėse, išskyrus smulkiuosius verslininkus, kurių didžiausia dalis vaisius valgo kartą per dieną (3.3 lentelė).

3.3 lentelė. Respondentų vaisių vartojimo struktūra pagal amžių

Vaisių vartojimas	Rodiklis	Amžius					Iš viso respondentų
		18–25 m.	26–35 m.	36–45 m.	46–55 m.	56 m. ir daugiau	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	19	25	19	13	20	96
	%	13,5	12,4	10,1	6,1	7,8	9,6
Kartą per dieną	Skaičius	25	40	49	44	58	216
	%	17,7	19,8	26,1	20,7	22,6	21,6
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	57	72	64	77	99	369
	%	40,4	35,6	34,0	36,2	38,5	36,9
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	33	39	33	58	62	225
	%	23,4	19,3	17,6	27,2	24,1	22,5
Rečiau nei kartą per savaitę, nevartoju	Skaičius	7	26	23	21	18	95
	%	5,0	12,9	12,2	9,9	7,0	9,5
Iš viso	Skaičius	141	202	188	213	257	1001
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Išvertinus vaisių vartojimo įpročius tarp nevedusių vyrų / netekėjusių moterų ir gyvenančiųjų šeimose ryškių skirtumų nenustatyta. Abiejose grupėse didžiausia dalis respondentų vaisius valgo 3–5 kartus per savaitę, atitinkamai 36,4 % ir 38,2 %, 1–2 kartus per savaitę atitinkamai 22,8 proc. ir 23,0 proc., o rečiau nei kartą per savaitę arba nevartoja atitinkamai 10,0 proc. ir 8,4 proc. (3.4 lentelė).

3.4 lentelė. Respondentų vaisių vartojimo struktūra pagal šeimines padėtis

Vaisių vartojimas	Rodiklis	Šeiminė padėtis			Iš viso respondentų
		Nevedęs, netekėjusi	Vedęs, ištekėjusi, gyvena neregistruotoje santuokoje	Kita	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	35	44	16	95
	%	14,0	7,7	9,2	9,5
Kartą per dieną	Skaičius	42	131	42	215
	%	16,8	22,8	24,1	21,5
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	91	219	58	368
	%	36,4	38,2	33,3	36,9
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	57	132	36	225
	%	22,8	23,0	20,7	22,5
Rečiau nei kartą per savaitę, nevartoju	Skaičius	25	48	22	95
	%	10,0	8,4	12,6	9,5
Iš viso	Skaičius	250	574	174	998
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

Nenustatyta vaisių vartojimo skirtumų atsižvelgiant į gyvenamąją vietą. Tiek didžiuosiuose miestuose, tiek rajono centre ar rajoniniame mieste, tiek kaimo vietovėje gyvenančiųjų grupėse didžiausia dalis gyventojų vaisius valgo 3–5 kartus per savaitę, atitinkamai 36,3 proc., 37,8 proc. ir 36,8 proc. Kiekvieną dieną vaisius valgo 35,9 proc. miesto gyventojų, iš jų 24,3 proc. kartą per dieną, 26,7 proc. rajono centro ir rajoninio miesto gyventojų, iš jų 20,9 proc. kartą per dieną, 28,8 proc. kaimo vietovių gyventojų, iš jų 18,4 proc. kartą per dieną (3.5 lentelė).

3.5 lentelė. Respondentų vaisių vartojimo struktūra pagal gyvenamąją vietą

Vaisių vartojimas	Rodiklis	Gyvenamoji vieta			Iš viso respondentų
		Didieji miestai	Rajono centras, rajoninis miestas	Kaimo vietovė	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	49	16	31	96
	%	11,6	5,8	10,4	9,6
Kartą per dieną	Skaičius	103	58	55	216
	%	24,3	20,9	18,4	21,6
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	154	105	110	369
	%	36,3	37,8	36,8	36,9
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	87	75	63	225
	%	20,5	27,0	21,1	22,5
Rečiau nei kartą per savaitę, nevartoju	Skaičius	31	24	40	95
	%	7,3	8,6	13,4	9,5
Iš viso	Skaičius	424	278	299	1001
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

4 GRŪDINIŲ PRODUKTŲ (IŠSKYRUS DUONĄ) VARTOJIMAS

Grūdinių produktų (grūdų košių, grūdų dribsnių ir pan., išskyrus duoną) rekomenduojama vartoti kiekvieną dieną, tai puikus stambiamolekulinių angliavandenių, skaidulinių medžiagų, mineralinių medžiagų ir kai kurių vitaminų, ypač B grupės, šaltinis, tačiau kiekvieną dieną šiuos produktus vartoja tik 14,0 proc. suaugusių gyventojų, iš jų 10,9 proc. kartą per dieną. Didžioji dalis suaugusiųjų šiuos produktus vartoja rečiau nei kartą per savaitę arba visai nevartoja ir tai sudaro 37,2 proc. gyventojų. 1–2 kartus per savaitę grūdinius produktus vartoja 30,8 proc. gyventojų, 3–5 kartus per savaitę 16,8 proc. (4.1 lentelė).

4.1 lentelė. Grūdinių produktų (išskyrus duoną) vartojimas

Grūdinių produktų (išskyrus duoną) vartojimas	Rodiklis	Iš viso respondentų
Kelis kartus per dieną	Skaičius	31
	%	3,1
Kartą per dieną	Skaičius	109
	%	10,9
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	168
	%	16,8
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	308
	%	30,8
Rečiau nei kartą per savaitę, nevartoju	Skaičius	372
	%	37,2
Neatsakė	Skaičius	13
	%	1,3
Iš viso	Skaičius	1001
	%	100,0

Tokios pačios grūdinių produktų vartojimo tendencijos stebimos vertinant vyrų ir moterų vartojimo dažnumą. Nuo lyties šių produktų vartojimo dažnumas nepriklauso. Didžioji dalis vyrų (39,1 proc.) šiuos produktus vartoja rečiau nei kartą per savaitę arba visai nevartoja, 32,1 proc. vartoja 1–2 kartus per savaitę, 14,9 proc. 3–5 kartus per savaitę. Kiekvieną dieną šiuos produktus vartoja 13,2 proc. vyrų, iš jų 10,0 proc. kartą per dieną. Panašus grūdinių produktų vartojimo dažnumas nustatytas ir tarp moterų: 35,5 proc. moterų šiuos produktus vartoja rečiau nei kartą per savaitę arba visai nevartoja, 29,6 proc. vartoja 1–2 kartus per savaitę, 18,5 proc. 3–5 kartus per savaitę. Kiekvieną dieną šiuos produktus vartoja 14,7 proc. moterų, iš jų 11,7 proc. kartą per dieną (4.2 lentelė).

4.2 lentelė. Respondentų grūdinių produktų (išskyrus duoną) vartojimo struktūra pagal lytį

Grūdinių produktų (išskyrus duoną) vartojimas	Rodiklis	Lytis		Iš viso respondentų
		Vyrai	Moterys	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	15	16	31
	%	3,2	3,0	3,1
Kartą per dieną	Skaičius	47	62	109
	%	10,0	11,7	10,9
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	70	98	168
	%	14,9	18,5	16,8
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	151	157	308
	%	32,1	29,6	30,8
Rečiau nei kartą per savaitę, nevartoju	Skaičius	184	188	372
	%	39,1	35,5	37,2
Neatsakė	Skaičius	4	9	13
	%	0,8	1,7	1,3
Iš viso	Skaičius	471	530	1001
	%	100,0	100,0	100,0

Įvertinus vartojimo dažnumą skirtingose gyventojų amžiaus grupėse nustatyta, kad visose grupėse didžiausia respondentų dalis šiuos produktus taip pat vartoja rečiau nei kartą per savaitę arba visai nevartoja, o apie 30 proc. iš visų amžiaus grupių vartoja 1–2 kartus per savaitę. Taigi, vaisių vartojimo dažnumui amžius įtakos neturi (4.3 lentelė).

4.3 lentelė. Respondentų grūdinių produktų (išskyrus duoną) vartojimo struktūra pagal amžių

Grūdinių produktų (išskyrus duoną) vartojimas	Rodiklis	Amžius					Iš viso respondentų
		18–25 m.	26–35 m.	36–45 m.	46–55 m.	56 m. ir daugiau	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	3	5	5	5	13	31
	%	2,1%	2,5	2,7	2,3	5,1	3,1
Kartą per dieną	Skaičius	19	16	27	21	26	109
	%	13,5	7,9	14,4	9,9	10,1	10,9
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	21	39	34	32	42	168
	%	14,9	19,3	18,1	15,0	16,3	16,8
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	40	58	56	69	85	308
	%	28,4	28,7	29,8	32,4	33,1	30,8
Rečiau nei kartą per savaitę, nevartoju	Skaičius	57	80	62	84	89	372
	%	40,4	39,6	33,0	39,4	34,6	37,2
Neatsakė	Skaičius	1	4	4	2	2	13
	%	0,7	2,0	2,1	0,9	0,8	1,3
Iš viso	Skaičius	141	202	188	213	257	1001
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Įvertinus grūdinių produktų vartojimą atsižvelgiant į respondentų išsilavinimą nustatyta, kad didžioji dalis turinčiųjų aukštąjį išsilavinimą, t. y. 34,6 proc., grūdinius produktus valgo 1–2 kartus per savaitę, 3–5 kartus per savaitę šiuos produktus valgo 20,3 proc., kiekvieną dieną – 11,7 proc., o 31,6 proc. šiuos produktus vartoja rečiau nei kartą per savaitę arba visai nevalo. Aukštesniojo, vidurinio, spec. vidurinio ir nebaigto vidurinio išsimokslinimo grupėse didžiausia dalis respondentų grūdinius produktus vartoja rečiau nei kartą per savaitę arba visai nevalo, atitinkamai 39,9 proc. ir 33,7 proc. (4.4 lentelė).

4.4 lentelė. Respondentų grūdinių produktų (išskyrus duoną) vartojimo struktūra pagal išsilavinimą

Grūdinių produktų (išskyrus duoną) vartojimas	Rodiklis	Išsilavinimas			Iš viso respondentų
		Aukštasis, nebaigtas aukštasis	Aukštesnysis, vidurinis, spec. vidurinis	Nebaigtas vidurinis	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	7	20	4	31
	%	3,0	3,0	4,0	3,1
Kartą per dieną	Skaičius	20	72	14	106
	%	8,7	10,9	13,9	10,7
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	47	102	18	167
	%	20,3	15,4	17,8	16,8
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	80	197	30	307
	%	34,6	29,8	29,7	30,9
Rečiau nei kartą per savaitę, nevaltoju	Skaičius	73	264	34	371
	%	31,6	39,9	33,7	37,3
Neatsakė	Skaičius	4	7	1	12
	%	1,7	1,1	1,0	1,2
Iš viso	Skaičius	231	662	101	994
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

Iki 1 500 Lt pajamų, tenkančių vienam namų ūkio nariui, grupėje didžiausia gyventojų dalis šiuos produktus vartoja rečiau nei kartą per savaitę arba visai nevalo. O daugiau kaip 1 500 Lt pajamų, tenkančių vienam namų ūkio nariui, grupėje didžiausia respondentų dalis grūdinius produktus vartoja dažniau – 1–2 kartus per savaitę, ir tai sudaro 30,6 proc. (4.5 lentelė).

4.5 lentelė. Respondentų grūdinių produktų (išskyrus duoną) vartojimo struktūra pagal pajamas

Grūdinių produktų (išskyrus duoną) vartojimas	Rodiklis	Pajamos, tenkančios vienam namų ūkio nariui per mėnesį				Iš viso respondentų
		Iki 500 Lt	501–1 000 Lt	1 001–1 500 Lt	Daugiau kaip 1 500 Lt	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	6	11	9	4	30
	%	3,3	2,7	4,3	3,2	3,3
Kartą per dieną	Skaičius	14	42	27	18	101
	%	7,6	10,4	12,9	14,5	11,0
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	24	75	26	28	153
	%	13,0	18,6	12,4	22,6	16,6
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	59	113	69	38	279
	%	32,1	28,0	32,9	30,6	30,3
Rečiau nei kartą per savaitę, nevaltoju	Skaičius	79	160	73	34	346
	%	42,9	39,7	34,8	27,4	37,6
Neatsakė	Skaičius	2	2	6	2	12
	%	1,1	0,5	2,9	1,6	1,3
Iš viso	Skaičius	184	403	210	124	921
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Įvertinus grūdinių produktų vartojimą atsižvelgiant į pagrindinį užsiėmimą nustatytas skirtingas vartojimo dažnumas. Rečiau nei kartą per savaitę arba visai grūdinių produktų nevartoja 42,9 proc. aukščiausio ir vidutinio lygio vadovų, nors 21,4 proc. jų šiuos produktus vartoja kiekvieną dieną. Iš smulkių verslininkų kiekvieną dieną šiuos produktus vartoja 22,0 proc. o 29,3 proc. vartoja rečiau nei kartą per savaitę arba visai nevartoja. Kiekvieną dieną šiuos produktus vartoja 13,6 proc. specialistų ir tarnautojų, 14,0 proc. darbininkų, 8,3 proc. ūkininkų, 9,3 proc. bedarbių, 12,5 proc. pensininkų, 12,9 proc. studentų ir moksleivių, 16,1 proc. namų šeimininkių. Toks grūdinių produktų vartojimo dažnumas visiškai neatitinka rekomendacijų vartoti kiekvieną dieną (4.6 lentelė).

4.6 lentelė. Respondentų grūdinių produktų (išskyrus duoną) vartojimo struktūra pagal užsiėmimą

Grūdinių produktų (išskyrus duoną) vartojimas	Rodiklis	Pagrindinis užsiėmimas										Iš viso respondentų
		Aukščiausio, vidutinio lygio vadovas	Specialistas, tarnautojas	Darbininkas, techninis darbuotojas	Smulkus verslininkas	Ūkininkas	Bedarbis	Pensininkas	Studentas, moksleivis	Namų šeimininkė		
Kelis kartus per dieną	Skaičius	0	9	9	2	0	1	5	2	1	29	
	%	0	3,1	3,6	4,9	0	1,0	3,3	2,9	3,2	2,9	
Kartą per dieną	Skaičius	6	31	26	7	2	8	14	7	4	105	
	%	21,4	10,5	10,4	17,1	8,3	8,3	9,2	10,0	12,9	10,6	
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	4	54	35	6	9	16	25	13	4	166	
	%	14,3	18,4	14,0	14,6	37,5	16,7	16,4	18,6	12,9	16,8	
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	6	100	78	11	6	30	48	17	9	305	
	%	21,4	34,0	31,2	26,8	25,0	31,3	31,6	24,3	29,0	30,9	
Rečiau nei kartą per savaitę, nevartoju	Skaičius	12	97	99	12	7	40	59	31	12	369	
	%	42,9	33,0	39,6	29,3	29,2	41,7	38,8	44,3	38,7	37,4	
Neatsakė	Skaičius	0	3	3	3	0	1	1	0	1	12	
	%	0	1,0	1,2	7,3	0	1,0	0,7	0	3,2	1,2	
Iš viso	Skaičius	28	294	250	41	24	96	152	70	31	986	
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	

Šeiminė padėtis neturi įtakos grūdinių produktų vartojimui. Iš nevedusių vyrų ir netekėjusių moterų grūdinių produktų kiekvieną dieną vartoja 13,6 proc., iš vedusių vyrų ir ištekėjusių moterų — 13,1 proc. O didžiausia dalis šiuos produktus vartoja rečiau nei kartą per savaitę arba visai nevartoja — 38,4 proc. nevedusių vyrų ir netekėjusių moterų ir 39,0 proc. vedusių vyrų ir ištekėjusių moterų (4.7 lentelė).

4.7 lentelė. Respondentų grūdinių produktų (išskyrus duoną) vartojimo struktūra pagal šeiminių padėtį

Grūdinių produktų (išskyrus duoną) vartojimas	Rodiklis	Šeiminė padėtis			Iš viso respondentų
		Nevedęs, netekėjusi	Vedęs, ištekėjusi, gyvena neregistruotoje santuokoje	Kita	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	6	15	10	31
	%	2,4	2,6	5,7	3,1
Kartą per dieną	Skaičius	28	60	21	109
	%	11,2	10,5	12,1	10,9
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	36	98	32	166
	%	14,4	17,1	18,4	16,6
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	81	170	56	307
	%	32,4	29,6	32,2	30,8
Rečiau nei kartą per savaitę, nevartoju	Skaičius	96	224	52	372
	%	38,4	39,0	29,9	37,3
Neatsakė	Skaičius	3	7	3	13
	%	1,2	1,2	1,7	1,3
Iš viso	Skaičius	250	574	174	998
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

Grūdinius produktus kiekvieną dieną vartoja 16,5 proc. didžiųjų miestų gyventojų, 15,2 proc. rajono centų ir rajoninių miestų gyventojų ir 9,4 proc. kaimo vietovių gyventojų, tačiau didžiausia dalis visų gyventojų grūdinių produktų vartoja rečiau nei kartą per savaitę arba iš viso nevirta (4.8 lentelė).

4.8 lentelė. Respondentų grūdinių produktų (išskyrus duoną) vartojimo struktūra pagal gyvenamąją vietą

Grūdinių produktų (išskyrus duoną) vartojimas	Rodiklis	Gyvenamoji vieta			Iš viso respondentų
		Didieji miestai	Rajono centras, rajoninis miestas	Kaimo vietovė	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	12	11	8	31
	%	2,8	4,0	2,7	3,1
Kartą per dieną	Skaičius	58	31	20	109
	%	13,7	11,2	6,7	10,9
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	78	35	55	168
	%	18,4	12,6	18,4	16,8
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	126	88	94	308
	%	29,7	31,7	31,4	30,8
Rečiau nei kartą per savaitę, nevirtu	Skaičius	143	112	117	372
	%	33,7	40,3	39,1	37,2
Neatsakė	Skaičius	7	1	5	13
	%	1,7	0,4	1,7	1,3
Iš viso	Skaičius	424	278	299	1001
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

5 DUONOS VARTOJIMAS

Duona – tai produktas, kurį rekomenduojama vartoti kiekvieną dieną. Duona – pagrindinis B grupės vitaminų šaltinis. Tyrimas parodė, kad 72,5 proc. suaugusių gyventojų duoną valgo kiekvieną dieną, iš jų 35,4 proc. net kelis kartus per dieną. Taigi, didžioji gyventojų dalis laikosi rekomendacijos duoną valgyti kiekvieną dieną. 12,2 proc. gyventojų duoną valgo 3–5 kartus per savaitę, o rečiau nei kartą per savaitę arba visai duonos nevirta tik 7,4 proc. gyventojų (5.1 lentelė).

5.1 lentelė. Duonos vartojimas

Duonos vartojimas	Rodiklis	Iš viso respondentų
Kelis kartus per dieną	Skaičius	354
	%	35,4
Kartą per dieną	Skaičius	371
	%	37,1
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	122
	%	12,2
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	76
	%	7,6
Rečiau nei kartą per savaitę, nevirtu	Skaičius	74
	%	7,4
Neatsakė	Skaičius	4
	%	0,4
Iš viso	Skaičius	1001
	%	100,0

Vyrai duonos vartoja dažniau negu moterys. 73,5 proc. vyrų duoną valgo kiekvieną dieną, iš jų 38,0 proc. kelis kartus per dieną. 71,5 proc. moterų duoną valgo kiekvieną dieną, iš jų 33,0 proc. kelis kartus per dieną. Rečiau nei kartą per savaitę vartoja arba iš viso duonos nevartoja 7,4 proc. vyrų ir tiek pat moterų (5.2 lentelė).

5.2 lentelė. Respondentų duonos vartojimo struktūra pagal lytį

Duonos vartojimas	Rodiklis	Lytis		Iš viso respondentų
		Vyrai	Moterys	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	179	175	354
	%	38,0	33,0	35,4
Kartą per dieną	Skaičius	167	204	371
	%	35,5	38,5	37,1
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	48	74	122
	%	10,2	14,0	12,2
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	42	34	76
	%	8,9	6,4	7,6
Rečiau nei kartą per savaitę, nevartuju	Skaičius	35	39	74
	%	7,4	7,4	7,4
Neatsakė	Skaičius	0	4	4
	%	0	0,8	0,4
Iš viso	Skaičius	471	530	1001
	%	100,0	100,0	100,0

Visose amžiaus grupėse kiekvieną dieną vartojančiųjų duoną procentas didžiausias: kiekvieną dieną duonos vartoja 54,8 proc. 18–25 m. amžiaus gyventojų, 70,8 proc. 26–35 m. amžiaus gyventojų, 78,8 proc. 36–45 m., 76,0 proc. 46–55 m. ir 75,9 proc. 56 m. ir vyresnio amžiaus gyventojų. Vyresnio amžiaus grupėse didesnis procentas yra vartojančiųjų duoną kelis kartus per dieną negu kartą per dieną, o nevartojančiųjų procentas nesiekia 6 proc. (5.3 lentelė).

5.3 lentelė. Respondentų duonos vartojimo struktūra pagal amžių

Duonos vartojimas	Rodiklis	Amžius					Iš viso respondentų
		18–25 m.	26–35 m.	36–45 m.	46–55 m.	56 m. ir daugiau	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	28	64	77	84	101	354
	%	19,9	31,7	41,0	39,4	39,3	35,4
Kartą per dieną	Skaičius	49	79	71	78	94	371
	%	34,8	39,1	37,8	36,6	36,6	37,1
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	19	23	14	28	38	122
	%	13,5	11,4	7,4	13,1	14,8	12,2
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	28	13	13	11	11	76
	%	19,9	6,4	6,9	5,2	4,3	7,6
Rečiau nei kartą per savaitę, nevartuju	Skaičius	17	22	11	11	13	74
	%	12,1	10,9	5,9	5,2	5,1	7,4
Neatsakė	Skaičius	0	1	2	1	0	4
	%	0	0,5	1,1	0,5	0	0,4
Iš viso	Skaičius	141	202	188	213	257	1001
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Aukštojo ir nebaigto aukštojo išsilavinimo grupėje 42,2 proc. gyventojų duoną valgo kartą per dieną, kelis kartus per dieną valgo tik 29,0 proc. gyventojų. Kelis kartus per dieną vartojančiųjų duonos didžiausias procentas aukštesniojo, vidurinio ir spec. vidurinio išsilavinimo grupėje – 38,2 proc. Kartą per dieną duonos vartoja 34,9 proc. gyventojų, priklausančių šiai grupei. Nebaigto vidurinio išsilavinimo grupėje didžiausia dalis gyventojų duoną valgo kartą per dieną – 37,6 proc., šiek tiek mažiau (33,7 proc.) kelis kartus per dieną (5.4 lentelė).

5.4 lentelė. Respondentų duonos vartojimo struktūra pagal išsilavinimą

Duonos vartojimas	Rodiklis	Išsilavinimas			Iš viso respondentų
		Aukštasis, nebaigtas aukštasis	Aukštesnysis, vidurinis, spec. vidurinis	Nebaigtas vidurinis	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	67	253	34	354
	%	29,0	38,2	33,7	35,6
Kartą per dieną	Skaičius	98	231	38	367
	%	42,4	34,9	37,6	36,9
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	26	85	11	122
	%	11,3	12,8	10,9	12,3
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	24	47	5	76
	%	10,4	7,1	5,0	7,6
Rečiau nei kartą per savaitę, nevartoju	Skaičius	15	44	13	72
	%	6,5	6,6	12,9	7,2
Neatsakė	Skaičius	1	2	0	3
	%	0,4	0,3	0	0,3
Iš viso	Skaičius	231	662	101	994
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

Vertinant pagal pajamas, tenkančias vienam namų ūkio nariui (5.5 lentelė), pagal pagrindinį užsiėmimą (5.6 lentelė) ir pagal šeiminių padėjų (5.7 lentelė) nustatyta, kad kiekvieną dieną duoną vartojančiųjų procentas yra didžiausias.

5.5 lentelė. Respondentų duonos vartojimo struktūra pagal pajamas

Duonos vartojimas	Rodiklis	Pajamos, tenkančios vienam namų ūkio nariui per mėnesį				Iš viso respondentų
		Iki 500 Lt	501–1 000 Lt	1 001–1 500 Lt	Daugiau kaip 1 500 Lt	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	73	150	69	41	333
	%	39,7	37,2	32,9	33,1	36,2
Kartą per dieną	Skaičius	56	141	88	57	342
	%	30,4	35,0	41,9	46,0	37,1
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	28	52	22	8	110
	%	15,2	12,9	10,5	6,5	11,9
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	12	33	15	6	66
	%	6,5	8,2	7,1	4,8	7,2
Rečiau nei kartą per savaitę, nevartoju	Skaičius	15	27	13	12	67
	%	8,2	6,7	6,2	9,7	7,3
Neatsakė	Skaičius	0	0	3	0	3
	%	0	0	1,4	0	0,3
Iš viso	Skaičius	184	403	210	124	921
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

5.6 lentelė. Respondentų duonos vartojimo struktūra pagal užsiėmimą

Duonos vartojimas	Rodiklis	Pagrindinis užsiėmimas										Iš viso respondentų
		Aukščiausio, vidutinio lygio vadovas	Specialistas, tarnautojas	Darbininkas, techninis darbuotojas	Smulkus verslininkas	Ūkininkas	Bedarbis	Pensininkas	Studentas, moksleivis	Namų šeimininkė		
Kelis kartus per dieną	Skaičius	11	109	93	14	9	38	58	11	10	353	
	%	39,3	37,1	37,2	34,1	37,5	39,6	38,2	15,7	32,3	35,8	
Kartą per dieną	Skaičius	7	121	91	14	8	33	61	23	9	367	
	%	25,0	41,2	36,4	34,1	33,3	34,4	40,1	32,9	29,0	37,2	
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	4	32	31	2	5	13	17	8	6	118	
	%	14,3	10,9	12,4	4,9	20,8	13,5	11,2	11,4	19,4	12,0	
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	5	16	17	3	1	5	7	18	3	75	
	%	17,9	5,4	6,8	7,3	4,2	5,2	4,6	25,7	9,7	7,6	
Rečiau nei kartą per savaitę, nevartoju	Skaičius	1	16	18	5	1	7	9	10	3	70	
	%	3,6	5,4	7,2	12,2	4,2	7,3	5,9	14,3	9,7	7,1	
Neatsakė	Skaičius	0	0	0	3	0	0	0	0	0	3	
	%	0	0	0	7,3	0	0	0	0	0	0,3	
Iš viso	Skaičius	28	294	250	41	24	96	152	70	31	986	
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	

5.7 lentelė. Respondentų duonos vartojimo struktūra pagal šeimines padėtis

Duonos vartojimas	Rodiklis	Šeiminė padėtis			Iš viso respondentų
		Nevedęs, netekėjusi	Vedęs, ištekėjusi, gyvena neregistruotoje santuokoje	Kita	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	71	211	72	354
	%	28,4	36,8	41,4	35,5
Kartą per dieną	Skaičius	93	219	58	370
	%	37,2	38,2	33,3	37,1
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	22	69	30	121
	%	8,8	12,0	17,2	12,1
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	33	37	6	76
	%	13,2	6,4	3,4	7,6
Rečiau nei kartą per savaitę, nevartoju	Skaičius	31	35	7	73
	%	12,4	6,1	4,0	7,3
Neatsakė	Skaičius	0	3	1	4
	%	0	0,5	0,6	0,4
Iš viso	Skaičius	250	574	174	998
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

Didžiuosiuose miestuose ir rajonų centruose bei rajoniniuose miestuose gyvenančiųjų grupėse didžioji dalis asmenų duoną valgo kartą per dieną, atitinkamai 38,0 proc. ir 41,0 proc., o kaimo vietovėje gyvenančiųjų grupėje didžiausias procentas (42,8 proc.) tenka kelis kartus per dieną valgantiems duonos (5.8 lentelė).

5.8 lentelė. Respondentų duonos vartojimo struktūra pagal gyvenamąją vietą

Duonos vartojimas	Rodiklis	Gyvenamoji vieta			Iš viso respondentų
		Didieji miestai	Rajono centras, rajoninis miestas	Kaimo vietovė	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	128	98	128	354
	%	30,2	35,3	42,8	35,4
Kartą per dieną	Skaičius	161	114	96	371
	%	38,0	41,0	32,1	37,1
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	51	41	30	122
	%	12,0	14,7	10,0	12,2
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	37	17	22	76
	%	8,7	6,1	7,4	7,6
Rečiau nei kartą per savaitę, nevirtu	Skaičius	44	8	22	74
	%	10,4	2,9	7,4	7,4
Neatsakė	Skaičius	3	0	1	4
	%	0,7	0	0,3	0,4
Iš viso	Skaičius	424	278	299	1001
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

6 ŽUVIES IR JOS PRODUKTŲ VARTOJIMAS

Neriebi žuvis – vertingas baltymų ir mineralinių medžiagų šaltinis. Reikėtų žuvis valgyti 3 kartus per savaitę, tačiau Lietuvos gyventojai žuvis vartoja per mažai.

Tyrimas parodė, kad maždaug trečdalis suaugusių gyventojų neriebios žuvis ir jos produktų vartoja rečiau nei kartą per savaitę arba iš viso nevirtu, tai sudaro 32,7 proc. Didžioji dalis gyventojų neriebios žuvis ir jos produktų vartoja 1–2 kartus per savaitę, tai sudaro 49,2 proc., o 3–5 kartus per savaitę vartoja 13,7 proc. gyventojų (6.1 lentelė).

6.1 lentelė. Neriebios žuvis ir jos produktų vartojimas

Neriebios žuvis ir jos produktų vartojimas	Rodiklis	Iš viso respondentų
Kelis kartus per dieną	Skaičius	3
	%	0,3
Kartą per dieną	Skaičius	26
	%	2,6
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	137
	%	13,7
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	492
	%	49,2
Rečiau nei kartą per savaitę, nevirtu	Skaičius	327
	%	32,7
Neatsakė	Skaičius	16
	%	1,6
Iš viso	Skaičius	1001
	%	100,0

Ryškių neriebios žuvies ir jos produktų vartojimo skirtumų tarp vyrų ir moterų nenustatyta. Didžioji dalis vyrų ir didžioji dalis moterų neriebią žuvį ir jos produktus vartoja 1–2 kartus per savaitę — 52,7 proc. vyrų, 46,0 proc. moterų. 3–5 kartus per savaitę žuvį valgančių vyrų yra 13,6 proc., moterų — 13,8 proc. Rečiau nei kartą per savaitę arba iš viso neriebios žuvies ir jos produktų nevartoja 29,3 proc. vyrų ir 35,7 proc. moterų (6.2 lentelė).

6.2 lentelė. Respondentų neriebios žuvies ir jos produktų vartojimo struktūra pagal lytį

Neriebios žuvies ir jos produktų vartojimas	Rodiklis	Lytis		Iš viso respondentų
		Vyrai	Moterys	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	1	2	3
	%	0,2	0,4	0,3
Kartą per dieną	Skaičius	13	13	26
	%	2,8	2,5	2,6
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	64	73	137
	%	13,6	13,8	13,7
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	248	244	492
	%	52,7	46,0	49,2
Rečiau nei kartą per savaitę, nevartoju	Skaičius	138	189	327
	%	29,3	35,7	32,7
Neatsakė	Skaičius	7	9	16
	%	1,5	1,7	1,6
Iš viso	Skaičius	471	530	1001
	%	100,0	100,0	100,0

Didžioji dalis suaugusiųjų neriebios žuvies ir jos produktų vartoja 1–2 kartus per savaitę, tiek priklausančių bet kuriai amžiaus grupei (6.3 lentelė), tiek bet kuriai išsilavinimo grupei (6.4 lentelė) ir skirtingas pajamas gaunančių gyventojų grupei (6.5 lentelė), nepriklausomai nuo šeiminės padėties (6.6 lentelė) ir gyvenamosios vietos (6.7 lentelė).

6.3 lentelė. Respondentų neriebios žuvies ir jos produktų vartojimo struktūra pagal amžių

Neriebios žuvies ir jos produktų vartojimas	Rodiklis	Amžius					Iš viso respondentų
		18–25 m.	26–35 m.	36–45 m.	46–55 m.	56 m. ir daugiau	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	0	1	1	1	0	3
	%	0	0,5	0,5	0,5	0	0,3
Kartą per dieną	Skaičius	8	6	5	4	3	26
	%	5,7	3,0	2,7	1,9	1,2	2,6
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	16	29	26	27	39	137
	%	11,3	14,4	13,8	12,7	15,2	13,7
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	59	97	99	108	129	492
	%	41,8	48,0	52,7	50,7	50,2	49,2
Rečiau nei kartą per savaitę, nevartoju	Skaičius	55	65	53	71	83	327
	%	39,0	32,2	28,2	33,3	32,3	32,7
Neatsakė	Skaičius	3	4	4	2	3	16
	%	2,1	2,0	2,1	0,9	1,2	1,6
Iš viso	Skaičius	141	202	188	213	257	1001
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

6.4 lentelė. Respondentų neriebios žuvies ir jos produktų vartojimo struktūra pagal išsilavinimą

Neriebios žuvies ir jos produktų vartojimas	Rodiklis	Išsilavinimas			Iš viso respondentų
		Aukštasis, nebaigtas aukštasis	Aukštesnysis, vidurinis, spec. vidurinis	Nebaigtas vidurinis	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	0	2	1	3
	%	0	0,3	1,0	0,3
Kartą per dieną	Skaičius	3	18	3	24
	%	1,3	2,7	3,0	2,4
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	29	91	16	136
	%	12,6	13,7	15,8	13,7
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	109	337	43	489
	%	47,2	50,9	42,6	49,2
Rečiau nei kartą per savaitę, nevartoju	Skaičius	86	203	38	327
	%	37,2	30,7	37,6	32,9
Neatsakė	Skaičius	4	11	0	15
	%	1,7	1,7	0	1,5
Iš viso	Skaičius	231	662	101	994
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

6.5 lentelė. Respondentų neriebios žuvies ir jos produktų vartojimo struktūra pagal pajamas

Neriebios žuvies ir jos produktų vartojimas	Rodiklis	Pajamos, tenkančios vienam namų ūkio nariui per mėnesį				Iš viso respondentų
		Iki 500 Lt	501–1 000 Lt	1 001–1 500 Lt	Daugiau kaip 1 500 Lt	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	1	1	0	0	2
	%	0,5	0,2	0	0	0,2
Kartą per dieną	Skaičius	4	4	7	7	22
	%	2,2	1,0	3,3	5,6	2,4
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	19	59	30	19	127
	%	10,3	14,6	14,3	15,3	13,8
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	85	193	112	62	452
	%	46,2	47,9	53,3	50,0	49,1
Rečiau nei kartą per savaitę, nevartoju	Skaičius	74	141	53	35	303
	%	40,2	35,0	25,2	28,2	32,9
Neatsakė	Skaičius	1	5	8	1	15
	%	0,5	1,2	3,8	0,8	1,6
Iš viso	Skaičius	184	403	210	124	921
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

6.6 lentelė. Respondentų neriebios žuvies ir jos produktų vartojimo struktūra pagal šeimines padėtis

Neriebios žuvies ir jos produktų vartojimas	Rodiklis	Šeiminė padėtis			Iš viso respondentų
		Nevedęs, netekėjusi	Vedęs, ištekėjusi, gyvena neregistruotoje santuokoje	Kita	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	0	2	1	3
	%	0	0,3	0,6	0,3
Kartą per dieną	Skaičius	10	12	3	25
	%	4,0	2,1	1,7	2,5
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	32	82	23	137
	%	12,8	14,3	13,2	13,7
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	110	300	80	490
	%	44,0	52,3	46,0	49,1
Rečiau nei kartą per savaitę, nevartoju	Skaičius	92	171	64	327
	%	36,8	29,8	36,8	32,8
Neatsakė	Skaičius	6	7	3	16
	%	2,4	1,2	1,7	1,6
Iš viso	Skaičius	250	574	174	998
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

6.7 lentelė. Respondentų neriebios žuvies ir jos produktų vartojimo struktūra pagal gyvenamąją vietą

Neriebios žuvies ir jos produktų vartojimas	Rodiklis	Gyvenamoji vieta			Iš viso respondentų
		Didieji miestai	Rajono centras, rajoninis miestas	Kaimo vietovė	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	0	2	1	3
	%	0	0,7	0,3	0,3
Kartą per dieną	Skaičius	18	5	3	26
	%	4,2	1,8	1,0	2,6
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	58	45	34	137
	%	13,7	16,2	11,4	13,7
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	194	139	159	492
	%	45,8	50,0	53,2	49,2
Rečiau nei kartą per savaitę, nevartoju	Skaičius	147	83	97	327
	%	34,7	29,9	32,4	32,7
Neatsakė	Skaičius	7	4	5	16
	%	1,7	1,4	1,7	1,6
Iš viso	Skaičius	424	278	299	1001
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

Vertinant neriebios žuvies ir jos produktų vartojimą skirtingo užsiėmimo grupėse nustatyta, kad didžioji dalis asmenų žuvį valgo 1–2 kartus per savaitę, išskyrus ūkininkus ir studentus bei moksleivius. Ūkininkų grupėje rečiau nei kartą per savaitę neriebios žuvies ir jos produktų vartoja arba jų iš viso nevartoja 54,2 proc. gyventojų, studentų ir moksleivių grupėje – 51,4 proc. 1–2 kartus per savaitę vartojančiųjų skaičius šiose grupėse nesiekia 30 proc. (6.8 lentelė).

6.8 lentelė. Respondentų neriebios žuvies ir jos produktų vartojimo struktūra pagal užsiėmimą

Neriebios žuvies ir jos produktų vartojimas	Rodiklis	Pagrindinis užsiėmimas									Iš viso respondentų
		Aukščiausio, vidutinio lygio vadovas	Specialistas, tarnautojas	Darbininkas, techninis darbuotojas	Smulkus verslininkas	Ūkininkas	Bedarbis	Pensininkas	Studentas, moksleivis	Namų šeimininkė	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	0	0	1	0	0	2	0	0	0	3
	%	0	0	0,4	0	0	2,1	0	0	0	0,3
Kartą per dieną	Skaičius	3	6	5	1	0	1	2	2	2	22
	%	10,7	2,0	2,0	2,4	0	1,0	1,3	2,9	6,5	2,2
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	5	41	33	3	3	13	23	8	6	135
	%	17,9	13,9	13,2	7,3	12,5	13,5	15,1	11,4	19,4	13,7
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	15	160	130	20	7	48	71	22	13	486
	%	53,6	54,4	52,0	48,8	29,2	50,0	46,7	31,4	41,9	49,3
Rečiau nei kartą per savaitę, nevartoju	Skaičius	5	84	78	15	13	32	54	36	8	325
	%	17,9	28,6	31,2	36,6	54,2	33,3	35,5	51,4	25,8	33,0
Neatsakė	Skaičius	0	3	3	2	1	0	2	2	2	15
	%	0	1,0	1,2	4,9	4,2	0	1,3	2,9	6,5	1,5
Iš viso	Skaičius	28	294	250	41	24	96	152	70	31	986
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Riebi jūros žuvis – puikus omega polinesočiųjų riebalų rūgščių šaltinis, riebaluose tirpių vitaminų A, D, E šaltinis. Polinesočiųjų riebalų rūgščių stygius skatina širdies ir kraujagyslių ligų riziką.

Įvertinus riebios jūros žuvies vartojimą nustatyta, kad didžioji dalis suaugusių gyventojų, t. y. 64,0 proc., ją valgo rečiau nei kartą per savaitę arba visai nevartoja. 1–2 kartus per savaitę šį produktą vartoja mažiau nei ketvirtadalis suaugusiųjų – 23,0 proc. gyventojų, o 3–5 kartus per savaitę tik 7,4 proc. (6.9 lentelė).

6.9 lentelė. Riebios žuvies vartojimas

Riebios jūrų žuvies vartojimas	Rodiklis	Iš viso respondentų
Kelis kartus per dieną	Skaičius	1
	%	0,1
Kartą per dieną	Skaičius	20
	%	2,0
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	74
	%	7,4
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	230
	%	23,0
Rečiau nei kartą per savaitę, nevartoju	Skaičius	641
	%	64,0
Neatsakė	Skaičius	35
	%	3,5
Iš viso	Skaičius	1001
	%	100,0

Vyrų ir moterų grupėse riebios jūrų žuvies vartojimo dažnumas nesiskiria. Rečiau nei kartą per savaitę šį produktą valgo arba jo visai nevartoja didžioji dalis vyrų – 63,5 proc. ir didžioji dalis moterų – 64,5 proc. 1–2 kartus per savaitę vartoja 23,1 proc. vyrų ir 22,8 proc. moterų, o 3–5 kartus per savaitę 7,9 proc. vyrų ir 7,0 proc. moterų. Taigi, tiek vyrai, tiek moterys retai vartoja riebią jūros žuvį (6.10 lentelė). Toks pats vartojimo dažnumas nustatytas skirtingo amžiaus gyventojų grupėse (6.11 lentelė), skirtingo išsimokslinimo grupėse (6.12 lentelė), visose skirtingas pajamas gaunančių gyventojų grupėse (6.13 lentelė), neatsižvelgiant į šeiminių padėtį (6.14 lentelė) ir gyvenamąją vietą (6.15 lentelė).

Taigi, riebią jūrų žuvį visi suaugę Lietuvos gyventojai vartoja per retai arba jos iš viso nevartoja.

6.10 lentelė. Respondentų riebios žuvies vartojimo struktūra pagal lytį

Riebios jūrų žuvies vartojimas	Rodiklis	Lytis		Iš viso respondentų
		Vyrai	Moterys	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	1	0	1
	%	0,2	0	0,1
Kartą per dieną	Skaičius	11	9	20
	%	2,3	1,7	2,0
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	37	37	74
	%	7,9	7,0	7,4
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	109	121	230
	%	23,1	22,8	23,0
Rečiau nei kartą per savaitę, nevartoju	Skaičius	299	342	641
	%	63,5	64,5	64,0
Neatsakė	Skaičius	14	21	35
	%	3,0	4,0	3,5
Iš viso	Skaičius	471	530	1001
	%	100,0	100,0	100,0

6.11 lentelė. Respondentų riebios žuvies vartojimo struktūra pagal amžių

Neriebios žuvies ir jos produktų vartojimas	Rodiklis	Amžius					Iš viso respondentų
		18–25 m.	26–35 m.	36–45 m.	46–55 m.	56 m. ir daugiau	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	0	1	1	0	0	1
	%	0	0,5	0,5	0	0	0,1
Kartą per dieną	Skaičius	8	6	4	2	4	20
	%	5,7	3,0	2,1	0,9	1,6	2,0
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	16	29	15	13	17	74
	%	11,3	14,4	8,0	6,1	6,6	7,4
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	59	97	48	50	57	230
	%	41,8	48,0	25,5	23,5	22,2	23,0
Rečiau nei kartą per savaitę, nevartoju	Skaičius	55	65	115	138	171	641
	%	39,0	32,2	61,2	64,8	66,5	64,0
Neatsakė	Skaičius	3	4	5	10	8	35
	%	2,1	2,0	2,7	4,7	3,1	3,5
Iš viso	Skaičius	141	202	188	213	257	1001
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

6.12 lentelė. Respondentų riebios žuvies vartojimo struktūra pagal išsilavinimą

Riebios jūrų žuvies vartojimas	Rodiklis	Išsilavinimas			Iš viso respondentų
		Aukštasis, nebaigtas aukštasis	Aukštesnysis, vidurinis, spec. vidurinis	Nebaigtas vidurinis	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	0	1	0	1
	%	0	0,2	0	0,1
Kartą per dieną	Skaičius	7	10	3	20
	%	3,0	1,5	3,0	2,0
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	10	54	7	71
	%	4,3	8,2	6,9	7,1
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	64	144	19	227
	%	27,7	21,8	18,8	22,8
Rečiau nei kartą per savaitę, nevartoju	Skaičius	142	428	71	641
	%	61,5	64,7	70,3	64,5
Neatsakė	Skaičius	8	25	1	34
	%	3,5	3,8	1,0	3,4
Iš viso	Skaičius	231	662	101	994
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

6.13 lentelė. Respondentų riebios žuvies vartojimo struktūra pagal pajamas

Riebios jūrų žuvies vartojimas	Rodiklis	Pajamos, tenkančios vienam namų ūkio nariui per mėnesį				Iš viso respondentų
		Iki 500 Lt	501–1 000 Lt	1 001–1 500 Lt	Daugiau kaip 1 500 Lt	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	0	0	0	1	1
	%	0	0	0	0,8	0,1
Kartą per dieną	Skaičius	2	4	3	8	17
	%	1,1	1,0	1,4	6,5	1,8
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	15	20	16	14	65
	%	8,2	5,0	7,6	11,3	7,1
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	46	74	59	36	215
	%	25,0	18,4	28,1	29,0	23,3
Rečiau nei kartą per savaitę, nevartoju	Skaičius	116	289	121	64	590
	%	63,0	71,7	57,6	51,6	64,1
Neatsakė	Skaičius	5	16	11	1	33
	%	2,7	4,0	5,2	0,8	3,6
Iš viso	Skaičius	184	403	210	124	921
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

6.14 lentelė. Respondentų riebios žuvies vartojimo struktūra pagal šeiminių padėtį

Riebios jūrų žuvies vartojimas	Rodiklis	Šeiminė padėtis			Iš viso respondentų
		Nevedęs, netekėjusi	Vedęs, ištekėjusi, gyvena neregistruotoje santuokoje	Kita	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	0	1	0	1
	%	0	0,2	0	0,1
Kartą per dieną	Skaičius	5	13	2	20
	%	2,0	2,3	1,1	2,0
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	19	42	11	72
	%	7,6	7,3	6,3	7,2
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	57	144	29	230
	%	22,8	25,1	16,7	23,0
Rečiau nei kartą per savaitę, nevartoju	Skaičius	159	361	120	640
	%	63,6	62,9	69,0	64,1
Neatsakė	Skaičius	10	13	12	35
	%	4,0	2,3	6,9	3,5
Iš viso	Skaičius	250	574	174	998
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

6.15 lentelė. Respondentų riebios žuvies vartojimo struktūra pagal gyvenamąją vietą

Riebios jūrų žuvies vartojimas	Rodiklis	Gyvenamoji vieta			Iš viso respondentų
		Didieji miestai	Rajono centras, rajoninis miestas	Kaimo vietovė	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	1	0	0	1
	%	0,2	0	0	0,1
Kartą per dieną	Skaičius	10	4	6	20
	%	2,4	1,4	2,0	2,0
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	33	17	24	74
	%	7,8	6,1	8,0	7,4
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	85	70	75	230
	%	20,0	25,2	25,1	23,0
Rečiau nei kartą per savaitę, nevartoju	Skaičius	280	177	184	641
	%	66,0	63,7	61,5	64,0
Neatsakė	Skaičius	15	10	10	35
	%	3,5	3,6	3,3	3,5
Iš viso	Skaičius	424	278	299	1001
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

7 PIENO IR JO PRODUKTŲ VARTOJIMAS

Pienas ir pieno produktai Lietuvoje nuo seno tradiciškai plačiai vartojami. Tyrimo rezultatai parodė, kad tik 16,6 proc. suaugusių Lietuvos gyventojų nevartoja pieno ir jo produktų. Kiekvieną dieną šių produktų vartoja 36,9 proc. gyventojų, iš jų 30,2 proc. kartą per dieną, 6,7 proc. kelis kartus per dieną. 3–5 kartus per savaitę pieno ir jo produktų vartoja daugiau kaip ketvirtadalis suaugusiųjų – 26,5 proc., 1–2 kartus per savaitę – mažiau nei penktadalis, t. y. 18,9 proc. (7.1 lentelė).

7.1 lentelė. Pieno ir jo produktų vartojimas

Pieno ir jo produktų vartojimas	Rodiklis	Iš viso respondentų
Kelis kartus per dieną	Skaičius	67
	%	6,7
Kartą per dieną	Skaičius	302
	%	30,2
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	265
	%	26,5
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	189
	%	18,9
Rečiau nei kartą per savaitę, nevartoju	Skaičius	166
	%	16,6
Neatsakė	Skaičius	12
	%	1,2
Iš viso	Skaičius	1001
	%	100,0

Pieno ir pieno produktų vartojimo dažnumas nuo lyties nepriklauso. Didžioji dalis vyrų ir didžioji dalis moterų pieno ir pieno produktų vartoja kartą per dieną – 29,3 proc. vyrų, 30,9 proc. moterų. 3–5 kartus per savaitę šių produktų vartoja 26,8 proc. vyrų, o rečiau nei kartą per savaitę ar iš viso jų nevartoja 19,5 proc. vyrų. 3–5 kartus per savaitę pieno ir pieno produktų vartoja 26,2 proc. moterų, o rečiau nei kartą per savaitę ar iš viso nevartoja 14,0 proc. moterų (7.2 lentelė).

7.2 lentelė. Respondentų pieno ir jo produktų vartojimo struktūra pagal lytį

Pieno ir jo produktų vartojimas	Rodiklis	Lytis		Iš viso respondentų
		Vyrai	Moterys	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	19	48	67
	%	4,0	9,1	6,7
Kartą per dieną	Skaičius	138	164	302
	%	29,3	30,9	30,2
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	126	139	265
	%	26,8	26,2	26,5
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	93	96	189
	%	19,7	18,1	18,9
Rečiau nei kartą per savaitę, nevartoju	Skaičius	92	74	166
	%	19,5	14,0	16,6
Neatsakė	Skaičius	3	9	12
	%	0,6	1,7	1,2
Iš viso	Skaičius	471	530	1001
	%	100,0	100,0	100,0

Įvertinus pieno ir pieno produktų vartojimą skirtingose amžiaus grupėse nustatytas toks pats vartojimo dažnumas, išskyrus 46–55 m. amžiaus grupę. Visose amžiaus grupėse daugiausia respondentų šių produktų vartoja kartą per dieną, o 46–55 m. amžiaus grupėje daugiausia respondentų vartoja rečiau – 3–5 kartus per savaitę (7.3 lentelė).

7.3 lentelė. Respondentų pieno ir jo produktų vartojimo struktūra pagal amžių

Pieno ir jo produktų vartojimas	Rodiklis	Amžius					Iš viso respondentų
		18–25 m.	26–35 m.	36–45 m.	46–55 m.	56 m. ir daugiau	
Kelis kartus per dieną	Skaičius	8	18	13	10	18	67
	%	5,7	8,9	6,9	4,7	7,0	6,7
Kartą per dieną	Skaičius	39	52	57	62	92	302
	%	27,7	25,7	30,3	29,1	35,8	30,2
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	38	51	47	66	63	265
	%	27,0	25,2	25,0	31,0	24,5	26,5
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	30	46	33	38	42	189
	%	21,3	22,8	17,6	17,8	16,3	18,9
Rečiau nei kartą per savaitę, nevartoju	Skaičius	24	33	36	37	36	166
	%	17,0	16,3	19,1	17,4	14,0	16,6
Neatsakė	Skaičius	2	2	2	0	6	12
	%	1,4	1,0	1,1	0	2,3	1,2
Iš viso	Skaičius	141	202	188	213	257	1001
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Įvertinus pieno ir pieno produktų vartojimą pagal gyventojų pagrindinį užsiėmimą nustatyta, kad aukščiausio ir vidutinio lygio vadovų didžioji dalis (46,4 proc.) šių produktų vartoja kartą per dieną, kelis kartus per dieną – 3,6 proc., 3–5 kartus per savaitę 10,7 proc., 1–2 kartus per savaitę – 17,9 proc., o rečiau nei kartą per savaitę ar iš viso nevartoja taip pat 17,9 proc.

Specialistų ir tarnautojų didžioji dalis pieno ir jo produktų vartoja kartą per dieną – 30,6 proc., o maždaug ketvirtadalis (25,2 proc.) vartoja 3–5 kartus per savaitę. Maždaug penktadalis (19,7 proc.) – 1–2 kartus per savaitę ir tik 14,6 proc. rečiau nei kartą per savaitę ar iš viso nevartoja.

Įvertinus, kaip dažnai darbininkai ir techniniai darbuotojai vartoja pieno ir pieno produktų, paaiškėjo, kad didžioji dalis, t. y. 30,0 proc. vartoja 3–5 kartus per savaitę, o kartą per dieną 28,8 proc. 1–2 kartus per savaitę šių produktų vartoja 16,4 proc. respondentų, o daugiau nei penktadalis (20,8 proc.) vartoja rečiau nei kartą per savaitę ar iš viso nevartoja.

Kartą per dieną pieno ir pieno produktų vartoja didžioji dalis ūkininkų, bedarbių, pensininkų, studentų, moksleivių ir namų šeimininkų. Smulkiųjų verslininkų didžioji dalis pieno ir pieno produktų vartoja 3–5 kartus per savaitę (7.4 lentelė).

Apibendrinant galima konstatuoti, kad visi suaugę Lietuvos gyventojai pieno ir jo produktų vartoja kiekvieną dieną.

7.4 lentelė. Respondentų pieno ir jo produktų vartojimo struktūra pagal užsiėmimą

Pieno ir jo produktų vartojimas	Rodiklis	Pagrindinis užsiėmimas										Iš viso respondentų
		Aukščiausio, vidutinio lygio vadovas	Specialistas, tarnautojas	Darbininkas, techninis darbuotojas	Smulkus verslininkas	Ūkininkas	Bedarbis	Pensininkas	Studentas, moksleivis	Namų šeimininkė		
Kelis kartus per dieną	Skaičius	1	27	8	3	3	5	12	3	3	65	
	%	3,6	9,2	3,2	7,3	12,5	5,2	7,9	4,3	9,7	6,6	
Kartą per dieną	Skaičius	13	90	72	10	9	29	47	18	10	298	
	%	46,4	30,6	28,8	24,4	37,5	30,2	30,9	25,7	32,3	30,2	
3–5 kartus per savaitę	Skaičius	3	74	75	13	5	25	41	18	7	261	
	%	10,7	25,2	30,0	31,7	20,8	26,0	27,0	25,7	22,6	26,5	
1–2 kartus per savaitę	Skaičius	5	58	41	9	3	20	25	18	6	185	
	%	17,9	19,7	16,4	22,0	12,5	20,8	16,4	25,7	19,4	18,8	
Rečiau nei kartą per savaitę, nevartoja	Skaičius	5	43	52	6	3	15	24	13	5	166	
	%	17,9	14,6	20,8	14,6	12,5	15,6	15,8	18,6	16,1	16,8	
Neatsakė	Skaičius	1	2	2	0	1	2	3	0	0	11	
	%	3,6	0,7	0,8	0	4,2	2,1	2,0	0	0	1,1	
Iš viso	Skaičius	28	294	250	41	24	96	152	70	31	986	
		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	

Riebalų perteklius nepageidautinas. Nors pieno riebalai visaverčiai, bet ir jų per didelis kiekis nerekomenduotinas. Geriau gerti liesą pieną.

Tyrimo rezultatai parodė, kad didžioji dalis suaugusių Lietuvos gyventojų geria vidutinio riebumo (2,5–3,2 proc.) pieną – 36,8 proc. gyventojų. 16,2 proc. respondentų geria natūralų kaimišką karvės pieną, 15,6 proc. renkasi natūralų parduotuvėje pirktą pieną ir tik 6,9 proc. pirmenybę teikia liesam (1,0 proc.rieb. ir liesesniai) pienui. Iš viso pieno negeria 24,2 proc. gyventojų (7.5 lentelė).

7.5 lentelė. Respondentų pasiskirstymas pagal vartojamą pieno rūšį

Kokį pieną dažniausiai geria	Rodiklis	Iš viso respondentų
Natūralų kaimišką karvės pieną	Skaičius	162
	%	16,2
Natūralų parduotuvėje pirktą pieną	Skaičius	156
	%	15,6
Vidutinio riebumo (2,5–3,2 %)	Skaičius	368
	%	36,8
Liesą (1,0 %rieb. ir liesesnį)	Skaičius	69
	%	6,9
Negeria pieno	Skaičius	242
	%	24,2
Neatsakė	Skaičius	4
	%	0,4
Iš viso	Skaičius	1001
	%	100,0

Įvertinus pagal lytį nustatyta, kad didžioji dalis ir vyrų, ir moterų geria vidutinio riebumo pieną, atitinkamai 34,2 proc. ir 39,1 proc. Liesą pieną geria 6,4 proc. vyrų ir 22,3 proc. moterų. Nemaža dalis tiek vyrų, tiek moterų geria riebią pieną. 17,4 proc. vyrų geria natūralų kaimišką pieną, 15,3 proc. renkasi natūralų parduotuvėje pirtą pieną. 15,1 proc. moterų geria natūralų kaimišką pieną, 15,8 proc. natūralų parduotuvėje pirtą pieną (7.6 lentelė).

7.6 lentelė. Vyrų ir moterų pasiskirstymas pagal vartojamą pieno rūšį

Kokį pieną dažniausiai geria	Rodiklis	Lytis		Iš viso respondentų
		Vyrai	Moterys	
Natūralų kaimišką karvės pieną	Skaičius	82	80	162
	%	17,4	15,1	16,2
Natūralų parduotuvėje pirtą pieną	Skaičius	72	84	156
	%	15,3	15,8	15,6
Vidutinio riebumo (2,5–3,2 %)	Skaičius	161	207	368
	%	34,2	39,1	36,8
Liesą (1,0 %rieb. ir liesesnį)	Skaičius	30	39	69
	%	6,4	7,4	6,9
Negerių pieno	Skaičius	124	118	242
	%	26,3	22,3	24,2
Neatsakė	Skaičius	2	2	4
	%	0,4	0,4	0,4
Iš viso	Skaičius	471	530	1001
	%	100,0	100,0	100,0

Įvertinus pieno vartojimo dažnį skirtingose amžiaus grupėse, skirtingo išsilavinimo grupėse, skirtingų pajamų grupėse ir skirtingos šeiminės padėties grupėse nustatyta, kad visose grupėse didžiausia dalis gyventojų geria vidutinio riebumo pieną ir mažiausia dalis — liesą pieną.

Įvertinus, kokį pieną geria gyventojai atsižvelgiant į pagrindinį užsiėmimą, nustatyta, kad didžioji dalis visose grupėse geria vidutinio riebumo pieną. Išanalizavus aukščiausio ir vidutinio lygio vadovų pieno vartojimą nustatyta, kad jų mažiausia dalis geria natūralų kaimišką karvės pieną (7,1 proc.), o liesą pieną geria 10,7 proc. Nors didžiausia ūkininkų dalis (41,7 proc.) geria vidutinio riebumo pieną, tačiau didelė jų dalis geria ir natūralų karvės pieną — 33,3 proc. (7.7 lentelė).

7.7 lentelė. Respondentų pasiskirstymas pagal vartojamą pieno rūšį, atsižvelgiant į jų pagrindinį užsiėmimą

Kokį pieną dažniausiai geria	Rodiklis	Pagrindinis užsiėmimas									Iš viso respondentų
		Aukščiausio, vidutinio lygio vadovas	Specialistas, tarnautojas	Darbininkas, techninis darbuotojas	Smulkus verslininkas	Ūkininkas	Bedarbis	Pensininkas	Studentas, moksleivis	Namų šeimininkė	
Natūralų kaimišką karvės pieną	Skaičius	2	52	37	5	8	16	28	10	3	161
	%	7,1	17,7	14,8	12,2	33,3	16,7	18,4	14,3	9,7	16,3
Natūralų parduotuvėje pirtą pieną	Skaičius	4	54	36	6	1	18	20	10	4	153
	%	14,3	18,4	14,4	14,6	4,2	18,8	13,2	14,3	12,9	15,5
Vidutinio riebumo (2,5–3,2 %)	Skaičius	10	102	90	15	10	34	51	32	18	362
	%	35,7	34,7	36,0	36,6	41,7	35,4	33,6	45,7	58,1	36,7
Liesą (1,0 %rieb. ir liesesnį)	Skaičius	3	16	14	3	2	5	16	5	2	66
	%	10,7	5,4	5,6	7,3	8,3	5,2	10,5	7,1	6,5	6,7
Negerių pieno	Skaičius	8	70	73	10	3	23	37	13	3	240
	%	28,6	23,8	29,2	24,4	12,5	24,0	24,3	18,6	9,7	24,3
Neatsakė	Skaičius	1	0	0	2	0	0	0	0	1	4
	%	3,6	0	0	4,9	0	0	0	0	3,2	0,4
Iš viso	Skaičius	28	294	250	41	24	96	152	70	31	986
		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Didžiuosiuose miestuose, rajonų centruose bei rajoniniuose miestuose ir kaimo vietovėse gyvenantieji dažniausiai geria vidutinio riebumo pieną, atitinkamai 39,6 proc., 32,0 proc. ir 37,1 proc., tačiau nemaža dalis (27,8 proc.) kaimo vietovių gyventojų geria natūralų kaimišką karvės pieną, o 25,5 proc. rajono centro ar rajoninio miesto gyventojų geria natūralų parduotuvėje pirktą pieną (7.8 lentelė).

7.8 lentelė. Respondentų pasiskirstymas pagal vartojamą pieno rūšį, atsižvelgiant į gyvenamąją vietą

Kokį pieną dažniausiai geria	Rodiklis	Gyvenamoji vieta			Iš viso respondentų
		Didieji miestai	Rajono centras, rajoninis miestas	Kaimo vietovė	
Natūralų kaimišką karvės pieną	Skaičius	32	47	83	162
	%	7,5	16,9	27,8	16,2
Natūralų parduotuvėje pirktą pieną	Skaičius	78	71	7	156
	%	18,4	25,5	2,3	15,6
Vidutinio riebumo (2,5–3,2 %)	Skaičius	168	89	111	368
	%	39,6	32,0	37,1	36,8
Liesą (1,0 %rieb. ir liesesnį)	Skaičius	37	11	21	69
	%	8,7	4,0	7,0	6,9
Negeriu pieno	Skaičius	106	59	77	242
	%	25,0	21,2	25,8	24,2
Neatsakė	Skaičius	3	1	0	4
	%	0,7	0,4	0	0,4
Iš viso	Skaičius	424	278	299	1001
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

8 DRUSKOS VARTOJIMAS

Lietuva yra endeminėje zonoje, kurios gyventojams trūksta jodo, todėl ši problema sprendžiama joduojuojant valgomąją druską.

Įvertinus druskos vartojimą nustatyta, kad didžioji dalis suaugusių Lietuvos gyventojų vartoja joduotą druską ir tai sudaro 52,9 proc. Paprastą druską vartoja 26,9 proc., o 18,3 proc. gyventojų nežino, kokią druską vartoja. Tik 1,3 proc. apklaustųjų nevartoja druskos (8.1 lentelė).

8.1 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Kokią druską vartojate?“ pasiskirstymas

Kokią druską vartoja	Rodiklis	Iš viso respondentų
Paprastą	Skaičius	269
	%	26,9
Juoduotą	Skaičius	530
	%	52,9
Nežinau kokią	Skaičius	183
	%	18,3
Druskos nevartoju	Skaičius	13
	%	1,3
Neatsakė	Skaičius	6
	%	0,6
Iš viso	Skaičius	1001
	%	100,0

Didžioji dalis tiek vyrų, tiek moterų vartoja joduotą druską, atitinkamai 47,6 proc. ir 57,7 proc. (8.2 lentelė). Visų amžiaus grupių, visų skirtingo išsimokslinimo grupių, skirtingų pajamų grupių, skirtingo užsiėmimo grupių, skirtingos šeiminės padėties ir gyvenamosios vietos grupių gyventojai dažniausiai vartoja joduotą druską.

Taigi, dažniausiai Lietuvos gyventojai vartoja joduotą druską.

8.2 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Kokią druską vartojate?“ pasiskirstymas pagal lytį

Kokią druską vartoja	Rodiklis	Lytis		Iš viso respondentų
		Vyrai	Moterys	
Paprastą	Skaičius	113	156	269
	%	24,0	29,4	26,9
Juoduotą	Skaičius	224	306	530
	%	47,6	57,7	52,9
Nežinau kokią	Skaičius	124	59	183
	%	26,3	11,1	18,3
Druskos nevartuju	Skaičius	6	7	13
	%	1,3	1,3	1,3
Neatsakė	Skaičius	4	2	6
	%	0,8	0,4	0,6
Iš viso	Skaičius	471	530	1001
	%	100,0	100,0	100,0

Pagal sveikos mitybos rekomendacijas pagamintų patiekalų sūdyti nereikia. Druskos turi pakakti tiek, kiek buvo įdėta gaminant patiekalą.

Kaip parodė tyrimo rezultatai, 58,0 proc. gyventojų patiekalus sūdo, jei maistas nepakankamai sūrus. 34,7 proc. niekada nesūdo (8.3 lentelė). Išanalizavus duomenis pagal lytį nustatyta, kad didžioji dalis vyrų (65,4 proc.) ir moterų (51,5 proc.) patiekalus sūdo, jei maistas nepakankamai sūrus. Niekada nesūdo 24,6 proc. vyrų ir 43,6 proc. moterų (8.4 lentelė).

8.3 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar sūdote valgydami jau pagamintus patiekalus?“ pasiskirstymas

Ar sūdo valgydami jau pagamintus patiekalus	Rodiklis	Iš viso respondentų
Ne, niekada	Skaičius	347
	%	34,7
Taip, jei maistas nepakankamai sūrus	Skaičius	581
	%	58,0
Beveik visada	Skaičius	69
	%	6,9
Neatsakė	Skaičius	4
	%	0,4
Iš viso	Skaičius	1001
	%	100,0
Iš viso	Skaičius	1001
	%	100,0

8.4 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar sūdate valgydami jau pagamintus patiekalus?“ pasiskirstymas pagal lytį

Ar sūdo valgydami jau pagamintus patiekalus	Rodiklis	Lytis		Iš viso respondentų
		Vyrai	Moterys	
Ne, niekada	Skaičius	116	231	347
	%	24,6	43,6	34,7
Taip, jei maistas nepakankamai sūrus	Skaičius	308	273	581
	%	65,4	51,5	58,0
Beveik visada	Skaičius	44	25	69
	%	9,3	4,7	6,9
Neatsakė	Skaičius	3	1	4
	%	0,6	0,2	0,4
Iš viso	Skaičius	471	530	1001
	%	100,0	100,0	100,0

Visų amžiaus grupių (8.5 lentelė), visų skirtingo išsilavinimo grupių (8.6 lentelė), skirtingų pajamų grupių (8.7 lentelė), skirtingo užsiėmimo grupių (8.8 lentelė), skirtingos šeiminės padėties (8.9 lentelė) ir gyvenamosios vietos (8.10 lentelė) grupių respondentai dažniausiai patiekalus sūdo, jei maistas nepakankamai sūrus.

8.5 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar sūdate valgydami jau pagamintus patiekalus?“ pasiskirstymas pagal amžių

Ar sūdo valgydami jau pagamintus patiekalus	Rodiklis	Amžius					Iš viso respondentų
		18–25 m.	26–35 m.	36–45 m.	46–55 m.	56 m. ir daugiau	
Ne, niekada	Skaičius	45	77	54	76	95	347
	%	31,9	38,1	28,7	35,7	37,0	34,7
Taip, jei maistas nepakankamai sūrus	Skaičius	82	110	121	126	142	581
	%	58,2	54,5	64,4	59,2	55,3	58,0
Beveik visada	Skaičius	14	14	12	10	19	69
	%	9,9	6,9	6,4	4,7	7,4	6,9
Neatsakė	Skaičius	0	1	1	1	1	4
	%	0	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4
Iš viso	Skaičius	141	202	188	213	257	1001
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

8.6 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar sūdate valgydami jau pagamintus patiekalus?“ pasiskirstymas pagal išsilavinimą

Ar sūdo valgydami jau pagamintus patiekalus	Rodiklis	Išsilavinimas			Iš viso respondentų
		Aukštasis, nebaigtas aukštasis	Aukštesnysis, vidurinis, spec. vidurinis	Nebaigtas vidurinis	
Ne, niekada	Skaičius	80	225	39	344
	%	34,6	34,0	38,6	34,6
Taip, jei maistas nepakankamai sūrus	Skaičius	137	385	56	578
	%	59,3	58,2	55,4	58,1
Beveik visada	Skaičius	13	49	6	68
	%	5,6	7,4	5,9	6,8
Neatsakė	Skaičius	1	3	0	4
	%	0,4	0,5	0	0,4
Iš viso	Skaičius	231	662	101	994
	%	100,0	100,0	100,0	100,0
Iš viso	Skaičius	231	662	101	994
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

8.7 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar sūdate valgydami jau pagamintus patiekalus?“ pasiskirstymas pagal pajamas

Ar sūdo valgydami jau pagamintus patiekalus	Rodiklis	Pajamos, tenkančios vienam namų ūkio nariui per mėnesį				Iš viso respondentų
		Iki 500 Lt	501–1 000 Lt	1 001–1 500 Lt	Daugiau kaip 1 500 Lt	
Ne, niekada	Skaičius	57	138	75	43	313
	%	31,0	34,2	35,7	34,7	34,0
Taip, jei maistas nepakankamai sūrus	Skaičius	114	231	122	75	542
	%	62,0	57,3	58,1	60,5	58,8
Beveik visada	Skaičius	12	33	12	5	62
	%	6,5	8,2	5,7	4,0	6,7
Neatsakė	Skaičius	1	1	1	1	4
	%	0,5	0,2	0,5	0,8	0,4
Iš viso	Skaičius	184	403	210	124	921
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

8.8 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar sūdate valgydami jau pagamintus patiekalus?“ pasiskirstymas pagal užsiėmimą

Ar sūdo valgydami jau pagamintus patiekalus	Rodiklis	Pagrindinis užsiėmimas									Iš viso respondentų
		Aukščiausio, vidutinio lygio vadovas	Specialistas, tarnautojas	Darbininkas, techninis darbuotojas	Smulkus verslininkas	Ūkininkas	Bedarbis	Pensininkas	Studentas, moksleivis	Namų šeimininkė	
Ne, niekada	Skaičius	10	100	85	16	4	31	62	20	14	342
	%	35,7	34,0	34,0	39,0	16,7	32,3	40,8	28,6	45,2	34,7
Taip, jei maistas nepakankamai sūrus	Skaičius	16	173	148	23	18	60	81	43	15	577
	%	57,1	58,8	59,2	56,1	75,0	62,5	53,3	61,4	48,4	58,5
Beveik visada	Skaičius	2	20	15	1	2	5	9	7	2	63
	%	7,1	6,8	6,0	2,4	8,3	5,2	5,9	10,0	6,5	6,4
Neatsakė	Skaičius	0	1	2	1	0	0	0	0	0	4
	%	0	0,3	0,8	2,4	0	0	0	0	0	0,4
Iš viso	Skaičius	28	294	250	41	24	96	152	70	31	986
		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

8.9 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar sūdate valgydami jau pagamintus patiekalus?“ pasiskirstymas pagal šeiminių padėtį

Ar sūdo valgydami jau pagamintus patiekalus	Rodiklis	Šeiminė padėtis			Iš viso respondentų
		Nevedęs, netekėjusi	Vedęs, ištekėjusi, gyvena neregistruotoje santuokoje	Kita	
Ne, niekada	Skaičius	83	191	72	346
	%	33,2	33,3	41,4	34,7
Taip, jei maistas nepakankamai sūrus	Skaičius	147	344	88	579
	%	58,8	59,9	50,6	58,0
Beveik visada	Skaičius	19	36	14	69
	%	7,6	6,3	8,0	6,9
Neatsakė	Skaičius	1	3	0	4
	%	0,4	0,5	0	0,4
Iš viso	Skaičius	250	574	174	998
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

8.10 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar sūdate valgydami jau pagamintus patiekalus?“ pasiskirstymas pagal gyvenamąją vietą

Ar sūdo valgydami jau pagamintus patiekalus	Rodiklis	Gyvenamoji vieta			Iš viso respondentų
		Didieji miestai	Rajono centras, rajoninis miestas	Kaimo vietovė	
Ne, niekada	Skaičius	168	93	86	347
	%	39,6	33,5	28,8	34,7
Taip, jei maistas nepakankamai sūrus	Skaičius	225	167	189	581
	%	53,1	60,1	63,2	58,0
Beveik visada	Skaičius	30	17	22	69
	%	7,1	6,1	7,4	6,9
Neatsakė	Skaičius	1	1	2	4
	%	0,2	0,4	0,7	0,4
Iš viso	Skaičius	424	278	299	1001
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

9 RIEBALŲ VARTOJIMAS

Pagal sveikos mitybos rekomendacijas rekomenduojama mažinti riebalų vartojimą: gyvulinius riebalus, kuriuose yra daug sočiųjų riebalų rūgščių, keisti augaliniais aliejais ir minkštais margarinais, turinčiais nesočiųjų riebalų rūgščių.

Tyrimas parodė, kad didžioji dalis, t. y. 82,2 proc. suaugusių Lietuvos gyventojų maistui gaminti dažniausiai vartoja augalinį aliejų, 2,8 proc. renkasi margarinę, 2,3 proc. gyvulinius taukus (9.1 lentelė). Augalinį aliejų vartoja 79,6 proc. vyrų ir 84,5 proc. moterų, margarinę – 4,0 proc. vyrų ir 1,7 proc. moterų, o gyvulinius taukus vartoja tik 2,5 proc. vyrų ir 2,1 proc. moterų (9.2 lentelė).

9.1 lentelė. Respondentų pasiskirstymas pagal vartojamas riebalų rūšis maistui gaminti

Kokius riebalus dažniausiai vartoja maistui gaminti (kepti, virti, troškinti)	Rodiklis	Iš viso respondentų
Tepų riebalų mišinį, pagamintą iš sviesto ir augalinių riebalų	Skaičius %	32 3,2
Sviestą	Skaičius %	42 4,2
Margarinę	Skaičius %	28 2,8
Augalinį aliejų	Skaičius %	823 82,2
Gyvulinius taukus	Skaičius %	23 2,3
Nevartoju jokių riebalų	Skaičius %	34 3,4
Neatsakė	Skaičius %	19 1,9
Iš viso	Skaičius %	1001 100,0

9.2 lentelė. Respondentų pasiskirstymas pagal vartojamas riebalų rūšis maistui gaminti pagal lytį

Kokius riebalus dažniausiai vartoja maistui gaminti (kepti, virti, troškinti)	Rodiklis	Lytis		Iš viso respondentų
		Vyrai	Moterys	
Tepų riebalų mišinį, pagamintą iš sviesto ir augalinių riebalų	Skaičius	16	16	32
	%	3,4	3,0	3,2
Sviestą	Skaičius	20	22	42
	%	4,2	4,2	4,2
Margariną	Skaičius	19	9	28
	%	4,0	1,7	2,8
Augalinį aliejų	Skaičius	375	448	823
	%	79,6	84,5	82,2
Gyvulinius taukus	Skaičius	12	11	23
	%	2,5	2,1	2,3
Nevartoju jokių riebalų	Skaičius	15	19	34
	%	3,2	3,6	3,4
Neatsakė	Skaičius	14	5	19
	%	3,0	0,9	1,9
Iš viso	Skaičius	471	530	1001
	%	100,0	100,0	100,0

Daugumą visų amžiaus grupių, visų skirtingo išsilavinimo grupių, skirtingų pajamų grupių, skirtingo užsiėmimo grupių, skirtingos šeiminės padėties ir gyvenamosios vietos grupių respondentų maistui gaminti vartoja augalinį aliejų.

Dažniausiai suaugę Lietuvos gyventojai ant duonos tepa sviesto – 40,7 proc. Margarino tepa 23,6 proc. gyventojų, tepaus riebalų mišinio 20,8 proc. Jokių riebalų netepa 13,1 proc. gyventojų. Didžiausia dalis – 42,0 proc. vyrų ir 39,4 proc. moterų – ant duonos tepa sviesto. Vyrai margarino užsitepa dažniau negu tepaus riebalų mišinio, o moterys atvirkščiai – dažniau užsitepa tepaus riebalų mišinio, o ne margarino. 17,5 proc. moterų ant duonos netepa jokių riebalų, bet taip elgiasi tik 8,1 proc. vyrų (9.3 lentelė).

9.3 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Kokius riebalus dažniausiai tepate ant duonos?“ pasiskirstymas pagal lytį

Kokius riebalus dažniausiai tepa ant duonos	Rodiklis	Lytis		Iš viso respondentų
		Vyrai	Moterys	
Jokių	Skaičius	38	93	131
	%	8,1	17,5	13,1
Tepų riebalų mišinį, pagamintą iš sviesto ir augalinių riebalų	Skaičius	89	119	208
	%	18,9	22,5	20,8
Margariną	Skaičius	137	99	236
	%	29,1	18,7	23,6
Sviestą	Skaičius	198	209	407
	%	42,0	39,4	40,7
Taurus	Skaičius	3	1	4
	%	0,6	0,2	0,4
Neatsakė	Skaičius	6	9	15
	%	1,3	1,7	1,5
Iš viso	Skaičius	471	530	1001
	%	100,0	100,0	100,0

Visų amžiaus grupių gyventojai dažniausiai ant duonos tepa sviestą, rečiau margariną, išskyrus 56 m. ir vyresnius gyventojus, nes jie dažniau negu margariną tepa tepų riebalų mišinį (9.4 lentelė).

9.4 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Kokius riebalus dažniausiai tepate ant duonos?“ pasiskirstymas pagal amžių

Kokius riebalus dažniausiai tepa ant duonos	Rodiklis	Amžius					Iš viso respondentų
		18–25 m.	26–35 m.	36–45 m.	46–55 m.	56 m. ir daugiau	
Jokių	Skaičius	19	34	21	25	32	131
	%	13,5	16,8	11,2	11,7	12,5	13,1
Tepų riebalų mišinį, pagamintą iš sviesto ir augalinių riebalų	Skaičius	24	44	39	41	60	208
	%	17,0	21,8	20,7	19,2	23,3	20,8
Margariną	Skaičius	33	47	39	65	52	236
	%	23,4	23,3	20,7	30,5	20,2	23,6
Sviestą	Skaičius	63	73	84	78	109	407
	%	44,7	36,1	44,7	36,6	42,4	40,7
Taurus	Skaičius	0	0	1	1	2	4
	%	0	0	0,5	0,5	0,8	0,4
Neatsakė	Skaičius	2	4	4	3	2	15
	%	1,4	2,0	2,1	1,4	0,8	1,5
Iš viso	Skaičius	141	202	188	213	257	1001
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Aukštąjį, nebaigtą aukštąjį ir aukštesnįjį, vidurinį, spec. vidurinį išsilavinimą turintys gyventojai dažniau ant duonos tepa sviestą, o turintys nebaigtą vidurinį išsilavinimą – margariną (9.5 lentelė). Neatsižvelgiant į pajamas, tenkančias vienam šeimos nariui, didžioji dalis gyventojų ant duonos tepa sviestą (9.6 lentelė). Visi dirbantieji ant duonos dažniau tepa sviestą, tik bedarbiai dažniau tepa margariną (9.7 lentelė). Nepriklausomai nuo šeiminės padėties ir gyvenamosios vietos dažniausiai gyventojai ant duonos tepa sviestą.

9.5 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Kokius riebalus dažniausiai tepate ant duonos?“ pasiskirstymas pagal išsilavinimą

Kokius riebalus dažniausiai tepa ant duonos	Rodiklis	Išsilavinimas			Iš viso respondentų
		Aukštasis, nebaigtas aukštasis	Aukštesnysis, vidurinis, spec. vidurinis	Nebaigtas vidurinis	
Jokių	Skaičius	31	84	14	129
	%	13,4	12,7	13,9	13,0
Tepų riebalų mišinį, pagamintą iš sviesto ir augalinių riebalų	Skaičius	47	137	21	205
	%	20,3	20,7	20,8	20,6
Margariną	Skaičius	33	170	32	235
	%	14,3	25,7	31,7	23,6
Sviestą	Skaičius	116	259	31	406
	%	50,2	39,1	30,7	40,8
Taurus	Skaičius	0	2	2	4
	%	0	0,3	2,0	0,4
Neatsakė	Skaičius	4	10	1	15
	%	1,7	1,5	1,0	1,5
Iš viso	Skaičius	231	662	101	994
	%	100,0	100,0	100,0	100,0
Iš viso	Skaičius	231	662	101	994
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

9.6 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Kokius riebalus dažniausiai tepate ant duonos?“ pasiskirstymas pagal pajamas

Kokius riebalus dažniausiai tepa ant duonos	Rodiklis	Pajamos, tenkančios vienam namų ūkio nariui per mėnesį				Iš viso respondentų
		Iki 500 Lt	501—1 000 Lt	1 001—1 500 Lt	Daugiau kaip 1 500 Lt	
Jokių	Skaičius	28	49	29	17	123
	%	15,2	12,2	13,8	13,7	13,4
Tepų riebalų mišinį, pagamintą iš sviesto ir augalinių riebalų	Skaičius	29	90	47	27	193
	%	15,8	22,3	22,4	21,8	21,0
Margariną	Skaičius	55	110	28	17	210
	%	29,9	27,3	13,3	13,7	22,8
Sviestą	Skaičius	70	146	104	58	378
	%	38,0	36,2	49,5	46,8	41,0
Taukus	Skaičius	1	1	1	1	4
	%	0,5	0,2	0,5	0,8	0,4
Neatsakė	Skaičius	1	7	1	4	13
	%	0,5	1,7	0,5	3,2	1,4
Iš viso	Skaičius	184	403	210	124	921
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

9.7 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Kokius riebalus dažniausiai tepate ant duonos?“ pasiskirstymas pagal užsiėmimą

Kokius riebalus dažniausiai tepa ant duonos	Rodiklis	Pagrindinis užsiėmimas									Iš viso respondentų
		Aukščiausio, vidutinio lygio vadovas	Specialistas, tarnautojas	Darbininkas, techninis darbuotojas	Smulkus verslininkas	Ūkininkas	Bedarbis	Pensininkas	Studentas, mokinys	Namų šeimininkė	
Jokių	Skaičius	3	50	25	6	2	10	18	12	3	129
	%	10,7	17,0	10,0	14,6	8,3	10,4	11,8	17,1	9,7	13,1
Tepų riebalų mišinį, pagamintą iš sviesto ir augalinių riebalų	Skaičius	6	64	52	9	8	12	37	9	5	202
	%	21,4	21,8	20,8	22,0	33,3	12,5	24,3	12,9	16,1	20,5
Margariną	Skaičius	5	55	61	9	7	40	31	19	7	234
	%	17,9	18,7	24,4	22,0	29,2	41,7	20,4	27,1	22,6	23,7
Sviestą	Skaičius	12	121	109	16	7	33	64	29	15	406
	%	42,9	41,2	43,6	39,0	29,2	34,4	42,1	41,4	48,4	41,2
Taukus	Skaičius	1	0	0	0	0	0	1	0	0	2
	%	3,6	0	0	0	0	0	0,7	0	0	0,2
Neatsakė	Skaičius	1	4	3	1	0	1	1	1	1	13
	%	3,6	1,4	1,2	2,4	0	1,0	0,7	1,4	3,2	1,3
Iš viso	Skaičius	28	294	250	41	24	96	152	70	31	986
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

10 KIAUŠINIŲ VARTOJIMAS

Didžiausia suaugusių gyventojų dalis (29,9 proc.) per savaitę suvalgo 3–4 kiaušinius, ketvirtadalis (25,1 proc.) suvalgo 2 kiaušinius, 13,3 proc. suvalgo 5–6 kiaušinius, 12,9 proc. – vieną kiaušinį, 7,0 proc. – 7 ir daugiau, o 5,6 proc. gyventojų kiaušinių nevalgo.

Didžioji dalis tiek vyrų, tiek moterų per savaitę suvalgo 3–4 kiaušinius, atitinkamai 27,6 proc. ir 31,9 proc., tačiau didesnis procentas vyrų nei moterų per savaitę suvalgo daugiau kaip 5 kiaušinius (10.1 lentelė).

10.1 lentelė Respondentų atsakymų į klausimą „Kiek kiaušinių (virtų ar keptų) paprastai suvalgote per savaitę?“ pasiskirstymas pagal lytį

Kiek kiaušinių (virtų ar keptų) paprastai suvalgo per savaitę	Rodiklis	Lytis		Iš viso respondentų
		Vyrai	Moterys	
1	Skaičius	60	69	129
	%	12,7	13,0	12,9
2	Skaičius	97	154	251
	%	20,6	29,1	25,1
3–4	Skaičius	130	169	299
	%	27,6	31,9	29,9
5–6	Skaičius	82	51	133
	%	17,4	9,6	13,3
7 ir daugiau	Skaičius	51	19	70
	%	10,8	3,6	7,0
Nei vieno	Skaičius	23	33	56
	%	4,9	6,2	5,6
Neatsakė	Skaičius	28	35	63
	%	5,9	6,6	6,3
Iš viso	Skaičius	471	530	1001
	%	100,0	100,0	100,0

Amžius reikšmingos įtakos kiaušinių vartojimui neturi – skirtingo amžiaus gyventojai dažniausiai suvalgo 2–4 kiaušinius per savaitę. Išsilavinimas kiaušinių vartojimo dažniui įtakos neturi, dažniausiai vartojami 3–4 kiaušiniai per savaitę, kiek rečiau – 2 kiaušiniai per savaitę. Gaunantieji iki 500 Lt pajamų dažniausiai per savaitę suvalgo 2 kiaušinius, daugiau kaip 500 Lt – 3–4 kiaušinius (10.2 lentelė). Skirtingo užsiėmimo gyventojai dažniausiai vartoja nuo 2 iki 4 kiaušinių per savaitę. Neatsižvelgiant į šeiminių padėtį ir gyvenamąją vietą, gyventojai dažniausiai per savaitę suvalgo 3–4 kiaušinius.

10.2 lentelė Respondentų atsakymų į klausimą „Kiek kiaušinių (virtų ar keptų) paprastai suvalgo per savaitę?“ pasiskirstymas pagal pajamas

Kiek kiaušinių (virtų ar keptų) paprastai suvalgo per savaitę	Rodiklis	Pajamos, tenkančios vienam namų ūkio nariui per mėnesį				Iš viso respondentų
		Iki 500 Lt	501–1 000 Lt	1 001–1 500 Lt	Daugiau kaip 1 500 Lt	
1	Skaičius	26	57	22	15	120
	%	14,1	14,1	10,5	12,1	13,0
2	Skaičius	57	94	50	31	232
	%	31,0	23,3	23,8	25,0	25,2
3–4	Skaičius	45	111	79	39	274
	%	24,5	27,5	37,6	31,5	29,8
5–6	Skaičius	23	59	28	14	124
	%	12,5	14,6	13,3	11,3	13,5
7 ir daugiau	Skaičius	14	34	10	5	63
	%	7,6	8,4	4,8	4,0	6,8
Nei vieno	Skaičius	10	25	9	11	55
	%	5,4	6,2	4,3	8,9	6,0
Neatsakė	Skaičius	9	23	12	9	53
	%	4,9	5,7	5,7	7,3	5,8
Iš viso	Skaičius	184	403	210	124	921
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

11 MITYBOS REŽIMAS

Rekomenduojama laikytis mitybos režimo, t. y. valgyti tuo pačiu laiku. Taip geriau virškinamas maistas, geriau įsisavinamos maistinės ir biologiškai aktyvios medžiagos. Tyrimas parodė, kad didžioji dalis gyventojų (43,2 proc.) valgo ne visada tuo pačiu laiku, bet pagal galimybes stengiasi tai daryti, 33,5 proc. ne visada valgo tuo pačiu laiku ir tik 23,4 proc. visada valgo tuo pačiu laiku.

Laikosi mitybos režimo ir valgo tuo pačiu metu 25,8 proc. moterų ir 20,6 proc. vyrų (11.1 lentelė).

11.1 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar valgote visada tuo pačiu laiku?“ pasiskirstymas pagal lytį

Ar visada valgo tuo pačiu laiku	Rodiklis	Lytis		Iš viso respondentų
		Vyrai	Moterys	
Taip, dažniausiai	Skaičius	97	137	234
	%	20,6	25,8	23,4
Ne, bet pagal galimybes stengiuosi tai daryti	Skaičius	193	239	432
	%	41,0	45,1	43,2
Ne	Skaičius	181	154	335
	%	38,4	29,1	33,5
Iš viso	Skaičius	471	530	1001
	%	100,0	100,0	100,0

Amžius, išsilavinimas, pajamos, gyvenamoji vieta maitinimosi režimui reikšmingos įtakos neturi. O vedę vyrai ir ištekęsios moterys dažniau valgo tuo pačiu metu negu nevedę vyrai ir netekėjusios moterys, atitinkamai 24,4 proc. ir 18,8 proc., nors didžioji dalis visų gyventojų (43,2 proc.), kad ir nevalgo tuo pačiu metu, bet pagal galimybes stengiasi tai daryti (11.2 lentelė).

11.2 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar valgote visada tuo pačiu laiku?“ pasiskirstymas pagal šeimines padėtis

Ar visada valgo tuo pačiu laiku	Rodiklis	Šeiminė padėtis			Iš viso respondentų
		Nevedęs, netekėjusi	Vedęs, ištekęs, gyvena neregistruotoje santuokoje	Kita	
Taip, dažniausiai	Skaičius	47	140	47	234
	%	18,8	24,4	27,0	23,4
Ne, bet pagal galimybes stengiuosi tai daryti	Skaičius	111	255	65	431
	%	44,4	44,4	37,4	43,2
Ne	Skaičius	92	179	62	333
	%	36,8	31,2	35,6	33,4
Iš viso	Skaičius	250	574	174	998
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

Atlikus respondentų atsakymų į klausimą „Kiek kartų valgote per dieną?“ analizę, nustatyta, kad didžioji dalis (59 proc.) suaugusių gyventojų valgo 3 kartus per dieną, keturis ir daugiau kartų per dieną valgo beveik kas trečias respondentas (28,9 proc.).

Vertinant valgymo dažnumą per dieną pagal lytį ir amžių, galima pasakyti, kad jis yra skirtingas. Nustatyta, kad 3 kartus per dieną valgo daugiausia vyrai (64,5 proc.), o ne moterys (54,2 proc.), o 4 ir daugiau kartų per dieną valgo daugiausia moterys (34,7 proc.), taip maitinasi kiek mažiau vyrų (22,3 proc.) (11.3 lentelė). 3 kartus per dieną valgo daugiausia 26–35 m. amžiaus gyventojai (66,3 proc.), kiek mažiau 18–25 m. amžiaus respondentų (64,5 proc.), 4 ir daugiau kartų per dieną valgo daugiausia vyresnio nei 56 m. amžiaus gyventojai (39,3 proc.), o ne jaunesni (11.4 lentelė).

11.3 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Kiek kartų valgote per dieną?“ pasiskirstymas pagal lytį

Kiek kartų per dieną valgo	Rodiklis	Lytis		Iš viso respondentų
		Vyrai	Moterys	
Vieną	Skaičius	14	7	21
	%	3,0	1,3	2,1
Du	Skaičius	48	52	100
	%	10,2	9,8	10,0
Tris	Skaičius	304	287	591
	%	64,5	54,2	59,0
Keturis ir daugiau	Skaičius	105	184	289
	%	22,3	34,7	28,9
Iš viso	Skaičius	471	530	1001
	%	100,0	100,0	100,0

11.4 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Kiek kartų valgote per dieną?“ pasiskirstymas pagal amžių

Kiek kartų per dieną valgo	Rodiklis	Amžius					Iš viso respondentų
		18–25 m.	26–35 m.	36–45 m.	46–55 m.	56 m. ir daugiau	
Vieną	Skaičius	4	2	2	7	6	21
	%	2,8	1,0	1,1	3,3	2,3	2,1
Du	Skaičius	13	23	23	24	17	100
	%	9,2	11,4	12,2	11,3	6,6	10,0
Tris	Skaičius	91	134	110	123	133	591
	%	64,5	66,3	58,5	57,7	51,8	59,0
Keturis ir daugiau	Skaičius	33	43	53	59	101	289
	%	23,4	21,3	28,2	27,7	39,3	28,9
Iš viso	Skaičius	141	202	188	213	257	1001
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

3 kartus per dieną valgo daugiausia aukštąjį arba nebaigtą aukštąjį išsilavinimą 10) turinčių gyventojų (66,2 proc.) negu gyventojų, kurių išsilavinimas nebaigtas vidurinis (55,4 proc.). O 4 ir daugiau kartų per dieną valgo daugiau gyventojų, kurių išsilavinimas nebaigtas vidurinis (34,7 proc.), negu aukštąjį arba nebaigtą aukštąjį išsilavinimą turinčių gyventojų (23,4 proc.) (11.5 lentelė).

11.5 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Kiek kartų valgote per dieną?“ pasiskirstymas pagal išsilavinimą

Kiek kartų per dieną valgo	Rodiklis	Išsilavinimas			Iš viso respondentų
		Aukštasis, nebaigtas aukštasis	Aukštesnysis, vidurinis, spec. vidurinis	Nebaigtas vidurinis	
Vieną	Skaičius	1	17	2	20
	%	0,4	2,6	2,0	2,0
Du	Skaičius	23	67	8	98
	%	10,0	10,1	7,9	9,9
Tris	Skaičius	153	378	56	587
	%	66,2	57,1	55,4	59,1
Keturi ir daugiau	Skaičius	54	200	35	289
	%	23,4	30,2	34,7	29,1
Iš viso	Skaičius	231	662	101	994
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

Valgymo dažnumui per dieną įtakos turi pajamos, tenkančios vienam namų ūkio nariui per mėnesį. 3 kartus per dieną daugiausia valgo gyventojai, kurių pajamos viršija 1 000 Lt (64 proc.), nei asmenys, kurių pajamos mažesnės nei 1 000 Lt (57 proc.). 4 ir daugiau kartų per dieną valgo daugiausia gyventojai, kurių pajamos mažesnės nei 1 000 Lt (30,5 proc.), nei gyventojai, kurių pajamos viršija 1 000 Lt (23,1 proc.) (11.6 lentelė).

11.6 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Kiek kartų valgote per dieną?“ pasiskirstymas pagal pajamas

Kiek kartų per dieną valgo	Rodiklis	Pajamos, tenkančios vienam namų ūkio nariui per mėnesį				Iš viso respondentų
		Iki 500 Lt	501—1 000 Lt	1 001—1 500 Lt	Daugiau kaip 1 500 Lt	
Vieną	Skaičius	4	7	5	4	20
	%	2,2	1,7	2,4	3,2	2,2
Du	Skaičius	25	37	22	12	96
	%	13,6	9,2	10,5	9,7	10,4
Tris	Skaičius	104	231	141	73	549
	%	56,5	57,3	67,1	58,9	59,6
Keturi ir daugiau	Skaičius	51	128	42	35	256
	%	27,7	31,8	20,0	28,2	27,8
Iš viso	Skaičius	184	403	210	124	921
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Vertinant valgymo dažnį per dieną pagal pagrindinį užsiėmimą, galima pasakyti, kad jis yra nevienodas tarp gyventojų su skirtingu užsėmimu. 4 kartus ir daugiau per dieną daugiausia valgo pensininkai (42,1 proc.). Palyginus specialistus su darbininkais, galima teigti, kad daugiausia 4 kartus valgo darbininkai (29,2 proc.), o ne specialistų (21,8 proc.) (11.7 lentelė).

11.7 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Kiek kartų valgote per dieną?“ pasiskirstymas pagal užsiėmimą

Kiek kartų per dieną valgo	Rodiklis	Pagrindinis užsiėmimas									Iš viso respondentų
		Aukščiausio, vidutinio lygio vadovas	Specialistas, tarnautojas	Darbininkas, techninis darbuotojas	Smulkus verslininkas	Ūkininkas	Bedarbis	Pensininkas	Studentas, moksleivis	Namų šeimininkė	
Vieną	Skaičius	2	6	3	0	0	4	2	2	1	20
	%	7,1	2,0	1,2	0	0	4,2	1,3	2,9	3,2	2,0
Du	Skaičius	4	31	29	0	4	9	12	7	2	98
	%	14,3	10,5	11,6	0	16,7	9,4	7,9	10,0	6,5	9,9
Tris	Skaičius	14	193	145	27	11	57	74	44	18	583
	%	50,0	65,6	58,0	65,9	45,8	59,4	48,7	62,9	58,1	59,1
Keturi ir daugiau	Skaičius	8	64	73	14	9	26	64	17	10	285
	%	28,6	21,8	29,2	34,1	37,5	27,1	42,1	24,3	32,3	28,9
Iš viso	Skaičius	28	294	250	41	24	96	152	70	31	986
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

3 kartus per dieną valgo daugiausia netekėjusios moterys arba nevedę vyrai (64 proc.) ir vedę vyrai, ištekėjusios moterys arba gyvenantieji neregistruotoje santuokoje (61 proc.), negu gyventojai, kurių šeiminė padėtis kita (46 proc.); atitinkamai 4 ir daugiau kartus per dieną valgo daugiausia asmenys, kurių šeiminė padėtis kita (40,8 proc.), negu netekėjusios moterys arba nevedę vyrai (23,2 proc.) ir vedę vyrai, ištekėjusios moterys arba gyvenantieji neregistruotoje santuokoje (27,5 proc.) (11.8 lentelė).

11.8 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Kiek kartų valgote per dieną?“ pasiskirstymas pagal šeiminių padėtį

Kiek kartų per dieną valgo	Rodiklis	Šeiminė padėtis			Iš viso respondentų
		Nevedęs, netekėjusi	Vedęs, ištekėjusi, gyvena neregistruotoje santuokoje	Kita	
Vieną	Skaičius	7	9	5	21
	%	2,8	1,6	2,9	2,1
Du	Skaičius	25	57	18	100
	%	10,0	9,9	10,3	10,0
Tris	Skaičius	160	350	80	590
	%	64,0	61,0	46,0	59,1
Keturi ir daugiau	Skaičius	58	158	71	287
	%	23,2	27,5	40,8	28,8
Iš viso	Skaičius	250	574	174	998
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

Vertinant valgymo dažnumą per dieną pagal gyvenamąją vietą skirtumo nėra: 59 proc. didžiųjų miestų, 60,1 proc. rajono centrų, rajoninių miestų ir 58,2 proc. kaimo vietovių gyventojai valgo 3 kartus per dieną (11.9 lentelė).

11.9 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Kiek kartų valgote per dieną?“ pasiskirstymas pagal gyvenamąją vietą

Kiek kartų per dieną valgo	Rodiklis	Gyvenamoji vieta			Iš viso respondentų
		Didieji miestai	Rajono centras, rajoninis miestas	Kaimo vietovė	
Vieną	Skaičius	13	3	5	21
	%	3,1	1,1	1,7	2,1
Du	Skaičius	41	28	31	100
	%	9,7	10,1	10,4	10,0
Tris	Skaičius	250	167	174	591
	%	59,0	60,1	58,2	59,0
Keturis ir daugiau	Skaičius	120	80	89	289
	%	28,3	28,8	29,8	28,9
Iš viso	Skaičius	424	278	299	1001
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

Įvertinus atsakymus į klausimą „Ar valgote papildomai tarp pagrindinių valgymų — ar užkandžiauote?“, nustatyta, kad didžioji dalis (92,9 proc.) respondentų užkandžiauja. Didžioji dalis gyventojų (47,7 proc.) užkandžiauja kartais, o dažnai užkandžiauja tik 15,8 proc. apklaustų gyventojų (11.10 lentelė).

11.10 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar valgote papildomai tarp pagrindinių valgymų — ar užkandžiauote?“ pasiskirstymas

Ar valgo papildomai tarp pagrindinių valgymų — ar užkandžiauja	Rodiklis	Iš viso respondentų
Niekada	Skaičius	21
	%	2,1
Retai	Skaičius	100
	%	10,0
Kartais	Skaičius	591
	%	59,0
Dažnai	Skaičius	289
	%	28,9
Iš viso	Skaičius	1001
	%	100,0

Tarp dažnai valgančiųjų tarp pagrindinių valgymų daugiau vyrų (19,7 proc.) negu moterų (12,3 proc.) (11.11 lentelė). Didžioji dalis dažnai užkandžiaujančiųjų yra jauni (18—25 m. amžiaus) asmenys (24,1 proc.) (11.12 lentelė). Nustatyta, kad daugiausia tarp neužkandžiaujančiųjų yra asmenų, turinčių nebaigtą vidurinį išsilavinimą (14,9 proc.) (11.13 lentelė).

11.11 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar valgote papildomai tarp pagrindinių valgymų — ar užkandžiauote?“ pasiskirstymas pagal lytį

Ar valgo papildomai tarp pagrindinių valgymų — ar užkandžiauja	Rodiklis	Lytis		Iš viso respondentų
		Vyrai	Moterys	
Niekada	Skaičius	28	43	71
	%	5,9	8,1	7,1
Retai	Skaičius	126	169	295
	%	26,8	31,9	29,5
Kartais	Skaičius	224	253	477
	%	47,6	47,7	47,7
Dažnai	Skaičius	93	65	158
	%	19,7	12,3	15,8
Iš viso	Skaičius	471	530	1001
	%	100,0	100,0	100,0

11.12 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar valgote papildomai tarp pagrindinių valgymų — ar užkandžiauote?“ pasiskirstymas pagal amžių

Ar valgo papildomai tarp pagrindinių valgymų — ar užkandžiauja	Rodiklis	Amžius					Iš viso respondentų
		18—25 m.	26—35 m.	36—45 m.	46—55 m.	56 m. ir daugiau	
Niekada	Skaičius	10	10	13	19	19	71
	%	7,1	5,0	6,9	8,9	7,4	7,1
Retai	Skaičius	29	60	61	65	80	295
	%	20,6	29,7	32,4	30,5	31,1	29,5
Kartais	Skaičius	68	104	90	94	121	477
	%	48,2	51,5	47,9	44,1	47,1	47,7
Dažnai	Skaičius	34	28	24	35	37	158
	%	24,1	13,9	12,8	16,4	14,4	15,8
Iš viso	Skaičius	141	202	188	213	257	1001
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

11.13 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar valgate papildomai tarp pagrindinių valgymų – ar užkandžiate?“ pasiskirstymas pagal išsilavinimą

Ar valgo papildomai tarp pagrindinių valgymų – ar užkandžiate	Rodiklis	Išsilavinimas			Iš viso respondentų
		Aukštasis, nebaigtas aukštasis	Aukštesnysis, vidurinis, spec. vidurinis	Nebaigtas vidurinis	
Niekada	Skaičius	9	47	15	71
	%	3,9	7,1	14,9	7,1
Retai	Skaičius	75	196	19	290
	%	32,5	29,6	18,8	29,2
Kartais	Skaičius	113	313	50	476
	%	48,9	47,3	49,5	47,9
Dažnai	Skaičius	34	106	17	157
	%	14,7	16,0	16,8	15,8
Iš viso	Skaičius	231	662	101	994
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

Užkandžiamams tarp pagrindinių valgymų pajamos, tenkančios vienam namų ūkio nariui per mėnesį, gyvenamoji vieta bei šeimninė padėtis įtakos neturi.

Tarp dažnai užkandžiančių daugiau yra studentų (28,6 proc.) negu specialistų (12,2 proc.) ir darbininkų (14,8 proc.) (11.14 lentelė).

11.14 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar valgate papildomai tarp pagrindinių valgymų – ar užkandžiate?“ pasiskirstymas pagal užsiėmimą

Ar valgo papildomai tarp pagrindinių valgymų – ar užkandžiate	Rodiklis	Pagrindinis užsiėmimas									Iš viso respondentų
		Aukščiausio, vidutinio lygio vadovas	Specialistas, tarnautojas	Darbininkas, techninis darbuotojas	Smulkus verslininkas	Ūkininkas	Bedarbis	Pensininkas	Studentas, mokinys	Namų šeimininkė	
Niekada	Skaičius	1	21	18	2	2	4	15	3	2	68
	%	3,6	7,1	7,2	4,9	8,3	4,2	9,9	4,3	6,5	6,9
Retai	Skaičius	7	97	77	12	5	24	49	13	8	292
	%	25,0	33,0	30,8	29,3	20,8	25,0	32,2	18,6	25,8	29,6
Kartais	Skaičius	13	140	118	22	11	53	67	34	13	471
	%	46,4	47,6	47,2	53,7	45,8	55,2	44,1	48,6	41,9	47,8
Dažnai	Skaičius	7	36	37	5	6	15	21	20	8	155
	%	25,0	12,2	14,8	12,2	25,0	15,6	13,8	28,6	25,8	15,7
Iš viso	Skaičius	28	294	250	41	24	96	152	70	31	986
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

12 MAISTO PAPILDŲ VARTOJIMAS

Atlikus gyventojų maisto papildų vartojimo analizę nustatyta, kad tik daugiau nei trečdalis (35,7 proc.) respondentų niekada nevartoja maisto papildų, o vartoja juos nuolat 6 proc., likusieji vartoja po kelis mėnesius per metus (12.1 lentelė).

12.1 lentelė. Maisto papildų vartojimas

Ar vartoja maisto papildus (vitaminų, mineralinių medžiagų, polinesočiųjų riebalų rūgščių, augalinės kilmės preparatus ar kt.)	Rodiklis	Iš viso respondentų
Taip, nuolat	Skaičius	60
	%	6,0
Taip, 6 mėnesius per metus ir daugiau	Skaičius	73
	%	7,3
Taip, 4–6 mėnesius per metus	Skaičius	57
	%	5,7
Taip, 2–4 mėnesius per metus	Skaičius	132
	%	13,2
Taip, 1–2 mėnesius per metus	Skaičius	124
	%	12,4
Taip, bet trumpai arba atsitiktinai	Skaičius	198
	%	19,8
Ne	Skaičius	357
	%	35,7
Iš viso	Skaičius	1001
	%	100,0

Pastebėta, kad moterys maisto papildus vartoja dažniau nei vyrai: tarp nevartojančiųjų maisto papildus daugiau vyrų (44,6 proc.) negu moterų (27,7 proc.), o tarp 1–2 mėnesius per metus vartojančių maisto papildus gyventojų daugiau moterų (16,4 proc.) negu vyrų (7,9 proc.) (12.2 lentelė).

12.2 lentelė. Respondentų maisto papildų vartojimo struktūra pagal lytį

Ar vartoja maisto papildus (vitaminų, mineralinių medžiagų, polinesočiųjų riebalų rūgščių, augalinės kilmės preparatus ar kt.)	Rodiklis	Lytis		Iš viso respondentų
		Vyrai	Moterys	
Taip, nuolat	Skaičius	29	31	60
	%	6,2	5,8	6,0
Taip, 6 mėnesius per metus ir daugiau	Skaičius	26	47	73
	%	5,5	8,9	7,3
Taip, 4–6 mėnesius per metus	Skaičius	24	33	57
	%	5,1	6,2	5,7
Taip, 2–4 mėnesius per metus	Skaičius	54	78	132
	%	11,5	14,7	13,2
Taip, 1–2 mėnesius per metus	Skaičius	37	87	124
	%	7,9	16,4	12,4
Taip, bet trumpai arba atsitiktinai	Skaičius	91	107	198
	%	19,3	20,2	19,8
Ne	Skaičius	210	147	357
	%	44,6	27,7	35,7
Iš viso	Skaičius	471	530	1001
	%	100,0	100,0	100,0

Tarp nevartojančiųjų maisto papildų daugiausia 18–25 m. amžiaus gyventojų (46,8 proc.). Atitinkamai jų (9,2 proc.) yra mažiausiai tarp 1–2 mėnesius per metus vartojančiųjų maisto papildus (12.3 lentelė).

12.3 lentelė. Respondentų maisto papildų vartojimo struktūra pagal amžių

Ar vartoja maisto papildus (vitaminų, mineralinių medžiagų, polinesočiųjų riebalų rūgščių, augalinės kilmės preparatus ar kt.)	Rodiklis	Amžius					Iš viso respondentų
		18–25 m.	26–35 m.	36–45 m.	46–55 m.	56 m. ir daugiau	
Taip, nuolat	Skaičius	10	10	11	14	15	60
	%	7,1	5,0	5,9	6,6	5,8	6,0
Taip, 6 mėnesius per metus ir daugiau	Skaičius	11	16	10	14	22	73
	%	7,8	7,9	5,3	6,6	8,6	7,3
Taip, 4–6 mėnesius per metus	Skaičius	6	12	13	10	16	57
	%	4,3	5,9	6,9	4,7	6,2	5,7
Taip, 2–4 mėnesius per metus	Skaičius	10	29	30	33	30	132
	%	7,1	14,4	16,0	15,5	11,7	13,2
Taip, 1–2 mėnesius per metus	Skaičius	13	26	24	34	27	124
	%	9,2	12,9	12,8	16,0	10,5	12,4
Taip, bet trumpai arba atsitiktinai	Skaičius	25	54	41	35	43	198
	%	17,7	26,7	21,8	16,4	16,7	19,8
Ne	Skaičius	66	55	59	73	104	357
	%	46,8	27,2	31,4	34,3	40,5	35,7
Iš viso	Skaičius	141	202	188	213	257	1001
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Analizuojant maisto papildų vartojimo dažnumą pagal išsilavinimą skirtumas pastebimas tik tarp vartojančiųjų maisto papildus 1–2 mėnesius per metus: daugiau yra gyventojų, kurių išsilavinimas aukštasis arba nebaigtas aukštasis (16,5 proc.) negu gyventojų, kurių išsilavinimas yra aukštesnysis, vidurinis arba spec. vidurinis (12.4 lentelė).

12.4 lentelė. Respondentų maisto papildų vartojimo struktūra pagal išsilavinimą

Ar vartoja maisto papildus (vitaminų, mineralinių medžiagų, polinesočiųjų riebalų rūgščių, augalinės kilmės preparatus ar kt.)	Rodiklis	Išsilavinimas			Iš viso respondentų
		Aukštasis, nebaigtas aukštasis	Aukštesnysis, vidurinis, spec. vidurinis	Nebaigtas vidurinis	
Taip, nuolat	Skaičius	14	38	6	58
	%	6,1	5,7	5,9	5,8
Taip, 6 mėnesius per metus ir daugiau	Skaičius	21	41	8	70
	%	9,1	6,2	7,9	7,0
Taip, 4–6 mėnesius per metus	Skaičius	8	46	3	57
	%	3,5	6,9	3,0	5,7
Taip, 2–4 mėnesius per metus	Skaičius	27	90	15	132
	%	11,7	13,6	14,9	13,3
Taip, 1–2 mėnesius per metus	Skaičius	38	74	12	124
	%	16,5	11,2	11,9	12,5
Taip, bet trumpai arba atsiktinai	Skaičius	51	127	19	197
	%	22,1	19,2	18,8	19,8
Ne	Skaičius	72	246	38	356
	%	31,2	37,2	37,6	35,8
Iš viso	Skaičius	231	662	101	994
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

Maisto papildų vartojimui įtakos turi pajamos, tenkančios vienam namų ūkio nariui per mėnesį. 6 mėnesius per metus ir daugiau maisto papildus vartoja daugiau gyventojų, kurių pajamos, tenkančios vienam namų ūkio nariui per mėnesį, viršija 1 000 Lt (10,2 proc.), nei gyventojų, kurių pajamos, tenkančios vienam namų ūkio nariui per mėnesį, mažesnės nei 1 000 Lt (5,5 proc.). Tarp maisto papildų nevartojančiųjų daugiausia gyventojų, kurių pajamos, tenkančios vienam namų ūkio nariui per mėnesį, mažesnės nei 1 000 Lt (38,8 proc.) (12.5 lentelė).

12.5 lentelė. Respondentų maisto papildų vartojimo struktūra pagal pajamas

Ar vartoja maisto papildus (vitaminų, mineralinių medžiagų, polinesočiųjų riebalų rūgščių, augalinės kilmės preparatus ar kt.)	Rodiklis	Pajamos, tenkančios vienam namų ūkio nariui per mėnesį				Iš viso respondentų
		Iki 500 Lt	501–1 000 Lt	1 001–1 500 Lt	Daugiau kaip 1 500 Lt	
Taip, nuolat	Skaičius	11	26	11	5	53
	%	6,0	6,5	5,2	4,0	5,8
Taip, 6 mėnesius per metus ir daugiau	Skaičius	8	24	23	11	66
	%	4,3	6,0	11,0	8,9	7,2
Taip, 4–6 mėnesius per metus	Skaičius	9	21	12	11	53
	%	4,9	5,2	5,7	8,9	5,8
Taip, 2–4 mėnesius per metus	Skaičius	13	65	32	16	126
	%	7,1	16,1	15,2	12,9	13,7
Taip, 1–2 mėnesius per metus	Skaičius	19	52	29	20	120
	%	10,3	12,9	13,8	16,1	13,0
Taip, bet trumpai arba atsiktinai	Skaičius	35	76	37	32	180
	%	19,0	18,9	17,6	25,8	19,5
Ne	Skaičius	89	139	66	29	323
	%	48,4	34,5	31,4	23,4	35,1
Iš viso	Skaičius	184	403	210	124	921
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Skirtinga šeiminė padėtis ir gyvenamoji vieta maisto papildų vartojimo dažnumui įtakos neturi.

Daugiau nei pusė respondentų (52,2 proc.) nevartoja maisto papildų su polinesočiosiomis riebalų rūgštimis, 19,9 proc. vartoja trumpai arba atsitiktinai. Nagrinėjant vartojimą pagal lytį, pastebėta, kad daugiausia tokių papildų nevartoja vyrai (58 proc.), o ne moterys (47,2 proc.). 1–2 mėnesius per metus maisto papildus su polinesočiosiomis riebalų rūgštimis daugiau vartoja moterų (11,3 proc.) nei vyrų (7,4 proc.) (12.6 lentelė).

12.6 lentelė. Respondentų maisto papildų su polinesočiosiomis riebalų rūgštimis vartojimo struktūra pagal lytį

Ar vartoja maisto papildus su polinesočiosiomis riebalų rūgštimis (pvz., žuvies taukus)	Rodiklis	Lytis		Iš viso respondentų
		Vyrai	Moterys	
Taip, nuolat	Skaičius	60	69	129
	%	12,7	13,0	12,9
Taip, 6 mėnesius per metus ir daugiau	Skaičius	97	154	251
	%	20,6	29,1	25,1
Taip, 4–6 mėnesius per metus	Skaičius	130	169	299
	%	27,6	31,9	29,9
Taip, 2–4 mėnesius per metus	Skaičius	82	51	133
	%	17,4	9,6	13,3
Taip, 1–2 mėnesius per metus	Skaičius	51	19	70
	%	10,8	3,6	7,0
Taip, bet trumpai arba atsitiktinai	Skaičius	23	33	56
	%	4,9	6,2	5,6
Ne	Skaičius	28	35	63
	%	5,9	6,6	6,3
Iš viso	Skaičius	471	530	1001
	%	100,0	100,0	100,0

Analizuojant maisto papildų su polinesočiosiomis riebalų rūgštimis vartojimą pagal amžių, nustatyta, kad vartojimas skirtingose amžiaus grupėse nesiskiria. Taip pat jis nesiskiria tarp asmenų, turinčių skirtingą išsilavinimą: 50,6 proc. gyventojų, turinčių aukštąjį arba nebaigtą aukštąjį, 53 proc. turinčiųjų aukštesnįjį arba vidurinį / spec. vidurinį ir 52,5 proc. turinčiųjų nebaigtą vidurinį išsilavinimą nevartoja maisto papildų su polinesočiosiomis riebalų rūgštimis (12.7 lentelė).

12.7 lentelė. Respondentų maisto papildų su polinesočiosiomis riebalų rūgštimis vartojimo struktūra pagal išsilavinimą

Ar vartoja maisto papildus su polinesočiosiomis riebalų rūgštimis (pvz., žuvies taukus)	Rodiklis	Išsilavinimas			Iš viso respondentų
		Aukštasis, nebaigtas aukštasis	Aukštesnysis, vidurinis, spec. vidurinis	Nebaigtas vidurinis	
Taip, nuolat	Skaičius	2	12	2	16
	%	0,9	1,8	2,0	1,6
Taip, 6 mėnesius per metus ir daugiau	Skaičius	14	22	2	38
	%	6,1	3,3	2,0	3,8
Taip, 4–6 mėnesius per metus	Skaičius	9	33	6	48
	%	3,9	5,0	5,9	4,8
Taip, 2–4 mėnesius per metus	Skaičius	17	52	11	80
	%	7,4	7,9	10,9	8,0
Taip, 1–2 mėnesius per metus	Skaičius	26	62	5	93
	%	11,3	9,4	5,0%	9,4
Taip, bet trumpai arba atsitiktinai	Skaičius	46	130	22	198
	%	19,9	19,6	21,8	19,9
Ne	Skaičius	117	351	53	521
	%	50,6	53,0	52,5	52,4
Iš viso	Skaičius	231	662	101	994
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

53,5 proc. gyventojų, kurių pajamos, tenkančios vienam namų ūkio nariui per mėnesį, mažesnės nei 1 000 Lt, ir 47 proc. gyventojų, kurių pajamos, tenkančios vienam namų ūkio nariui per mėnesį, didesnės nei 1 000 Lt, nevartoja maisto papildų su polinesočiosiomis riebalų rūgštimis (12.8 lentelė).

12.8 lentelė. Respondentų maisto papildų su polinesočiosiomis riebalų rūgštimis vartojimo struktūra pagal pajamas

Ar vartoja maisto papildus su polinesočiosiomis riebalų rūgštimis (pvz., žuvies taukus)	Rodiklis	Pajamos, tenkančios vienam namų ūkio nariui per mėnesį				Iš viso respondentų
		Iki 500 Lt	501—1 000 Lt	1 001—1 500 Lt	Daugiau kaip 1 500 Lt	
Taip, nuolat	Skaičius	3	6	4	2	15
	%	1,6	1,5	1,9	1,6	1,6
Taip, 6 mėnesius per metus ir daugiau	Skaičius	5	14	9	7	35
	%	2,7	3,5	4,3	5,6	3,8
Taip, 4—6 mėnesius per metus	Skaičius	6	18	12	11	47
	%	3,3	4,5	5,7	8,9	5,1
Taip, 2—4 mėnesius per metus	Skaičius	11	35	19	10	75
	%	6,0	8,7	9,0	8,1	8,1
Taip, 1—2 mėnesius per metus	Skaičius	12	39	24	15	90
	%	6,5	9,7	11,4	12,1	9,8
Taip, bet trumpai arba atsitiktinai	Skaičius	33	91	41	23	188
	%	17,9	22,6	19,5	18,5	20,4
Ne	Skaičius	114	200	101	56	471
	%	62,0	49,6	48,1	45,2	51,1
Iš viso	Skaičius	184	403	210	124	921
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Nevartoja maisto papildų su polinesočiosiomis riebalų rūgštimis daugiausia studentai (70,00 proc.), bedarbiai (60,4 proc.), darbininkai (55,6 proc.) ir tarnautojai bei specialistai (46, proc.) (12.9 lentelė).

Šeiminė padėtis ir gyvenamoji vieta maisto papildų su polinesočiosiomis riebalų rūgštimis vartojimui įtakos neturi.

12.9 lentelė. Respondentų maisto papildų su polinesočiosiomis riebalų rūgštimis vartojimo struktūra pagal užsiėmimą

Ar vartoja maisto papildus su polinesočiosiomis riebalų rūgštimis (pvz., žuvies taukus)	Rodiklis	Pagrindinis užsiėmimas									Iš viso respondentų
		Aukščiausio, vidutinio lygio vadovas	Specialistas, tarnautojas	Darbininkas, techninis darbuotojas	Smulkus verslininkas	Ūkininkas	Bedarbis	Pensininkas	Studentas, moksleivis	Namų šeimininkė	
Taip, nuolat	Skaičius	0	5	18	4	1	0	2	2	0	16
	%	0	1,7	7,2	1,6	2,4	0	1,3	2,9	0	1,6
Taip, 6 mėnesius per metus ir daugiau	Skaičius	2	13	77	1	1	1	10	2	4	38
	%	7,1	4,4	30,8	0,4	2,4	4,2	6,6	2,9	12,9	3,9
Taip, 4—6 mėnesius per metus	Skaičius	3	17	118	10	3	2	5	3	4	48
	%	10,7	5,8	47,2	4,0	7,3	8,3	3,3	4,3	12,9	4,9
Taip, 2—4 mėnesius per metus	Skaičius	3	24	37	21	5	2	15	3	2	79
	%	10,7	8,2	14,8	8,4	12,2	8,3	9,9	4,3	6,5	8,0
Taip, 1—2 mėnesius per metus	Skaičius	4	36	250	18	4	3	13	4	1	92
	%	14,3	12,2	100,0	7,2	9,8	12,5	8,6	5,7	3,2	9,3
Taip, bet trumpai arba atsitiktinai	Skaičius	6	61	250	57	9	5	25	7	5	193
	%	21,4	20,7	100,0	22,8	22,0	20,8	16,4	10,0	16,1	19,6
Ne	Skaičius	10	138	250	139	18	11	82	49	15	520
	%	35,7	46,9	100,0	55,6	43,9	45,8	53,9	70,0	48,4	52,7
Iš viso	Skaičius	28	294	250	250	41	24	152	70	31	986
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

13 INFORMACIJOS APIE MITYBĄ ŠALTINIAI

Didžioji dalis respondentų apie mitybą sužino iš televizijos (30,6 proc.). Internete tokios informacijos gauna 18 proc. gyventojų, iš šeimos narių, draugų ir bendradarbių – 14,9 proc., iš laikraščių ir žurnalų 11,4 proc., iš specializuotų leidinių apie mitybą ir sveikatą 12 proc.

Moterys (15,5 proc.) daugiau nei vyrai (8,1 proc.) sužino apie mitybą iš specializuotų leidinių (13.1 lentelė).

13.1 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Iš kokių šaltinių daugiausia sužinote apie mitybą?“ pasiskirstymas

Informacijos apie mitybą šaltiniai	Rodiklis	Lytis		Iš viso respondentų
		Vyrai	Moterys	
Televizija, radijas	Skaičius	147	159	306
	%	31,2	30,0	30,6
Laikraščiai, žurnalai	Skaičius	53	61	114
	%	11,3	11,5	11,4
Maisto produktų pakuotės, etiketės	Skaičius	31	25	56
	%	6,6	4,7	5,6
Šeima, draugai, bendradarbiai	Skaičius	81	68	149
	%	17,2	12,8	14,9
Specializuoti leidiniai apie mitybą ir sveikatą	Skaičius	38	82	120
	%	8,1	15,5	12,0
Gydytojai, vaistininkai, mitybos specialistai	Skaičius	37	34	71
	%	7,9	6,4	7,1
Internetas	Skaičius	84	96	180
	%	17,8	18,1	18,0
Kita	Skaičius	0	5	5
	%	0	0,9	0,5
Iš viso	Skaičius	471	530	1001
	%	100,0	100,0	100,0

Iš televizijos ir radijo daugiau apie mitybą paprastai sužino vyresnio amžiaus gyventojai: 44,4 proc. 56 m. ir vyresnių bei 36,2 proc. 46–55 m. amžiaus gyventojų, o ne 18–25 m. amžiaus (14,9 proc.). Ir atvirkščiai, iš interneto daugiausia apie mitybą sužino jaunesni gyventojai nei vyresni: 35,5 proc. 18–25 m. amžiaus gyventojų ir 28,7 proc. 26–35 m. gyventojų, tik 16,5 proc. 36–45 m. amžiaus, 13,1 proc. 46–55 m. amžiaus, 5,1 proc. 56 m. ir vyresnių gyventojų (13.2 lentelė).

13.2 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Iš kokių šaltinių daugiausia sužinote apie mitybą?“ pasiskirstymas pagal amžių

Informacijos apie mitybą šaltiniai	Rodiklis	Amžius					Iš viso respondentų
		18–25 m.	26–35 m.	36–45 m.	46–55 m.	56 m. ir daugiau	
Televizija, radijas	Skaičius	21	49	45	77	114	306
	%	14,9	24,3	23,9	36,2	44,4	30,6
Laikraščiai, žurnalai	Skaičius	12	25	19	21	37	114
	%	8,5	12,4	10,1	9,9	14,4	11,4
Maisto produktų pakuotės, etiketės	Skaičius	10	13	9	11	13	56
	%	7,1	6,4	4,8	5,2	5,1	5,6
Šeima, draugai, bendradarbiai	Skaičius	27	28	36	23	35	149
	%	19,1	13,9	19,1	10,8	13,6	14,9
Specializuoti leidiniai apie mitybą ir sveikatą	Skaičius	15	17	33	30	25	120
	%	10,6	8,4	17,6	14,1	9,7	12,0
Gydytojai, vaistininkai, mitybos specialistai	Skaičius	5	12	12	23	19	71
	%	3,5	5,9	6,4	10,8	7,4	7,1
Internetas	Skaičius	50	58	31	28	13	180
	%	35,5	28,7	16,5	13,1	5,1	18,0
Kita	Skaičius	1	0	3	0	1	5
	%	0,7	0	1,6	0	0,4	0,5
Iš viso	Skaičius	141	202	188	213	257	1001
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Iš televizijos ir radijo daugiau apie mitybą sužino asmenys, turintys nebaigtą vidurinį išsilavinimą (46,5 proc.), negu asmenys, turintys aukštąjį išsilavinimą (26,4 proc.). Iš interneto daugiau apie mitybą sužino asmenys, turintys aukštąjį išsilavinimą (25,1 proc.), negu asmenys, turintys nebaigtą vidurinį išsilavinimą (10,9 proc.) (13.3 lentelė).

13.3 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Iš kokių šaltinių daugiausia sužinote apie mitybą?“ pasiskirstymas pagal išsilavinimą

Informacijos apie mitybą šaltiniai	Rodiklis	Išsilavinimas			Iš viso respondentų
		Aukštasis, nebaigtas aukštasis	Aukštesnysis, vidurinis, spec. vidurinis	Nebaigtas vidurinis	
Televizija, radijas	Skaičius	61	196	47	304
	%	26,4	29,6	46,5	30,6
Laikraščiai, žurnalai	Skaičius	29	72	11	112
	%	12,6	10,9	10,9	11,3
Maisto produktų pakuotės, etiketės	Skaičius	8	43	5	56
	%	3,5	6,5	5,0	5,6
Šeima, draugai, bendradarbiai	Skaičius	30	103	15	148
	%	13,0	15,6	14,9	14,9
Specializuoti leidiniai apie mitybą ir sveikatą	Skaičius	31	82	6	119
	%	13,4	12,4	5,9	12,0
Gydytojai, vaistininkai, mitybos specialistai	Skaičius	13	52	6	71
	%	5,6	7,9	5,9	7,1
Internetas	Skaičius	58	110	11	179
	%	25,1	16,6	10,9	18,0
Kita	Skaičius	1	4	0	5
	%	0,4	0,6	0	0,5
Iš viso	Skaičius	231	662	101	994
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

Iš televizijos ir radijo daugiausia apie mitybą sužino asmenys, kurių pajamos, tenkančios vienam namų ūkio nariui per mėnesį, mažesnės nei 1 000 Lt (33,9 proc.), negu asmenys, kurių pajamos, tenkančios vienam namų ūkio nariui per mėnesį, didesnės nei 1000 Lt (26,1 proc.). Iš interneto daugiausia apie mitybą sužino asmenys, kurių pajamos, tenkančios vienam namų ūkio nariui per mėnesį, didesnės nei 1 000 Lt (21,0 proc.), negu asmenys, kurių pajamos, tenkančios vienam namų ūkio nariui per mėnesį, mažesnės nei 1 000 Lt (14,7 proc.) (13.4 lentelė).

13.4 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Iš kokių šaltinių daugiausia sužinote apie mitybą?“ pasiskirstymas pagal pajamas

Informacijos apie mitybą šaltiniai	Rodiklis	Pajamos, tenkančios vienam namų ūkio nariui per mėnesį				Iš viso respondentų
		Iki 500 Lt	501—1 000 Lt	1 001—1 500 Lt	Daugiau kaip 1 500 Lt	
Televizija, radijas	Skaičius	75	124	58	29	286
	%	40,8	30,8	27,6	23,4	31,1
Laikraščiai, žurnalai	Skaičius	15	45	27	19	106
	%	8,2	11,2	12,9	15,3	11,5
Maisto produktų pakuotės, etiketės	Skaičius	8	24	12	7	51
	%	4,3	6,0	5,7	5,6	5,5
Šeima, draugai, bendradarbiai	Skaičius	21	66	34	18	139
	%	11,4	16,4	16,2	14,5	15,1
Specializuoti leidiniai apie mitybą ir sveikatą	Skaičius	25	46	22	16	109
	%	13,6	11,4	10,5	12,9	11,8
Gydytojai, vaistininkai, mitybos specialistai	Skaičius	13	36	11	9	69
	%	7,1	8,9	5,2	7,3	7,5
Internetas	Skaičius	25	61	45	25	156
	%	13,6	15,1	21,4	20,2	16,9
Kita	Skaičius	2	1	1	1	5
	%	1,1	0,2	0,5	0,8	0,5
Iš viso	Skaičius	184	403	210	124	921
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Daugiausia apie mitybą iš televizijos sužino pensininkai (48,7 proc.), mažiausiai studentai (11,4 proc.). Iš interneto daugiausia sužino apie mitybą studentai (41,4 proc.) (13.5 lentelė).

13.5 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Iš kokių šaltinių daugiausia sužinote apie mitybą?“ pasiskirstymas priklausomai nuo užsiėmimo

Informacijos apie mitybą šaltiniai	Rodiklis	Pagrindinis užsiėmimas									Iš viso respondentų
		Aukščiausio, vidutinio lygio vadovas	Specialistas, tarmautojas	Darbininkas, techninis darbuotojas	Smulkus verslininkas	Ūkininkas	Bedarbis	Pensininkas	Studentas, mokinys	Namų šeimininkė	
Televizija, radijas	Skaičius	8	71	80	9	9	35	74	8	9	303
	%	28,6	24,1	32,0	22,0	37,5	36,5	48,7	11,4	29,0	30,7
Laikraščiai, žurnalai	Skaičius	2	41	23	4	2	6	21	3	6	108
	%	7,1	13,9	9,2	9,8	8,3	6,3	13,8	4,3	19,4	11,0
Maisto produktų pakuotės, etiketės	Skaičius	0	16	17	2	3	1	9	3	3	54
	%	0	5,4	6,8	4,9	12,5	1,0	5,9	4,3	9,7	5,5
Šeima, draugai, bendradarbiai	Skaičius	7	41	42	5	2	16	16	15	3	147
	%	25,0	13,9	16,8	12,2	8,3	16,7	10,5	21,4	9,7	14,9
Specializuoti leidiniai apie mitybą ir sveikatą	Skaičius	4	40	27	8	3	15	12	8	2	119
	%	14,3	13,6	10,8	19,5	12,5	15,6	7,9	11,4	6,5	12,1
Gydytojai, vaistininkai, mitybos specialistai	Skaičius	3	21	17	4	1	10	11	3	1	71
	%	10,7	7,1	6,8	9,8	4,2	10,4	7,2	4,3	3,2	7,2
Internetas	Skaičius	4	63	42	8	4	13	9	29	7	179
	%	14,3	21,4	16,8	19,5	16,7	13,5	5,9	41,4	22,6	18,2
Kita	Skaičius	0	1	2	1	0	0	0	1	0	5
	%	0	0,3	0,8	2,4	0	0	0	1,4	0	0,5
Iš viso	Skaičius	28	294	250	41	24	96	152	70	31	986
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Atlikus analizę nustatyta, kad daugiausia vedę vyrai, ištekėjusios moterys sužino apie mitybą iš televizijos ir radijo (31,5 proc.), o iš nevedusių vyrų ir neištekėjusių moterų šį atsakymą pateikė 24,4 proc. Iš interneto daugiausia sužino nevedę vyrai ir netekėjusios moterys (30,4 proc.) ir tik 14,3 proc. vedusių vyrų ir ištekėjusių moterų (13.6 lentelė).

13.6 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Iš kokių šaltinių daugiausia sužinoje apie mitybą?“ pasiskirstymas pagal šeimines padėtis

Informacijos apie mitybą šaltiniai	Rodiklis	Šeiminė padėtis			Iš viso respondentų
		Nevedęs, netekėjusi	Vedęs, ištekėjusi, gyvena neregistruotoje santuokoje	Kita	
Televizija, radijas	Skaičius	61	181	63	305
	%	24,4	31,5	36,2	30,6
Laikraščiai, žurnalai	Skaičius	22	67	24	113
	%	8,8	11,7	13,8	11,3
Maisto produktų pakuotės, etiketės	Skaičius	16	31	9	56
	%	6,4	5,4	5,2	5,6
Šeima, draugai, bendradarbiai	Skaičius	41	92	16	149
	%	16,4	16,0	9,2	14,9
Specializuoti leidiniai apie mitybą ir sveikatą	Skaičius	18	81	20	119
	%	7,2	14,1	11,5	11,9
Gydytojai, vaistininkai, mitybos specialistai	Skaičius	15	37	19	71
	%	6,0	6,4	10,9	7,1
Internetas	Skaičius	76	82	22	180
	%	30,4	14,3	12,6	18,0
Kita	Skaičius	1	3	1	5
	%	0,4	0,5	0,6	0,5
Iš viso	Skaičius	250	574	174	998
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaimo vietovių gyventojai (34,1 proc.) ir rajoninių miestų (33,8 proc.) daugiausia sužino apie mitybą iš televizijos nei didelių miestų gyventojai (25,9 proc.). Didžiųjų miestų gyventojai (21,5 proc.) daugiau sužino apie mitybą iš interneto nei kaimo vietovių (15,1 proc.) arba rajono centrų gyventojų (15,8 proc.) (13.7 lentelė).

13.7 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Iš kokių šaltinių daugiausia sužinoje apie mitybą?“ pasiskirstymas pagal gyvenamąją vietą

Kiek kartų per dieną valgo	Rodiklis	Gyvenamoji vieta			Iš viso respondentų
		Didieji miestai	Rajono centras, rajoninis miestas	Kaimo vietovė	
Televizija, radijas	Skaičius	110	94	102	306
	%	25,9	33,8	34,1	30,6
Laikraščiai, žurnalai	Skaičius	54	27	33	114
	%	12,7	9,7	11,0	11,4
Maisto produktų pakuotės, etiketės	Skaičius	28	12	16	56
	%	6,6	4,3	5,4	5,6
Šeima, draugai, bendradarbiai	Skaičius	63	32	54	149
	%	14,9	11,5	18,1	14,9
Specializuoti leidiniai apie mitybą ir sveikatą	Skaičius	45	49	26	120
	%	10,6	17,6	8,7	12,0
Gydytojai, vaistininkai, mitybos specialistai	Skaičius	31	18	22	71
	%	7,3	6,5	7,4	7,1
Internetas	Skaičius	91	44	45	180
	%	21,5	15,8	15,1	18,0
Kita	Skaičius	2	2	1	5
	%	0,5	0,7	0,3	0,5
Iš viso	Skaičius	424	278	299	1001
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

14 MAISTO PRODUKTŲ ŽENKLINIMAS

Atlikus analizę nustatyta, kad pagrindinė informacija, esanti maisto produkto etiketėse, kuri daro įtaką pasirinkimui perkant maisto produktus, yra kaina (61,7 proc.), vartojimo terminas (46,6 proc.) ir kilmės šalis (30,5 proc.), o sveikatinimo teiginiai, esantys etiketėje, daro įtaką tik 7 proc. gyventojų (14.1 lentelė).

14.1 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Kuri maisto produktų etiketėse esanti informacija daro įtaką Jūsų pasirinkimui perkant maisto produktus?“ pasiskirstymas

Maisto produktų etiketėse esanti informacija, daranti įtaką pasirinkimui perkant maisto produktus	Iš viso respondentų
Vartojimo terminas	466
%	46,6
Kilmės šalis, gamintojas	305
%	30,5
Riebalų kiekis	188
%	18,8
Angliavandenių kiekis	71
%	7,1
Baltymų kiekis	46
%	4,6
Skaidulinių medžiagų kiekis	45
%	4,5
Energinė vertė (kcal kiekis)	91
%	9,1
Maisto priedai	280
%	28,0
Produkto kiekis	179
%	17,9

Maisto produktų etiketėse esanti informacija, daranti įtaką pasirinkimui perkant maisto produktus	Iš viso respondentų
Kaina	618
%	61,7
Sveikatinimo teiginiai, parašyti etiketėje	70
%	7,0
Informacija "Be cholesterolio..	44
%	4,4
Neatsakė	27
%	2,7

Informacijos svarbumas nepriklauso nuo lyties. Tačiau įtakos turi amžius – daugiau vyresnio amžiaus (67,6 proc. 46–55 m. amžiaus ir 66,9 proc. 56 m. ir vyresnių) nei jaunesnio (56 proc. 18–25 m. amžiaus) gyventojų renkasi maisto produktus atsižvelgdami į kainą (14.2 lentelė).

14.2 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Kuri maisto produktų etiketėse esanti informacija daro įtaką Jūsų pasirinkimui perkant maisto produktus?“ pasiskirstymas pagal amžių

Maisto produktų etiketėse esanti informacija, daranti įtaką pasirinkimui perkant maisto produktus	Amžius					Iš viso respondentų
	18–25 m.	26–35 m.	36–45 m.	46–55 m.	56 m. ir daugiau	
Vartojimo terminas	66	95	81	104	120	466
%	46,8	47,0	43,1	48,8	46,7	46,6
Kilmės šalis, gamintojas	43	62	63	59	78	305
%	30,5	30,7	33,5	27,7	30,4	30,5
Riebalų kiekis	28	39	40	31	50	188
%	19,9	19,3	21,3	14,6	19,5	18,8
Angliavandenių kiekis	9	14	21	9	18	71
%	6,4	6,9	11,2	4,2	7,0	7,1
Baltymų kiekis	6	8	14	5	13	46
%	4,3	4,0	7,4	2,3	5,1	4,6
Skaidulinių medžiagų kiekis	7	12	7	6	13	45
%	5,0	5,9	3,7	2,8	5,1	4,5
Energinė vertė (kcal kiekis)	17	22	20	10	22	91
%	12,1	10,9	10,6	4,7	8,6	9,1
Maisto priedai	39	53	61	54	73	280
%	27,7	26,2	32,4	25,4	28,4	28,0
Produkto kiekis	27	38	35	36	43	179
%	19,1	18,8	18,6	16,9	16,7	17,9
Kaina	79	120	103	144	172	618
%	56,0	59,4	54,8	67,6	66,9	61,7
Sveikatinimo teiginiai, parašyti etiketėje	13	14	14	16	13	70
%	9,2	6,9	7,4	7,5	5,1	7,0
Informacija "Be cholesterolio..	3	6	8	15	12	44
%	2,1	3,0	4,3	7,0	4,7	4,4
Neatsakė	5	7	6	5	4	27
%	3,5	3,5	3,2	2,3	1,6	2,7

Informacija apie vartojimo terminą etiketėje svarbesnė gyventojams, turintiems aukštąjį išsilavinimą (52,4 proc.), nei turintiesiems nebaigtą vidurinį išsilavinimą (40,6 proc.). Taip pat informacija apie maisto priedus svarbesnė gyventojams, turintiems aukštąjį išsilavinimą (34,6 proc.), nei turintiesiems nebaigtą vidurinį išsilavinimą (18,8 proc.). (14.3 lentelė).

14.3 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Kuri maisto produktų etiketėse esanti informacija daro įtaką Jūsų pasirinkimui perkant maisto produktus?“ pasiskirstymas pagal išsilavinimą

Maisto produktų etiketėse esanti informacija, daranti įtaką pasirinkimui perkant maisto produktus	Amžius			Iš viso respondentų
	18–25 m.	26–35 m.	56 m. ir daugiau	
Vartojimo terminas	66	95	120	466
%	46,8	47,0	46,7	46,6
Kilmės šalis, gamintojas	43	62	78	305
%	30,5	30,7	30,4	30,5
Riebalų kiekis	28	39	50	188
%	19,9	19,3	19,5	18,8
Angliavandenių kiekis	9	14	18	71
%	6,4	6,9	7,0	7,1
Baltymų kiekis	6	8	13	46
%	4,3	4,0	5,1	4,6
Skaidulinių medžiagų kiekis	7	12	13	45
%	5,0	5,9	5,1	4,5
Energinė vertė (kcal kiekis)	17	22	22	91
%	12,1	10,9	8,6	9,1
Maisto priedai	39	53	73	280
%	27,7	26,2	28,4	28,0
Produkto kiekis	27	38	43	179
%	19,1	18,8	16,7	17,9
Kaina	79	120	172	618
%	56,0	59,4	66,9	61,7
Sveikatinimo teiginiai, parašyti etiketėje	13	14	13	70
%	9,2	6,9	5,1	7,0
Informacija "Be cholesterolio..	3	6	12	44
%	2,1	3,0	4,7	4,4
Neatsakė	5	7	4	27
%	3,5	3,5	1,6	2,7

Informacija apie vartojimo terminą etiketėje svarbesnė gyventojams, turintiems aukštąjį išsilavinimą (52,4 proc.), nei turintiesiems nebaigtą vidurinį išsilavinimą (40,6 proc.). Taip pat informacija apie maisto priedus svarbesnė gyventojams, turintiems aukštąjį išsilavinimą (34,6 proc.), nei turintiesiems nebaigtą vidurinį išsilavinimą (18,8 proc.). (14.3 lentelė).

14.3 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Kuri maisto produktų etiketėse esanti informacija daro įtaką Jūsų pasirinkimui perkant maisto produktus?“ pasiskirstymas pagal išsilavinimą

Maisto produktų etiketėse esanti informacija, daranti įtaką pasirinkimui perkant maisto produktus	Amžius			Iš viso respondentų
	Aukštasis, nebaigtas aukštasis	Aukštesnysis, vidurinis, spec. vidurinis	Nebaigtas vidurinis	
Vartojimo terminas	121	302	41	464
%	52,4	45,6	40,6	46,7
Kilmės šalis, gamintojas	76	195	31	302
%	32,9	29,5	30,7	30,4
Riebalų kiekis	41	124	20	185
%	17,7	18,7	19,8	18,6
Angliavandenių kiekis	13	50	6	69
%	5,6	7,6	5,9	6,9
Baltymų kiekis	12	30	3	45
%	5,2	4,5	3,0	4,5
Skaidulinių medžiagų kiekis	16	24	4	44
%	6,9	3,6	4,0	4,4
Energinė vertė (kcal kiekis)	26	53	11	90
%	11,3	8,0	10,9	9,1
Maisto priedai	80	181	19	280
%	34,6	27,3	18,8	28,2
Produkto kiekis	40	123	13	176
%	17,3	18,6	12,9	17,7
Kaina	129	420	65	614
%	55,8	63,4	64,4	61,8
Sveikatinimo teiginiai, parašyti etiketėje	18	44	7	69
%	7,8	6,6	6,9	6,9
Informacija "Be cholesterolio..	11	26	7	44

Maisto produktų etiketėse esanti informacija, daranti įtaką pasirinkimui perkant maisto produktus	Amžius			Iš viso respondentų
	Aukštasis, nebaigtas aukštasis	Aukštesnysis, vidurinis, spec. vidurinis	Nebaigtas vidurinis	
%	4,8	3,9	6,9	4,4
Neatsakė	3	20	4	27
%	1,3	3,0	4,0	2,7

Asmenys, kurių pajamos, tenkančios vienam namų ūkio nariui per mėnesį, mažesnės nei 1 000 Lt, daugiau kreipia dėmesį į informaciją apie kainą (67,0 proc.) negu asmenys, kurių pajamos, tenkančios vienam namų ūkio nariui per mėnesį, viršija 1 000 Lt (56,3 proc.). Gyventojai, kurių pajamos, tenkančios vienam namų ūkio nariui per mėnesį, didesnės nei 1 000 Lt, daugiau kreipia dėmesį į informaciją apie kilmės šalį (gamintoją), riebalų ir angliavandenių kiekius bei informaciją apie maisto priedus negu asmenys, kurių pajamos, tenkančios vienam namų ūkio nariui per mėnesį, mažesnės nei 1 000 Lt (14.4 lentelė).

14.4 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Kuri maisto produktų etiketėse esanti informacija daro įtaką Jūsų pasirinkimui perkant maisto produktus?“ pasiskirstymas pagal pajamas

Maisto produktų etiketėse esanti informacija, daranti įtaką pasirinkimui perkant maisto produktus	Pajamos, tenkančios vienam namų ūkio nariui per mėnesį				Iš viso respondentų
	Iki 500 Lt	501—1 000 Lt	1 001—1 500 Lt	Daugiau kaip 1 500 Lt	
Vartojimo terminas	92	197	104	40	433
%	50,0	48,9	49,5	32,3	47,0
Kilmės šalis, gamintojas	46	119	72	43	280
%	25,0	29,5	34,3	34,7	30,4
Riebalų kiekis	26	72	50	28	176
%	14,1	17,9	23,8	22,6	19,1
Angliavandenių kiekis	9	25	19	16	69
%	4,9	6,2	9,0	12,9	7,5
Baltymų kiekis	10	18	7	8	43
%	5,4	4,5	3,3	6,5	4,7
Skaidulinių medžiagų kiekis	6	22	7	9	44
%	3,3	5,5	3,3	7,3	4,8
Energinė vertė (kcal kiekis)	16	33	20	16	85
%	8,7	8,2	9,5	12,9	9,2
Maisto priedai	41	111	66	44	262
%	22,3	27,5	31,4	35,5	28,4
Produkto kiekis	45	65	35	22	167
%	24,5	16,1	16,7	17,7	18,1
Kaina	132	261	123	65	581
%	71,7	64,8	58,6	52,4	63,1
Sveikatinimo teiginiai, parašyti etiketėje	9	28	16	10	63
%	4,9	6,9	7,6	8,1	6,8
Informacija „Be cholesterolio..“	7	21	7	7	42
%	3,8	5,2	3,3	5,6	4,6
Neatsakė	2	7	4	4	17
%	1,1	1,7	1,9	3,2	1,8

Daugiau kreipia dėmesį į informaciją apie kainą pensininkai (70,4 proc.), ūkininkai (66,7 proc.) ir darbininkai (66,0 proc.). Informacija apie maisto priedus svarbesnė pasirenkant maisto produktus ūkininkams (41,7 proc.), vadovams (35,7 proc.) ir specialistams (33,3 proc.). Informacija apie riebalų kiekį svarbesnė vadovams (35,7 proc.), kilmės šalis ir vartojimo terminas — ūkininkams (14.5 lentelė).

14.5 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Kuri maisto produktų etiketėse esanti informacija daro įtaką Jūsų pasirinkimui perkant maisto produktus?“ pasiskirstymas pagal užsiėmimą

Informacijos apie mitybą šaltiniai	Pagrindinis užsiėmimas									Iš viso respondentų
	Aukščiausio, vidutinio lygio vadovas	Specialistas, tarnautojas	Darbininkas, techninis darbuotojas	Smulkus verslininkas	Ūkininkas	Bedarbis	Pensininkas	Studentas, moksleivis	Namų šeimininkė	
Vartojimo terminas	11	130	120	15	11	56	70	35	13	461
%	39,3	44,2	48,0	36,6	45,8	58,3	46,1	50,0	41,9	46,8
Kilmės šalis, gamintojas	7	99	71	10	3	34	48	21	7	300
%	25,0	33,7	28,4	24,4	12,5	35,4	31,6	30,0	22,6	30,4
Riebalų kiekis	10	57	39	8	2	18	29	10	10	183
%	35,7	19,4	15,6	19,5	8,3	18,8	19,1	14,3	32,3	18,6
Angliavandenių kiekis	3	24	14	6	2	3	11	5	3	71
%	10,7	8,2	5,6	14,6	8,3	3,1	7,2	7,1	9,7	7,2
Baltymų kiekis	2	18	6	2	1	3	7	4	1	44
%	7,1	6,1	2,4	4,9	4,2	3,1	4,6	5,7	3,2	4,5
Skaidulinių medžiagų kiekis	2	14	6	7	1	4	6	3	2	45
%	7,1	4,8	2,4	17,1	4,2	4,2	3,9	4,3	6,5	4,6
Energinė vertė (kcal kiekis)	2	24	23	4	1	7	16	10	2	89
%	7,1	8,2	9,2	9,8	4,2	7,3	10,5	14,3	6,5	9,0
Maisto priedai	10	98	63	9	10	16	43	21	8	278
%	35,7	33,3	25,2	22,0	41,7	16,7	28,3	30,0	25,8	28,2
Produkto kiekis	3	57	44	9	1	19	25	12	4	174
%	10,7	19,4	17,6	22,0	4,2	19,8	16,4	17,1	12,9	17,6
Kaina	16	163	165	23	16	60	107	42	16	608
%	57,1	55,4	66,0	56,1	66,7	62,5	70,4	60,0	51,6	61,7
Sveikatinimo teiginiai, parašyti etiketėje	1	20	22	3	3	6	6	5	3	69
%	3,6	6,8	8,8	7,3	12,5	6,3	3,9	7,1	9,7	7,0
Informacija "Be cholesterolio.."	1	11	12	2	1	4	8	2	2	43
%	3,6	3,7	4,8	4,9	4,2	4,2	5,3	2,9	6,5	4,4
Neatsakė	1	8	11	1	0	1	2	2	1	27
%	3,6	2,7	4,4	2,4	0,0	1,0	1,3	2,9	3,2	2,7

Didžiųjų miestų gyventojai (22,2 proc.) daugiau kreipia dėmesį į informaciją apie riebalų kiekį negu kaimo vietovių gyventojai (13,4 proc.) (14.6 lentelė).

14.6 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Kuri maisto produktų etiketėse esanti informacija daro įtaką Jūsų pasirinkimui perkant maisto produktus?“ pasiskirstymas pagal gyvenamąją vietą

Maisto produktų etiketėse esanti informacija, daranti įtaką pasirinkimui perkant maisto produktus	Gyvenamoji vieta			Iš viso respondentų
	Didieji miestai	Rajono centras, rajoninis miestas	Kaimo vietovė	
Vartojimo terminas	188	142	136	466
%	44,3	51,1	45,5	46,6
Kilmės šalis, gamintojas	137	87	81	305
%	32,3	31,3	27,1	30,5
Riebalų kiekis	94	54	40	188
%	22,2	19,4	13,4	18,8
Angliavandenių kiekis	35	14	22	71
%	8,3	5,0	7,4	7,1
Baltymų kiekis	23	10	13	46
%	5,4	3,6	4,3	4,6
Skaidulinių medžiagų kiekis	21	13	11	45
%	5,0	4,7	3,7	4,5
Energinė vertė (kcal kiekis)	47	16	28	91
%	11,1	5,8	9,4	9,1
Maisto priedai	110	77	93	280
%	25,9	27,7	31,1	28,0
Produkto kiekis	79	44	56	179
%	18,6	15,8	18,7	17,9
Kaina	248	176	194	618
%	58,5	63,3	64,9	61,7
Sveikatinimo teiginiai, parašyti etiketėje	29	16	25	70
%	6,8	5,8	8,4	7,0
Informacija "Be cholesterolio.."	22	8	14	44
%	5,2	2,9	4,7	4,4
Neatsakė	12	9	6	27
%	2,8	3,2	2,0	2,7

15 POŽIŪRIS Į TAM TIKRUS MITYBOS ASPEKTUS

Su teiginiu „Sveikata didžiąja dalimi priklauso nuo mitybos“ sutinka didžioji dalis respondentų (91 proc.). Su šiuo teiginiu daugiau sutinka gyventojai, kurių išsilavinimas aukštasis (93,9 proc.) ir aukštesnysis (91,1 proc.), nei turintieji nebaigtą vidurinį išsilavinimą (84,2 proc.); daugiau vedę vyrai arba ištekėjusios moterys (92,5 proc.) nei nevedę vyrai arba netekėjusios moterys (88 proc.).

Su teiginiu „Reikia vartoti daržoves ir vaisius 5 kartus per dieną“ sutinka pusė respondentų (58,3 proc.).

Su teiginiu „Reikia rinktis produktus, kuriuose yra daugiau sočiųjų riebalų ir cholesterolio“ nesutinka 74,3 proc. apklaustų gyventojų. Daugiau nesutinka moterys (77,5 proc.) nei vyrai (70,7 proc.), daugiau gyventojai, turintys aukštąjį išsilavinimą (81,8 proc.), nei nebaigtą vidurinį išsilavinimą (70,3 proc.).

Su teiginiu „Gausus valgomosios druskos suvartojimas neturi įtakos sveikatai“ nesutinka 82,8 proc. apklaustų gyventojų.

Su teiginiu „Norint išvengti jodo trūkumo organizme, būtina paprastą valgomąją druską keisti juoduota“ sutinka 67,6 proc. apklaustų gyventojų (66,2 proc. vyrų ir 69,1 proc. moterų).

Su teiginiu „Maistinės skaidulos naudingos sveikatai“ sutinka 73,6 proc. apklaustų gyventojų. Daugiau sutinka moterys (76,2 proc.) nei vyrai (70,7 proc.), daugiau gyventojai, turintys aukštąjį (78,4 proc.) išsilavinimą, nei turintieji nebaigtą vidurinį išsilavinimą (68,3 proc.).

15.1 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Sveikata didžiąja dalimi priklauso nuo mitybos“ pasiskirstymas

Ar Jūs sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu „Sveikata didžiąja dalimi priklauso nuo mitybos..“)	Rodiklis	Iš viso respondentų
Taip, sutinku	Skaičius	911
	%	91,0
Ne, nesutinku	Skaičius	72
	%	7,2
Neatsakė	Skaičius	18
	%	1,8
Iš viso	Skaičius	1001
	%	100,0

15.2 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Sveikata didžiąja dalimi priklauso nuo mitybos“ pasiskirstymas pagal lytį

Ar Jūs sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu „Sveikata didžiąja dalimi priklauso nuo mitybos..“)	Rodiklis	Lytis		Iš viso respondentų
		Vyrai	Moterys	
Taip, sutinku	Skaičius	427	484	911
	%	90,7	91,3	91,0
Ne, nesutinku	Skaičius	37	35	72
	%	7,9	6,6	7,2
Neatsakė	Skaičius	7	11	18
	%	1,5	2,1	1,8
Iš viso	Skaičius	471	530	1001
	%	100,0	100,0	100,0

15.3 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Sveikata didžiąja dalimi priklauso nuo mitybos“ pasiskirstymas pagal amžių

Ar Jūs sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu „Sveikata didžiąja dalimi priklauso nuo mitybos..“)	Rodiklis	Amžius					Iš viso respondentų
		18–25 m.	26–35 m.	36–45 m.	46–55 m.	56 m. ir daugiau	
Taip, sutinku	Skaičius	125	184	167	199	236	911
	%	88,7	91,1	88,8	93,4	91,8	91,0
Ne, nesutinku	Skaičius	12	16	20	10	14	72
	%	8,5	7,9	10,6	4,7	5,4	7,2
Neatsakė	Skaičius	4	2	1	4	7	18
	%	2,8	1,0	0,5	1,9	2,7	1,8
Iš viso	Skaičius	141	202	188	213	257	1001
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

15.4 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Sveikata didžiąja dalimi priklauso nuo mitybos“ pasiskirstymas pagal išsilavinimą

Ar Jūs sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu „Sveikata didžiąja dalimi priklauso nuo mitybos..“)	Rodiklis	Išsilavinimas			Iš viso respondentų
		Aukštasis, nebaigtas aukštasis	Aukštesnysis, vidurinis, spec. vidurinis	Nebaigtas vidurinis	
Taip, sutinku	Skaičius	217	603	85	905
	%	93,9	91,1	84,2	91,0
Ne, nesutinku	Skaičius	9	48	14	71
	%	3,9	7,3	13,9	7,1
Neatsakė	Skaičius	5	11	2	18
	%	2,2	1,7	2,0	1,8
Iš viso	Skaičius	231	662	101	994
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

15.5 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Sveikata didžiąja dalimi priklauso nuo mitybos“ pasiskirstymas pagal pajamas

Ar Jūs sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu „Sveikata didžiąja dalimi priklauso nuo mitybos..“)	Rodiklis	Pagrindinis užsiėmimas									Iš viso respondentų
		Aukščiausio, vidutinio lygio vadovas	Specialistas, tarnautojas	Darbininkas, techninis darbuotojas	Smulkus verslininkas	Ūkininkas	Bedarbis	Pensininkas	Studentas, moksleivis	Namų šeimininkė	
Taip, sutinku	Skaičius	27	278	223	37	22	85	137	60	29	898
	%	96,4	94,6	89,2	90,2	91,7	88,5	90,1	85,7	93,5	91,1
Ne, nesutinku	Skaičius	1	11	23	4	2	8	11	8	2	70
	%	3,6	3,7	9,2	9,8	8,3	8,3	7,2	11,4	6,5	7,1
Neatsakė	Skaičius	0	5	4	0	0	3	4	2	0	18
	%	0	1,7	1,6	0	0	3,1	2,6	2,9	0	1,8
Iš viso	Skaičius	28	294	250	41	24	96	152	70	31	986
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

15.7 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Sveikata didžiąja dalimi priklauso nuo mitybos“ pasiskirstymas pagal šeiminių padėčių

Ar Jūs sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (teiginiu „Sveikata didžiąja dalimi priklauso nuo mitybos..“)	Rodiklis	Šeiminė padėtis			Iš viso respondentų
		Nevedęs, netekėjusi	Vedęs, ištekėjusi, gyvena neregistruotoje santuokoje	Kita	
Taip, sutinku	Skaičius	220	531	158	909
	%	88,0	92,5	90,8	91,1
Ne, nesutinku	Skaičius	26	34	11	71
	%	10,4	5,9	6,3	7,1
Neatsakė	Skaičius	4	9	5	18
	%	1,6	1,6	2,9%	1,8
Iš viso	Skaičius	250	574	174	998
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

15.8 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Sveikata didžiąja dalimi priklauso nuo mitybos“ pasiskirstymas pagal gyvenamąją vietą

Ar Jūs sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu „Sveikata didžiąja dalimi priklauso nuo mitybos..“)	Rodiklis	Gyvenamoji vieta			Iš viso respondentų
		Didieji miestai	Rajono centras, rajoninis miestas	Kaimo vietovė	
Taip, sutinku	Skaičius	384	254	273	911
	%	90,6	91,4	91,3	91,0
Ne, nesutinku	Skaičius	31	19	22	72
	%	7,3	6,8	7,4	7,2
Neatsakė	Skaičius	9	5	4	18
	%	2,1	1,8	1,3	1,8
Iš viso	Skaičius	424	278	299	1001
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

15.9 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Reikia vartoti daržoves ir vaisius 5 kartus per dieną“ pasiskirstymas

Ar sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu „Reikia vartoti daržoves ir vaisius 5 kartus per dieną..“)	Rodiklis	Iš viso respondentų
Taip, sutinku	Skaičius	584
	%	58,3
Ne, nesutinku	Skaičius	372
	%	37,2
Neatsakė	Skaičius	45
	%	4,5
Iš viso	Skaičius	1001
	%	100,0

15.10 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Reikia vartoti daržoves ir vaisius 5 kartus per dieną“ pasiskirstymas pagal lytį

Ar sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu "Reikia vartoti daržoves ir vaisius 5 kartus per dieną..")	Rodiklis	Lytis		Iš viso respondentų
		Vyrai	Moterys	
Taip, sutinku	Skaičius	261	323	584
	%	55,4	60,9	58,3
Ne, nesutinku	Skaičius	193	179	372
	%	41,0	33,8	37,2
Neatsakė	Skaičius	17	28	45
	%	3,6	5,3	4,5
Iš viso	Skaičius	471	530	1001
	%	100,0	100,0	100,0

15.11 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Reikia vartoti daržoves ir vaisius 5 kartus per dieną“ pasiskirstymas pagal amžių

Ar sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu "Reikia vartoti daržoves ir vaisius 5 kartus per dieną..")	Rodiklis	Amžius					Iš viso respondentų
		18–25 m.	26–35 m.	36–45 m.	46–55 m.	56 m. ir daugiau	
Taip, sutinku	Skaičius	84	116	111	136	137	584
	%	59,6	57,4	59,0	63,8	53,3	58,3
Ne, nesutinku	Skaičius	50	77	70	68	107	372
	%	35,5	38,1	37,2	31,9	41,6	37,2
Neatsakė	Skaičius	7	9	7	9	13	45
	%	5,0	4,5	3,7	4,2	5,1	4,5
Iš viso	Skaičius	141	202	188	213	257	1001
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

15.12 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Reikia vartoti daržoves ir vaisius 5 kartus per dieną“ pasiskirstymas pagal išsilavinimą

Ar sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu "Reikia vartoti daržoves ir vaisius 5 kartus per dieną..")	Rodiklis	Išsilavinimas			Iš viso respondentų
		Aukštasis, nebaigtas aukštasis	Aukštesnysis, spec. vidurinis	Nebaigtas vidurinis	
Taip, sutinku	Skaičius	135	388	61	584
	%	58,4	58,6	60,4	58,8
Ne, nesutinku	Skaičius	87	245	33	365
	%	37,7	37,0	32,7	36,7
Neatsakė	Skaičius	9	29	7	45
	%	3,9	4,4	6,9	4,5
Iš viso	Skaičius	231	662	101	994
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

15.13 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Reikia vartoti daržoves ir vaisius 5 kartus per dieną“ pasiskirstymas pagal pajamas

Ar sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu "Reikia vartoti daržoves ir vaisius 5 kartus per dieną..")	Rodiklis	Pajamos, tenkančios vienam namų ūkio nariui per mėnesį				Iš viso respondentų
		Iki 500 Lt	501–1 000 Lt	1 001–1 500 Lt	Daugiau kaip 1 500 Lt	
Taip, sutinku	Skaičius	112	234	124	67	537
	%	60,9	58,1	59,0	54,0	58,3
Ne, nesutinku	Skaičius	62	152	80	47	341
	%	33,7	37,7	38,1	37,9	37,0
Neatsakė	Skaičius	10	17	6	10	43
	%	5,4	4,2	2,9	8,1	4,7
Iš viso	Skaičius	184	403	210	124	921
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

15.14 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Reikia vartoti daržoves ir vaisius 5 kartus per dieną“ pasiskirstymas pagal užsiėmimą

Ar sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu "Reikia vartoti daržoves ir vaisius 5 kartus per dieną..")	Rodiklis	Pagrindinis užsiėmimas									Iš viso respondentų
		Aukščiausio, vidutinio lygio vadovas	Specialistas, tarnautojas	Darbininkas, techninis darbuotojas	Smulkus verslininkas	Ūkininkas	Bedarbis	Pensininkas	Studentas, moksleivis	Namų šeimininkė	
Taip, sutinku	Skaičius	15	174	153	26	13	60	82	36	19	578
	%	53,6	59,2	61,2	63,4	54,2	62,5	53,9	51,4	61,3	58,6
Ne, nesutinku	Skaičius	12	111	81	12	9	32	64	31	11	363
	%	42,9	37,8	32,4	29,3	37,5	33,3	42,1	44,3	35,5	36,8
Neatsakė	Skaičius	1	9	16	3	2	4	6	3	1	45
	%	3,6	3,1	6,4	7,3	8,3	4,2	3,9	4,3	3,2	4,6
Iš viso	Skaičius	28	294	250	41	24	96	152	70	31	986
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

15.15 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Reikia vartoti daržoves ir vaisius 5 kartus per dieną“ pasiskirstymas pagal šeiminių padėtį

Ar sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu "Reikia vartoti daržoves ir vaisius 5 kartus per dieną..")	Rodiklis	Šeiminė padėtis			Iš viso respondentų
		Nevedęs, netekėjusi	Vedęs, ištekėjusi, gyvena neregistruotoje santuokoje	Kita	
Taip, sutinku	Skaičius	142	340	99	581
	%	56,8	59,2	56,9	58,2
Ne, nesutinku	Skaičius	100	208	64	372
	%	40,0	36,2	36,8	37,3
Neatsakė	Skaičius	8	26	11	45
	%	3,2	4,5	6,3	4,5
Iš viso	Skaičius	250	574	174	998
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

15.16 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Reikia vartoti daržoves ir vaisius 5 kartus per dieną“ pasiskirstymas pagal gyvenamąją vietą

Ar sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu "Reikia vartoti daržoves ir vaisius 5 kartus per dieną..")	Rodiklis	Gyvenamoji vieta			Iš viso respondentų
		Didieji miestai	Rajono centras, rajoninis miestas	Kaimo vietovė	
Taip, sutinku	Skaičius	242	163	179	584
	%	57,1	58,6	59,9	58,3
Ne, nesutinku	Skaičius	159	105	108	372
	%	37,5	37,8	36,1	37,2
Neatsakė	Skaičius	23	10	12	45
	%	5,4	3,6	4,0	4,5
Iš viso	Skaičius	424	278	299	1001
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

15.17 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Reikia rinktis produktus, kuriuose yra daugiau sočiųjų riebalų ir cholesterolio“ pasiskirstymas

Ar sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu "Reikia rinktis produktus, kuriuose yra daugiau sočiųjų riebalų ir cholesterolio..")	Rodiklis	Iš viso respondentų
Taip, sutinku	Skaičius	175
	%	17,5
Ne, nesutinku	Skaičius	744
	%	74,3
Neatsakė	Skaičius	82
	%	8,2
Iš viso	Skaičius	1001
	%	100,0

15.18 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Reikia rinktis produktus, kuriuose yra daugiau sočiųjų riebalų ir cholesterolio“ pasiskirstymas pagal lytį

Ar sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu "Reikia rinktis produktus, kuriuose yra daugiau sočiųjų riebalų ir cholesterolio..)	Rodiklis	Lytis		Iš viso respondentų
		Vyrai	Moterys	
Taip, sutinku	Skaičius	91	84	175
	%	19,3	15,8	17,5
Ne, nesutinku	Skaičius	333	411	744
	%	70,7	77,5	74,3
Neatsakė	Skaičius	47	35	82
	%	10,0	6,6	8,2
Iš viso	Skaičius	471	530	1001
	%	100,0	100,0	100,0

15.19 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Reikia rinktis produktus, kuriuose yra daugiau sočiųjų riebalų ir cholesterolio“ pasiskirstymas pagal amžių

Ar sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu "Reikia rinktis produktus, kuriuose yra daugiau sočiųjų riebalų ir cholesterolio..)	Rodiklis	Amžius					Iš viso respondentų
		18–25 m.	26–35 m.	36–45 m.	46–55 m.	56 m. ir daugiau	
Taip, sutinku	Skaičius	25	37	24	39	50	175
	%	17,7	18,3	12,8	18,3	19,5	17,5
Ne, nesutinku	Skaičius	103	147	147	160	187	744
	%	73,0	72,8	78,2	75,1	72,8	74,3
Neatsakė	Skaičius	13	18	17	14	20	82
	%	9,2	8,9	9,0	6,6	7,8	8,2
Iš viso	Skaičius	141	202	188	213	257	1001
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

15.20 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Reikia rinktis produktus, kuriuose yra daugiau sočiųjų riebalų ir cholesterolio“ pasiskirstymas pagal išsilavinimą

Ar sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu "Reikia rinktis produktus, kuriuose yra daugiau sočiųjų riebalų ir cholesterolio..)	Rodiklis	Išsilavinimas			Iš viso respondentų
		Aukštasis, nebaigtas aukštasis	Aukštesnysis, vidurinis, spec. vidurinis	Nebaigtas vidurinis	
Taip, sutinku	Skaičius	29	128	17	174
	%	12,6	19,3	16,8	17,5
Ne, nesutinku	Skaičius	189	479	71	739
	%	81,8	72,4	70,3	74,3
Neatsakė	Skaičius	13	55	13	81
	%	5,6	8,3	12,9	8,1
Iš viso	Skaičius	231	662	101	994
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

15.21 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Reikia rinktis produktus, kuriuose yra daugiau sočiųjų riebalų ir cholesterolio“ pasiskirstymas pagal pajamas

Ar sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu "Reikia rinktis produktus, kuriuose yra daugiau sočiųjų riebalų ir cholesterolio..)	Rodiklis	Pajamos, tenkančios vienam namų ūkio nariui per mėnesį				Iš viso respondentų
		Iki 500 Lt	501–1 000 Lt	1 001–1 500 Lt	Daugiau kaip 1 500 Lt	
Taip, sutinku	Skaičius	33	68	41	20	162
	%	17,9	16,9	19,5	16,1	17,6
Ne, nesutinku	Skaičius	130	308	154	93	685
	%	70,7	76,4	73,3	75,0	74,4
Neatsakė	Skaičius	21	27	15	11	74
	%	11,4	6,7	7,1	8,9	8,0
Iš viso	Skaičius	184	403	210	124	921
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

15.22 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Reikia rinktis produktus, kuriuose yra daugiau sočiųjų riebalų ir cholesterolio“ pasiskirstymas pagal užsiėmimą

Ar sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu „Reikia rinktis produktus, kuriuose yra daugiau sočiųjų riebalų ir cholesterolio..“)	Rodiklis	Pagrindinis užsiėmimas									Iš viso respondentų
		Aukščiausio, vidutinio lygio vadovas	Specialistas, tarnautojas	Darbininkas, techninis darbuotojas	Smulkus verslininkas	Ūkininkas	Bedarbis	Pensininkas	Studentas, moksleivis	Namų šeimininkė	
Taip, sutinku	Skaičius	4	39	39	6	9	18	31	10	9	174
	%	14,3	13,3	13,3	14,6	37,5	18,8	20,4	14,3	29,0	17,6
Ne, nesutinku	Skaičius	23	241	241	29	14	62	110	58	19	731
	%	82,1	82,0	82,0	70,7	58,3	64,6	72,4	82,9	61,3	74,1
Neatsakė	Skaičius	1	14	14	6	1	16	11	2	3	81
	%	3,6	4,8	4,8	14,6	4,2	16,7	7,2	2,9	9,7	
Iš viso	Skaičius	28	294	294	41	24	96	152	70	31	986
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

15.23 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Reikia rinktis produktus, kuriuose yra daugiau sočiųjų riebalų ir cholesterolio“ pasiskirstymas pagal šeiminių padėtį

Ar sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu „Reikia rinktis produktus, kuriuose yra daugiau sočiųjų riebalų ir cholesterolio..“)	Rodiklis	Šeiminė padėtis			Iš viso respondentų
		Nevedęs, netekėjusi	Vedęs, ištekėjusi, gyvena neregistruotoje santuokoje	Kita	
Taip, sutinku	Skaičius	42	109	23	174
	%	16,8	19,0	13,2	17,4
Ne, nesutinku	Skaičius	186	421	135	742
	%	74,4	73,3	77,6	74,3
Neatsakė	Skaičius	22	44	16	82
	%	8,8	7,7	9,2	8,2
Iš viso	Skaičius	250	574	174	998
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

15.24 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Reikia rinktis produktus, kuriuose yra daugiau sočiųjų riebalų ir cholesterolio ..“ pasiskirstymas pagal gyvenamąją vietą

Ar sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu „Reikia rinktis produktus, kuriuose yra daugiau sočiųjų riebalų ir cholesterolio..“)	Rodiklis	Gyvenamoji vieta			Iš viso respondentų
		Didieji miestai	Rajono centras, rajoninis miestas	Kaimo vietovė	
Taip, sutinku	Skaičius	70	39	66	175
	%	16,5	14,0	22,1	17,5
Ne, nesutinku	Skaičius	321	212	211	744
	%	75,7	76,3	70,6	74,3
Neatsakė	Skaičius	33	27	22	82
	%	7,8	9,7	7,4	8,2
Iš viso	Skaičius	424	278	299	1001
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

15.25 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Gausus valgomosios druskos suvartojimas neturi įtakos sveikatai“ pasiskirstymas

Ar sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu „Gausus valgomosios druskos suvartojimas neturi įtakos sveikatai..“)	Rodiklis	Iš viso respondentų
Taip, sutinku	Skaičius	131
	%	13,1
Ne, nesutinku	Skaičius	829
	%	82,8
Neatsakė	Skaičius	41
	%	4,1
Iš viso	Skaičius	1001
	%	100,0

15.26 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Gausus valgomosios druskos suvartojimas neturi įtakos sveikatai“ pasiskirstymas pagal lytį

Ar sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu "Gausus valgomosios druskos suvartojimas neturi įtakos sveikatai..")	Rodiklis	Lytis		Iš viso respondentų
		Vyrai	Moterys	
Taip, sutinku	Skaičius	68	63	131
	%	14,4	11,9	13,1
Ne, nesutinku	Skaičius	384	445	829
	%	81,5	84,0	82,8
Neatsakė	Skaičius	19	22	41
	%	4,0	4,2	4,1
Iš viso	Skaičius	471	530	1001
	%	100,0	100,0	100,0

15.27 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Gausus valgomosios druskos suvartojimas neturi įtakos sveikatai“ pasiskirstymas pagal amžių

Ar sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu "Gausus valgomosios druskos suvartojimas neturi įtakos sveikatai..")	Rodiklis	Amžius					Iš viso respondentų
		18–25 m.	26–35 m.	36–45 m.	46–55 m.	56 m. ir daugiau	
Taip, sutinku	Skaičius	15	25	27	30	34	131
	%	10,6	12,4	14,4	14,1	13,2	13,1
Ne, nesutinku	Skaičius	116	165	154	178	216	829
	%	82,3	81,7	81,9	83,6	84,0	82,8
Neatsakė	Skaičius	10	12	7	5	7	41
	%	7,1	5,9	3,7	2,3	2,7	4,1
Iš viso	Skaičius	141	202	188	213	257	1001
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

15.28 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Gausus valgomosios druskos suvartojimas neturi įtakos sveikatai“ pasiskirstymas pagal išsilavinimą

Ar sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu "Gausus valgomosios druskos suvartojimas neturi įtakos sveikatai..")	Rodiklis	Išsilavinimas			Iš viso respondentų
		Aukštasis, nebaigtas aukštasis	Aukštesnysis, vidurinis, spec. vidurinis	Nebaigtas vidurinis	
Taip, sutinku	Skaičius	24	90	15	129
	%	10,4	13,6	14,9	13,0
Ne, nesutinku	Skaičius	199	543	84	826
	%	86,1	82,0	83,2	83,1
Neatsakė	Skaičius	8	29	2	39
	%	3,5	4,4	2,0	3,9
Iš viso	Skaičius	231	662	101	994
	%	100,0	100,0	100,0%	100,0

15.29 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Gausus valgomosios druskos suvartojimas neturi įtakos sveikatai“ pasiskirstymas pagal pajamas

Ar sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu "Gausus valgomosios druskos suvartojimas neturi įtakos sveikatai..")	Rodiklis	Pajamos, tenkančios vienam namų ūkio nariui per mėnesį				Iš viso respondentų
		Iki 500 Lt	501–1 000 Lt	1 001–1 500 Lt	Daugiau kaip 1 500 Lt	
Taip, sutinku	Skaičius	35	52	18	16	121
	%	19,0	12,9	8,6	12,9	13,1
Ne, nesutinku	Skaičius	142	339	182	102	765
	%	77,2	84,1	86,7	82,3	83,1
Neatsakė	Skaičius	7	12	10	6	35
	%	3,8	3,0	4,8	4,8	3,8
Iš viso	Skaičius	184	403	210	124	921
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

15.30 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Gausus valgomosios druskos suvartojimas neturi įtakos sveikatai“ pasiskirstymas pagal užsiėmimą

Ar sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu „Gausus valgomosios druskos suvartojimas neturi įtakos sveikatai..“)	Rodiklis	Pagrindinis užsiėmimas									Iš viso respondentų
		Aukščiausio, vidutinio lygio vadovas	Specialistas, tarnautojas	Darbininkas, techninis darbuotojas	Smulkus verslininkas	Ūkininkas	Bedarbis	Pensininkas	Studentas, moksleivis	Namų šeimininkė	
Taip, sutinku	Skaičius	3	38	27	7	6	18	20	7	3	129
	%	10,7	12,9	10,8	17,1	25,0	18,8	13,2	10,0	9,7	13,1
Ne, nesutinku	Skaičius	24	252	202	32	18	75	128	60	26	817
	%	85,7	85,7	80,8	78,0	75,0	78,1	84,2	85,7	83,9	82,9
Neatsakė	Skaičius	1	4	21	2	0	3	4	3	2	40
	%	3,6	1,4	8,4	4,9	0	3,1	2,6	4,3	6,5	4,1
Iš viso	Skaičius	28	294	250	41	24	96	152	70	31	986
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

15.31 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Gausus valgomosios druskos suvartojimas neturi įtakos sveikatai“ pasiskirstymas pagal šeiminių padėtį

Ar sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginys „Gausus valgomosios druskos suvartojimas neturi įtakos sveikatai..“)	Rodiklis	Šeiminė padėtis			Iš viso respondentų
		Nevedęs, netekėjusi	Vedęs, ištekėjusi, gyvena neregistruotoje santuokoje	Kita	
Taip, sutinku	Skaičius	33	71	27	131
	%	13,2	12,4	15,5	13,1
Ne, nesutinku	Skaičius	201	484	141	826
	%	80,4	84,3	81,0	82,8
Neatsakė	Skaičius	16	19	6	41
	%	6,4	3,3	3,4	4,1
Iš viso	Skaičius	250	574	174	998
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

15.32 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Gausus valgomosios druskos suvartojimas neturi įtakos sveikatai“ pasiskirstymas pagal gyvenamąją vietą

Ar sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu „Gausus valgomosios druskos suvartojimas neturi įtakos sveikatai..“)	Rodiklis	Gyvenamoji vieta			Iš viso respondentų
		Didieji miestai	Rajono centras, rajoninis miestas	Kaimo vietovė	
Taip, sutinku	Skaičius	50	34	47	131
	%	11,8	12,2	15,7	13,1
Ne, nesutinku	Skaičius	354	232	243	829
	%	83,5	83,5	81,3	82,8
Neatsakė	Skaičius	20	12	9	41
	%	4,7	4,3	3,0	4,1
Iš viso	Skaičius	424	278	299	1001
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

15.33 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Norint išvengti jodo trūkumo organizme, būtina paprastą valgomąją druską keisti joduota“ pasiskirstymas

Ar Jūs sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu „Norint išvengti jodo trūkumo organizme, būtina paprastą valgomąją druską keisti joduota..“)	Rodiklis	Iš viso respondentų
Taip, sutinku	Skaičius	678
	%	67,7
Ne, nesutinku	Skaičius	239
	%	23,9
Neatsakė	Skaičius	84
	%	8,4
Iš viso	Skaičius	1001
	%	100,0

15.34 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Norint išvengti jodo trūkumo organizme, būtina paprastą valgomąją druską keisti joduota“ pasiskirstymas pagal lytį

Ar Jūs sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu "Norint išvengti jodo trūkumo organizme, būtina paprastą valgomąją druską keisti joduota..)	Rodiklis	Lytis		Iš viso respondentų
		Vyrai	Moterys	
Taip, sutinku	Skaičius	312	366	678
	%	66,2	69,1	67,7
Ne, nesutinku	Skaičius	116	123	239
	%	24,6	23,2	23,9
Neatsakė	Skaičius	43	41	84
	%	9,1	7,7	8,4
Iš viso	Skaičius	471	530	1001
	%	100,0	100,0	100,0

15.35 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Norint išvengti jodo trūkumo organizme, būtina paprastą valgomąją druską keisti joduota“ pasiskirstymas pagal amžių

Ar Jūs sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu "Norint išvengti jodo trūkumo organizme, būtina paprastą valgomąją druską keisti joduota..)	Rodiklis	Amžius					Iš viso respondentų
		18—25 m.	26—35 m.	36—45 m.	46—55 m.	56 m. ir daugiau	
Taip, sutinku	Skaičius	92	135	129	147	175	678
	%	65,2	66,8	68,6	69,0	68,1	67,7
Ne, nesutinku	Skaičius	30	44	47	54	64	239
	%	21,3	21,8	25,0	25,4	24,9	23,9
Neatsakė	Skaičius	19	23	12	12	18	84
	%	13,5	11,4	6,4	5,6	7,0	8,4
Iš viso	Skaičius	141	202	188	213	257	1001
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

15.36 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Norint išvengti jodo trūkumo organizme, būtina paprastą valgomąją druską keisti joduota“ pasiskirstymas pagal išsilavinimą

Ar Jūs sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu "Norint išvengti jodo trūkumo organizme, būtina paprastą valgomąją druską keisti joduota..)	Rodiklis	Išsilavinimas			Iš viso respondentų
		Aukštasis, nebaigtas aukštasis	Aukštesnysis, vidurinis, spec. vidurinis	Nebaigtas vidurinis	
Taip, sutinku	Skaičius	157	450	67	674
	%	68,0	68,0	66,3	67,8
Ne, nesutinku	Skaičius	53	155	28	236
	%	22,9	23,4	27,7	23,7
Neatsakė	Skaičius	21	57	6	84
	%	9,1	8,6	5,9	8,5
Iš viso	Skaičius	231	662	101	994
	%	100,0%	100,0	100,0	100,0

15.37 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Norint išvengti jodo trūkumo organizme, būtina paprastą valgomąją druską keisti joduota“ pasiskirstymas pagal pajamas

Ar Jūs sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu "Norint išvengti jodo trūkumo organizme, būtina paprastą valgomąją druską keisti joduota..)	Rodiklis	Pajamos, tenkančios vienam namų ūkio nariui per mėnesį				Iš viso respondentų
		Iki 500 Lt	501—1 000 Lt	1 001—1 500 Lt	Daugiau kaip 1 500 Lt	
Taip, sutinku	Skaičius	125	273	149	77	624
	%	67,9	67,7	71,0	62,1	67,8
Ne, nesutinku	Skaičius	47	94	48	32	221
	%	25,5	23,3	22,9	25,8	24,0
Neatsakė	Skaičius	12	36	13	15	76
	%	6,5	8,9	6,2	12,1	8,3
Iš viso	Skaičius	184	403	210	124	921
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

15.38 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Norint išvengti jodo trūkumo organizme, būtina paprastą valgomąją druską keisti joduota“ pasiskirstymas pagal užsiėmimą

	Rodiklis	Pagrindinis užsiėmimas									Iš viso respondentų
		Aukščiausio, vidutinio lygio vadovas	Specialistas, tarnautojas	Darbininkas, techninis darbuotojas	Smulkus verslininkas	Ūkininkas	Bedarbis	Pensininkas	Studentas, moksleivis	Namų šeimininkė	
Taip, sutinku	Skaičius	19	194	174	29	19	64	100	50	20	669
	%	67,9	66,0	69,6	70,7	79,2	66,7	65,8	71,4	64,5	67,8
Ne, nesutinku	Skaičius	7	79	49	8	5	27	40	13	6	234
	%	25,0	26,9	19,6	19,5	20,8	28,1	26,3	18,6	19,4	23,7
Neatsakė	Skaičius	2	21	27	4	0	5	12	7	5	83
	%	7,1	7,1	10,8	9,8	0	5,2	7,9	10,0	16,1	8,4
Iš viso	Skaičius	28	294	250	41	24	96	152	70	31	986
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

15.39 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Norint išvengti jodo trūkumo organizme, būtina paprastą valgomąją druską keisti joduota.. pasiskirstymas pagal šeiminių padėtį

	Rodiklis	Šeiminė padėtis			Iš viso respondentų
		Nevedęs, netekėjusi	Vedęs, ištekėjusi, gyvena neregistruotoje santuokoje	Kita	
Taip, sutinku	Skaičius	171	381	124	676
	%	68,4	66,4	71,3	67,7
Ne, nesutinku	Skaičius	52	152	34	238
	%	20,8	26,5	19,5	23,8
Neatsakė	Skaičius	27	41	16	84
	%	10,8	7,1	9,2%	8,4
Iš viso	Skaičius	250	574	174	998
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

15.40 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Norint išvengti jodo trūkumo organizme, būtina paprastą valgomąją druską keisti joduota“ pasiskirstymas pagal gyvenamąją vietą

Ar Jūs sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu "Norint išvengti jodo trūkumo organizme, būtina paprastą valgomąją druską keisti joduota..)	Rodiklis	Gyvenamoji vieta			Iš viso respondentų
		Didieji miestai	Rajono centras, rajoninis miestas	Kaimo vietovė	
Taip, sutinku	Skaičius	284	187	207	678
	%	67,0	67,3	69,2	67,7
Ne, nesutinku	Skaičius	103	58	78	239
	%	24,3	20,9	26,1	23,9
Neatsakė	Skaičius	37	33	14	84
	%	8,7	11,9	4,7	8,4
Iš viso	Skaičius	424	278	299	1001
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

15.41 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Maistinės skaidulos naudingos sveikatai“ pasiskirstymas

Ar sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu "Maistinės skaidulos naudingos sveikatai..)	Rodiklis	Iš viso respondentų
Taip, sutinku	Skaičius	737
	%	73,6
Ne, nesutinku	Skaičius	145
	%	14,5
Neatsakė	Skaičius	119
	%	11,9
Iš viso	Skaičius	1001
	%	100,0

15.42 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Maistinės skaidulos naudingos sveikatai“ pasiskirstymas pagal lytį

Ar sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu „Maistinės skaidulos naudingos sveikatai..“)	Rodiklis	Lytis		Iš viso respondentų
		Vyrai	Moterys	
Taip, sutinku	Skaičius	333	404	737
	%	70,7	76,2	73,6
Ne, nesutinku	Skaičius	76	69	145
	%	16,1	13,0	14,5
Neatsakė	Skaičius	62	57	119
	%	13,2	10,8	11,9
Iš viso	Skaičius	471	530	1001
	%	100,0	100,0	100,0

15.43 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Maistinės skaidulos naudingos sveikatai“ pasiskirstymas pagal amžių

Ar sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu „Maistinės skaidulos naudingos sveikatai..“)	Rodiklis	Amžius					Iš viso respondentų
		18–25 m.	26–35 m.	36–45 m.	46–55 m.	56 m. ir daugiau	
Taip, sutinku	Skaičius	100	147	142	156	192	737
	%	70,9	72,8	75,5	73,2	74,7	73,6
Ne, nesutinku	Skaičius	16	34	28	32	35	145
	%	11,3	16,8	14,9	15,0	13,6	14,5
Neatsakė	Skaičius	25	21	18	25	30	119
	%	17,7	10,4	9,6	11,7	11,7	11,9
Iš viso	Skaičius	141	202	188	213	257	1001
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

15.44 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Maistinės skaidulos naudingos sveikatai“ pasiskirstymas pagal išsilavinimą

Ar sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu „Maistinės skaidulos naudingos sveikatai..“)	Rodiklis	Išsilavinimas			Iš viso respondentų
		Aukštasis, nebaigtas aukštasis	Aukštesnysis, spec. vidurinis	Nebaigtas vidurinis	
Taip, sutinku	Skaičius	181	484	69	734
	%	78,4	73,1	68,3	73,8
Ne, nesutinku	Skaičius	28	92	21	141
	%	12,1	13,9	20,8	14,2
Neatsakė	Skaičius	22	86	11	119
	%	9,5%	13,0	10,9	12,0
Iš viso	Skaičius	231	662	101	994
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

15.45 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Maistinės skaidulos naudingos sveikatai“ pasiskirstymas pagal pajamas

Ar sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu „Maistinės skaidulos naudingos sveikatai..“)	Rodiklis	Pajamos, tenkančios vienam namų ūkio nariui per mėnesį				Iš viso respondentų
		Iki 500 Lt	501–1 000 Lt	1 001–1 500 Lt	Daugiau kaip 1 500 Lt	
Taip, sutinku	Skaičius	137	304	153	90	684
	%	74,5	75,4	72,9	72,6	74,3
Ne, nesutinku	Skaičius	21	55	34	19	129
	%	11,4	13,6	16,2	15,3	14,0
Neatsakė	Skaičius	26	44	23	15	108
	%	14,1	10,9	11,0	12,1	11,7
Iš viso	Skaičius	184	403	210	124	921
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

15.46 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Maistinės skaidulos naudingos sveikatai“ pasiskirstymas pagal užsiėmimą

Ar sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu „Maistinės skaidulos naudingos sveikatai..“)	Rodiklis	Pagrindinis užsiėmimas									Iš viso respondentų
		Aukščiausio, vidutinio lygio vadovas	Specialistas, tarnautojas	Darbininkas, techninis darbuotojas	Smulkus verslininkas	Ūkininkas	Bedarbis	Pensininkas	Studentas, moksleivis	Namų šeimininkė	
Taip, sutinku	Skaičius	19	207	187	28	20	74	113	55	26	729
	%	67,9	70,4	74,8	68,3	83,3	77,1	74,3	78,6	83,9	73,9
Ne, nesutinku	Skaičius	5	50	35	9	1	7	25	4	5	141
	%	17,9	17,0	14,0	22,0	4,2	7,3%	16,4	5,7	16,1	14,3
Neatsakė	Skaičius	4	37	28	4	3	15	14	11	0	116
	%	14,3	12,6	11,2	9,8	12,5	15,6	9,2	15,7	0	11,8
Iš viso	Skaičius	28	294	250	41	24	96	152	70	31	986
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

15.47 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Maistinės skaidulos naudingos sveikatai“ pasiskirstymas pagal šeiminių padėtį

Ar sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu „Maistinės skaidulos naudingos sveikatai..“)	Rodiklis	Šeiminė padėtis			Iš viso respondentų
		Nevedęs, netekėjusi	Vedęs, ištekėjusi, gyvena neregistruotoje santuokoje	Kita	
Taip, sutinku	Skaičius	175	433	128	736
	%	70,0	75,4	73,6	73,7
Ne, nesutinku	Skaičius	41	78	26	145
	%	16,4	13,6	14,9	14,5
Neatsakė	Skaičius	34	63	20	117
	%	13,6	11,0	11,5	11,7
Iš viso	Skaičius	250	574	174	998
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

15.48 lentelė. Respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs sutinkate su teiginiu „Maistinės skaidulos naudingos sveikatai“ pasiskirstymas pagal gyvenamąją vietą

Ar sutinkate su toliau pateiktais teiginiais? (Teiginiu „Maistinės skaidulos naudingos sveikatai..“)	Rodiklis	Gyvenamoji vieta			Iš viso respondentų
		Didieji miestai	Rajono centras, rajoninis miestas	Kaimo vietovė	
Taip, sutinku	Skaičius	310	198	229	737
	%	73,1	71,2	76,6	73,6
Ne, nesutinku	Skaičius	64	36	45	145
	%	15,1%	12,9	15,1	14,5
Neatsakė	Skaičius	50	44	25	119
	%	11,8	15,8	8,4	11,9
Iš viso	Skaičius	424	278	299	1001
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

APIBENDRINIMAS

Apibendrinant suaugusių Lietuvos gyventojų mitybos įpročius tenka konstatuoti, kad gyventojų mitybos įpročiai neatitinka oficialių sveikos mitybos rekomendacijų, mityba palanki lėtinėms netinkamos mitybos sąlygotoms ligoms plisti. Pagrindinis maisto produktų pasirinkimo kriterijus — ne žmogaus sveikata, bet maisto produkto kaina: 36,9 proc. gyventojų perka pigesnius ir tuo pačiu biologiškai mažiau vertingus maisto produktus. Dauguma gyventojų (72 proc.) bent kartą per dieną valgo duonos, 40 proc. — šviežių daržovių, 37 proc. geria pieno ar vartoja pieno produktų ir 31 proc. bent kartą per dieną valgo vaisių. Dauguma respondentų vartoja joduotą druską (53 proc.). Paprastą druską vartoja 27 proc. gyventojų. Populiariausias riebalas maistui gaminti (kepti, virti, troškinti) — augalinis aliejus (82 proc.), tačiau ant duonos dažniausiai tepami gyvuliniai riebalai — sviestas (41 proc.). 23 proc. Lietuvos gyventojų dažniausiai valgo tuo pačiu laiku. Dauguma (59 proc.) šalies gyventojų valgo tris kartus per dieną. 16 proc. gyventojų dažnai užkandžiauja tarp pagrindinių valgymų. Maisto papildus nuolat vartoja 6,0 proc. Lietuvos gyventojų, 6 mėnesius per metus ir daugiau — 7,3 proc., 4–6 mėnesius per metus — 5,7 proc., 2–4 mėnesius per metus — 13,2 proc., 1–2 mėnesius per metus — 12,4 proc., trumpai arba atsitiktinai — 19,8 proc. Visiškai maisto papildų nevartoja 35,7 proc. Lietuvos gyventojų. Vidutiniškai 70 proc. Lietuvos gyventojų nustatytas geras mitybos ir sveikatos raštingumas.

LITERATŪRA

1. Europos bendrijų komisija. Baltoji knyga dėl Europos strategijos su mityba, atsvariu ir nutukimu susijusiomis problemomis spręsti. Briuselis, KOM (20017) 279.
2. Januškevičienė G., Sekmokienė D., Lukoševičius L. Sveika gyvensena ir funkcionalusis maistas. Visuomenės sveikata 2009; Nr.4/47: 51.
3. Škėmienė L., Ustinavičienė R., Piešinė L., Radišauskas R. Studentų medikų mitybos ypatybės. Medicina (Kaunas) 2007; 43(2): 145–152.
4. Stukas R., Voicehovskaja I. Maisto papildų vartojimas tarp studentų medikų ir jų požiūris į maisto papildus. Visuomenės sveikata 2010; Nr.1/48: 67–74.
5. WHO. Obesity and Overweight, 2013. prieiga per internetą: <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs311/en/> [žiūrėta 2013 06 10].
6. Douglas R. (2010). World Obesity Stats — 2010 and Beyond. Hive health Media. Prieiga per internetą: <http://www.hivehealthmedia.com/world-obesity-stats-2010/> [žiūrėta 2013 06 10].
7. European Commission (2013). Public Health. Causes of Death. Prieiga per internetą: http://ec.europa.eu/health/major_chronic_diseases/mortality/causes_death/index_en.htm [žiūrėta 2013 06 10].
8. WHO. Global recommendations on physical activity for health. Geneva, 2010. Prieiga per internetą: http://www.who.int/dietphysicalactivity/factsheet_recommendations/en/ [žiūrėta 2013 06 10].
9. Dobrovolskij V., Stukas R. Lietuvos gyventojų mitybos įpročiai 2013 metais // Sveikatos mokslai. 2013, 23 tomas, Nr.4, 34–41.